

BIBLIOTECA NAZ.

XXVII*

A

92

NAPOLI

101.

ε c

94⁸³

XXVII*

a

92.

IO. CAROLI MORELLI

CAMPANI

OPERA.

Sacri Tumuli.

Sacri Hymni.

Veteris Capuæ monumenta.

Epigrammata.

J. PARISI.

1857

R O B E R T O

B E L L A R M I N O

C A R D. A M P L I S S.

P A T R O N O S V O

I O. C A R O L V S M O R E L L V S

C a m p a n u s S. P. D.

V N I C A M filiam meam, et
confecta aetatis fructum, ita &
delicias, apud me natam, nec
alibi doctam, atque educatam,
oculis ipsis mihi cariorem, noctem
diuq; in senis cubiculo, lectulo,
mensa, castisq; omnibus cōplexibus moratam, nec
paruo studio, negotioq; meo, ut formosa meis prò
viribus tum animo, iū corpore fieret, elaboratam,
tandem nubilem sancto connubij nodo deuincire
constitueram. Cōperi in calibus patris domo ver-
satam à nuptijs abhorrere, & satis, superq; sibi
faciendum affirmat, si pijs cum Virginibus in
claustris degere sibi daretur. Quoniam autem
infimo loco natas, deformes, pauperesq; puellas
hisce in locis quandoq; despici solere compertum

habemus, ut melius cum illa agatur, ad te ancillam dono mittere decreui, meiq; consilij particeps facta nihil à me quicquam grauius de se consultum animaduertit; prò certo enim habeo equè tutam illam apud amplitudinem tuam futuram, atq; si solis, aut clausis locis committeretur, ubi Castitatem ipsam, Pietatem, Humilitatemq; & in tuo cubiculo, & in vniuersis ædibus sit inuentura, at honestiorem inter Purpuras, Mitrasq; fore quis ibit inficias? Et quanquam adhuc ne latum quidem unguem tenellum, timidumq; pedem domo sua extulit, ita, ut antè hanc nunquam, & nusquam gentium sit visa, tamen suum in Urbem iter agrè latura non videtur; in quo non solum nullius damni, maliq; se fore timentem, verùm etiam ab omnibus humaniter, quacunq; iter fieri contingeret, tui causa accipiendam, & ad te, què omnes ubiq; in oculis ferunt, de manu in manum ducendã sibi persuadet. Vellem equidẽ is mei ingenij esset partus, qui tantũ apud Principem dignus esset famulatu. Quoniam verò idem sanctus, & castus sancto, & casto datur viro, & sanctus, & castus semper erit, eaq; de re maxime tibi gratus futurus, Minerua non inuideo, quæ licet è Iouis cerebro sit armata orta, eademquẽ

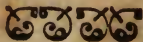
virgo

virgo semper extiterit, tamen parùm abfuit, quin
aliquãdò vulneraretur, & vim pateretur. Iner-
mem, & nudam mitto pro certo habens sub sa-
pientiffimi, potentiffimique Principis regumen-
to ab omni iniuria & domi, & foris apud
omnes (si unquam egredi contigerit) tutiffimam,
bonestiffimamq; etiam in perpetuum futuram.
Sacrorum Tumulorum libellum tibi dico: non du-
bito, quin libenter sis accepturus; non quia excul-
tus dici possit (non enim ita allucinor, ut nãuis
saltem maculatam non videam) sed quia argu-
mentum tua esse sortis necesse est confitearis.
Quòd si nulla res esset, in qua conquiesceres, illud
tibi iniucundum videri non debet, quòd in ijs la-
borarim, quæ me edidisse non pœnitet, & te tuam
in fidem recepisse non pudebit. Vale. Idib. Quint.
M. DC. XIII.

AD CARDINALEM
BELLARMINUM
VINCENTIVS MORELLVS.

Non defectura unquã, vr̃s in lumina cedrum,
Nocte, dieq; ardens, nocte, dieq; micans
Ecclesie lampas sancte, sanctiq; Senatus
Candida gemma intus, rubraq; gemma foris,
Proximus ad Superos qui accedis, quemq; beati
Expectat Cœli Regia, iamq; vocat,
De Superis patru labor est, Roberte; sacerdos
Suspirat Cœlum qui simul, aude opus.
Si satis est Superis homines voluisse caducos,
Facta infecta tenent, paruaq; magna tenent,
Sit nostro satis hoc Domino. voluisset & ille
Magnus & esse Scopas, magnus & esse Brias.

SCIPIONIS DONATI

S.T.D. Camp. Campanæ Ecclesiæ Primicerij

A D I O, CAROLVM MORELLVM.

M Ausolæa tuis cedant, Morelle, sepulcris,
Pyramides, si quid maius & Orbis habet.
Si quis ebur, gemmas, argentum ponit, & aurum,
Ille tuis ponit nec preciosa magis.
Prò meritis nulla dignè cœlestia possunt
Materie, nulla Numina mole tegi.
Mente tegis, quæ mente geris; præstantius illa
Nil Mortalis habet, nilq; perenne magis.
Ite nouæ Capuæ nunquam peritura per Orbem,
Firmata in patrio non monumenta solo.

MICHAELIS MONICI
Camp. Decret. D.

A D I O, CAROLVM MORELLVM.

C Arole, dum musa Diuum venerare sepulcra,
Non moritura tibi tu monumenta locas.
Carole, dum Superis hymnos, & carmina scribis,
Ipse tibi laudes corripis Ismarias.
Carole, dum musa Capuæ vestigia lustras,
Viure dat patriæ prisca ruina tibi.
Carole, dum proceres laudas, carosquè salutas,
Musa tuos mores officiosa notat.
Scilicet angusta carmen meditaris auena,
Attamen Augusto viuis vbique sono.

Io. Maria Coscia sacrae Regiae Maiestatis in Neapolit. Gymnasio legum interpres

Ad Io. Carolum Morellum.

Frustrà tot versus cantauit Musa Maronis,
Et vana incassum pascua; rura, duces.
Frustrà tot versus non cantat Musa Morelli,
Quæ pia Coelicolum tot monumenta canit.
Grande patrocinium meruisti Musa Maronis;
Estq; relata tibi gratia digna satis,
Nunc Augustus vbi? & vates vbi? torret Auernus,
Manificæ superest vix leuis aura manus.
Cantatos Morellus habet super astra patronos,
Et cum cantatis præmia digna manent,
Non eris in terris etiam sine munere, Vates,
Qui Bellarmino nobile sculpis opus.

POMPEIUS BARBARITVS

Ad Io. Carolum Morellum.

Quot tumuli, totidem palmae, totidemq; triumphis:
Non tumuli, totidem clara trophæa manent.
Æterna hos laurus, non ambiat atra cupressus:
Cæsa semel non hæc pullulat, illa decet.
Felix in tumulis, reperisti, Carole, vitam
Expertem fati, viuïs & in tumulis.
Ne tumulere, nouo tumulasti marmore Diuos,
Ne tumulere? Dij te super astra vocant.

AUCTOR AD LECTOREM.

Magnanimos CHRISTI Heroas venerare sepultos,
Te vocat huc pietas, te monumenta monent,
Nunc immortales, mortales antè, beatis
Sedibus è terris fortia facta locant.
Æternas etiam laudes tu discere mereri,
Disce simul CHRISTO viuere, discere mori.
Quot legis, Hospes, habes tot vitæ exempla supernæ;
Strauere in planas aspera saxa vias.
Ecce tibi primi occurrunt tuæ præmia CHRISTVS,
Atq; Parens faciles, quos imitere, sat est,

I
IO. CAROLI MORELLI
C A M P A N I

SACRITVM VBI.

IN IESV MONVMENTO.

SVB serui forma, turpi, diraq; supernum
Occisum Regem morte, viator, habes.

Purgat Adę maculam, placat, recludit Olympum,
Victima, quantus amor, quantaq; culpa. Deus.

Auctorem nouere, suum, fleuere cadentem
Cuncta; negat, cædit, cui cadit, vnus homo.

Hic iacet, & causam spoliat Plutona, resurget,
Certant stellatis cæca sepulcra thronis.

EXcisam in antrum scrupeam vides rupem;
Quantus, hospes, qualis est locus. CHRISTVS
Quiescit intus. Regiam facit summam,
Cœlumq; summum Rex, Deus tuus summus.
Si tu necis causa es, tu & impius tortor,
Si tu Sepulcro condis & tenebroso,
Hinc es bonorum si memor tibi ortorum,
Quid nunc agendum sit tibi, simul nosti.

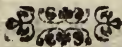
IN MONUMENTO VACVO.

Factus, homo, es Cœlo, dominus rerumq; , tuiq; ,
Factus & Artificis tam citò imago cadis ?

Vt reparetur opus, iaceat qui strauerat, altus
Et cadit, & surgit conditor Vnigena.

Indigna hic iacuit te digna morte peremptus,
Hinc spolia è victis Manibus ampla refert.

Procumbe ad tumulum, tanto dignatus honore
Perpetuo tacti fragrat odore Dei.

Vicit iter durum pietas, consiste, viator.
Sancta Palæstinæ hæc terra cupita Pijis.

Hanc tuus, hanc oram nudo pede preffit iniquam
Seruator, cæsum clausit, & hic tumulus.

Tu, qui causa viæ, Mortalis, causaq; mortis,
Si, tibi quæ moriens præstitit, vsq; iuuant,

Dura super tumulo lacrymis quæcumq; profusis
Sit passus, recolas, gratius obsequium.

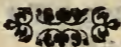
IN MARIÆ TVMVLO.

QUÆ, Iudæa, tulit Virgo tibi deniq; CHRISTVM,
Regibus orta tuis, vatibus orta tuis,

Inqua vna enituit quidquid virtutis vbiq; est,
Maius & illud erat, lumine cassa iacet.

Hinc ad se viuam, qui regnat in Æthere, Natus
Assumet, matrem Luminis astra decent.

In se, si MARIAM hic saltem vënereris, I E S V S
Admissi sceleris non memor, hospes, erit.

CLAUSA MARIA intus; satis hoc venerare, viator.
Omnipotens maius non valet Auctor opus.

Miraris vitæ potuisse perire parentem?

Illam homo nata tuæ conditionis erat.

Carniuoram hic I sin contemnit, Filius Almam,
Qui prius hinc surgit cæsus, ad astra feret.

En citius scripto cum anima descendit ab alto;
Cun sancto en iungit corpore, & alta tenent.

IN VACVO EIVSDEM
Monumento

Dulcis adhuc aliquid vallis cœleste susurrat,
Spirat ad huc superas marmor inane rosas.

Hic iacuit Virgo reparatrix mortua vitæ,
Hic, vbi curarunt funera Cœlicolæ.

Hinc assumpta super stellati munia regni,
Ad dextram Nati fulget honesta sui.

Pyramidum nostro cedat structura sepulcro,
Est id, quod capitur, gloria vera loci.

S. I O. B A P T I S T A E
Præcursori.

Lucifer immensæ Lucis Baptista, coruscus
Atq; adeò, vt fuerit creditus illa, cadit.

Deficit in casu, atq; effuso pallidus ostro
Occasum hic Solis conditur ante sui.

Præparat ille vias, qui Mundum venerat agnus,
Loturus, profert indice, & ore Deum.

Ex vtero sanctus, missus, vatesq; supremus
Magnum est, mittentis maius at ore cani.

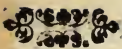
5
SANCTI IOSEPH B. M. V.

Sponso.

CAndi da quàm fuerit quondã tibi, Iosephẽ, vita,
Quàm summo fueris carus & ipse Deo,
Ostentat, commissã fuit quòd maxima Mater,
Atq; eadem fidei maxima Sponsa tua.
Quòd verò fueris CHRISTO delectus alumnus,
Pignora quòd viuant tanta labore tuo,
Tantũ est, vt multi dubitent, condaris an intus.
Cum Dominis potius dant super astra locum.

SS. INNOCENTIBVS.

VIx fœta egressi flores ex arbore, dura
Excussi subitò grandine, matris honos,
Qui primam CHRISTO infanti fecere coronam,
Hac pueri infantes contumulantur humo.
Sorte cadunt læti pro CHRISTO, fortè parassent
Cui sæuam grandes impia turba crucem.
Est patriæ vitare parum bellumq; , probrumq; ,
At magnum æterni Tartara plena mali.

Tvtus in Ægypto est, quē tollere credit Herōdes,
Prōq; puello vno millia fossa tegit.

Victima ter felix, quæ causa cædere Sancti,
Qui dictus culpis omnibus agnus erat.

Ecce stolis albis coram nunc luditis illo,
conspicuosq; magis purpura sparsa facit.

Vtilis impietas, vni damnosa tyranno,
O mors æterni, si cita, plena boni.

SS. APOSTOLORVM.

S. Petro.

Qua regnum cæleste super fundavit IESVS
Prima suum, latet hic petra secunda Petrus.

Sit quamuis contrita omnis, sic surgit in altum,
Ut referet superas, claudat & vna fores.

Vna super Terra soluit, ligat vna potestas,
Astra simul soluunt, astra ligantq; simul.

Vt tuta æternum si lei structura manebit,
Sic ponentis opus gloria Pontificis.

187 S. PAVLO APOST. 7

Hoc Saulus, lupus antè rapax, qui dète, vel vn-
Tot CHRISTI mites dilaniauit oues, (qui

Paulus, ouisq; dein, prò CHRISTO cæsus eodem
Conditur in tumulo victima grata Deo.

Hoc amplectuntur CHRISTVM doctore Quirites,
Hoc duce prò CHRISTO vel didicere mori.

Plus debes Paulo, quàm debes, Roma, Quirino,
Eternam toto rem tibi in Orbe locat.

S. ANDREAE APOST.

Retia tractavi, piscator fio, relictis,
Mox hominum, CHRISTI voce trahente mei.

Nostro Terra capi potuit, quam sortior, hamo;
Tam Dominò dulcis, tam potis esca fuit.

Affixere cruci fungentem munere Patræ,
Et tamen Andræ nil cruce dulce magis.

Me modò Amalphis habet, dedit vrbs Byzãtia.coa-
Ut tua, rex, pietas magna, Philippe, tulit. (dor,

*SANCTO IACOBO FRATRI
Domini Apost.*

SI tibi fas esset Iusti referare sepulcrum,
Quiq; latent vultus fortè videre meos,
CHRISTVS adest intus, clamares; munere Christum
Si tibi contigerit fortè videre meum,
Hoc Domini frater sub marmore condor; ab alto
Deiectum templo stipite fullo ferit.
Me magis at similem fecerunt sanguine mores,
Oro, & quo Frater, pro feriente sono.

*S. IOANNI APOST. ET
Euangelista.*

SECTator ecclebs inprimis carus I E S V,
Frater pro Mariae traditus Vnigena,
Is, qui digna fide scripsit, viditq; futura
E Domini potus pectore, marmor habet.
Exul pro CHRISTO, feruens est passus oliuum,
Mortiferumq; bibit, nec bibit inde necem.
Carus & ipse tuo fieri cupis, hospes, I E S V ?
Dilige, id ad vitam prædicat ille satis.

S. THOMAE APOST.

TE nouus, hospes, odor suspēsum, perlege causā,
Ne teneat, fragrat quo sacra nostra domus.

Attrectare fuit rediuiui vulnera CHRISTI
Qui dignus, iacet hoc Dydimus in tumulto.

Felix contactus, pro CHRISTO dulcia vitæ,
Efficit, vt ducat spicula dira necis.

Ergò sacris figas, quid cessas? oscula saxis,
Saxa aliquid nostræ sacra salutis olent.

S. IACOBO IOANNIS GER-
mano Apost.

Filius hic Tonitru, multis quem clarus IESVS
Dignum spectaclis censuit antè suis;

Hospes habet cineres. Doctrinæ Hispania nunquam
Oblitura piæ dogmata ponit opus.

Non autem Iudæa virum, cui linquitur, audit;
Promissa hic CHRISTI pocula dura bibit.

Suspendas lætus tandem tua vota Iacobo,
Præsentī præstat munera plura Deus.

S. PHILIPPO APOST.

Occisam Eunucho Candaces fortè lègenti,
 Ignaroq, sacram qui referauit ouem,
 Ossa intus condit. prò CHRISTO victima, & ipse
 Muta, crucem CHRISTI pertulit, & lapides.
 Nil Scythia crudelis præstare benignius vnquam
 Quiuisset forti prò pietate viro.
 Tu cruce discipulum dignè venerare vocatum.
 Qua seferis, habes, hospes, & ipse crucem.

S. BARPTOLEMÆO APOST.

HOc sacram pellem, & quæ sacra pelle tegebat,
 Viscera sub saxo Barptolemæus habet.
 Si cute despoliant putri crudeliter artus,
 Ostro animam vestit, cui cadit ille, Deus!
 Detulit Armenis CHRISTVM; quem prædicat Indis
 Antè Deum, absoluit munus verisq; suum.
 Insula felici surgis Tyberina sepulcro,
 Turbida Serpentis tu fuge, Fama, procul.

S. MATTHAEO APOST.

& Euang.

E Turpi mensa conductor avarus FESV
Hic tegitur dulci ductus ab ore sui.

In cruce passo Agno cum sacra litaret, in ara
Percussus gladio, victima opima cadit.

Ex hominis facie monumentis cuncta fidelis,
Quæ gessit Dominus, prodidit incipiens.

Es pro terrenis dignus, Matthæe, supernis,
Qui vertis, teneas vt bona, terga malis.

SS. SIMONI, ET IVDÆ
Apost.

D At Simon Ægypto, Seleuco semina vitæ
Fert Iudas, ambo Perfidis arua rigant.

Sic duo-ditatis diuersis flumina regnis
Conueniunt, vnum fortè rigantq; solum.

Vt vastis vndas pontus complectitur vlnis,
Sic tu, Roma, viros accipis vna duos.

Hospes, qui Petri veneraris nobile templum,
Collegas etiam Principis ara tegit.

S. MATTHIAE APOST.

S Vffectus Iudæ Matthias conditur intus;
 Discipulum CHRISTO fors legit alta suo.
 Abluit Æthiopes, reddit spectabile Cælo,
 Intus turpe magis, quam foris antè genus.
 Ille suo fidus CHRISTO sic deniq; pugnat,
 Auferat vt maculam victor Apostolicam.
 In se iudicium bis sexta in sede locatum,
 Dicentem infelix audiet Iscariot.

S. LVCÆ EVANGELISTÆ.

A Ntiochenus eram ciuis, medicusq; , fuique
 Sectator Pauli, perpetuusq; comes.
 A vitulo exorsus, cum Paulo vt tradidit ordo,
 Ipse fui CHRISTI fidus in historia.
 Non minus at fidè, quæ vidi, facta notavi
 Fortia, quæ numerus gessit Apostolicus.
 Cuncta tibi scripsi, qui cæderis hostia nobis,
 Condiar optassem victima & ipse tibi.

S. MARCO EVANGELISTE.

Hortatu Romæ fratrum mea scripsit, I E S V S
 Quæ gessit mirè, quæ docuitq;, manus.

Discipuli Petrus ipse sui, ac interpretis omne
 Laudat opus, dignum censuit ecclesia.

Mœnia Alexandri tandem videre magistrum,
 Nomen ubi à CHRISTO sanguine firmo nouum.

Templa suo Veneti posuere immania Marco;
 Sto Leo patronus victor ubiq; Pijs.

S. BARNABAE APOSTOLO

ex septuaginta duobus.

ME Cyprus occidit, cui Christum prædico, verum
 Stulta suam Venerem censuit esse Deum.

Admissus tandem seruator CHRISTVS, amore
 Incipit accendi patria cara nouo.

Qui prius inuisus, consciecit sana patronum,
 Et ponit busto templa; sepulcra meo.

Hic, Hospes, Pauli comitem venerare sepultum,
 Quæ docui, tanto digna fuere viro.

S. PRISCO CAPVAM A PETRO
Misso Episcopo, & Martyri.

SEPTUAGINTA duos numerabar Apostolus inter,
 Vulturno mittit Tybris ab amne Petrus.

Hinc Tiphatinæ diuello Sacra Dianæ,
 Veracisq; sero femina prima Dei.

Ipse meo Campanus ager fit sanguine latus,
 Projicior puteo, sum sine honore diu.

Oraclo inuentum tegit arca argentea, diues
 Condit me ciuis, comparat vndè decus.

SANCTO STEPHANO
Protomartyri.

ME SACRÆ Solymi mensæ videre ministrum,
 Commendantq; meam plurima signa fidem.

In me Spiritui nequeunt obstare loquenti,
 Obstupuere omnes, dum loquor alta, Scholæ.

Martyrium scando primus; fecere coronam
 Muralè lapides, aurea digna minus.

Me Stephanum dixere, foret mihi nomen inane,
 Ni commendasset mox mea facta Deus.

SVMORVM PONTIF. ET MART.

S. Lino Papa, & Marty.

A Petro præsul magno Linus ille secundus
Hic iacet, Hetrusci gloria prima soli.

Ad vitam extinctos reuocat, Manesq; superbos
Pellit; erat talis vita, fidesq; viri.

Consulis in verbo fit libera nata potenti,
Cur, ingrate, necas? qui potes esse ferus?

Quam benè successor cum Principe conditur vnâ,
In Cælo cum quo gaudet honore suo.

S. CLEMENTIS PAPAE,
& Marty.

A Edicula hæc, hospes, manibus fabricata super-
Nauta prius velis hæc faciebat iter. (nis,

Insula in hac exul viuo sitientibus vndam
E saxo Clemens mittit, adestq; Pijs.

Submersus fuit hic, diro mandante tyranno,
Hic fuit inuentum corpus, eunte mari.

Marmor inane modò, transfert Nicolaus in Urbem,
Nec procul hinc, præsto est Martyr vtriq; loco.

S. MARCELLINO PAPAE,
& Mart.

S EÙ tu successor, seù sis quæcunq; potestas,
Carmina nostra legas, vna notata tibi est.

Hic Marcellinus tegitur, terrore malorum,
Obtulerat falsis qui pia thura Deis.

Poenitet, & maculam lacrymis, & sanguine lauit;
Offendens, & tu flentem imitare Petrum.

At si commissi fuerit quis lapsus ouilis,
Placatum velles qui tibi, parce, Deum.

S. MARCELLO PAPAE,
& Marty.

M Arcelli subter cineres cole marmore, tectos,
Qui summam CHRISTI gessit in Vrbe vicem.

Nobile quod cernis templum, domus antè ferarum;
Promebat ludos hinc sibi Roma suos.

Cui commissæ animæ, vilem capit ille ferarum
Pro CHRISTO curam, putor & interimit.

Bellua confoditur sic dira inferna, supernus
Sic illi æternis floribus hortus olet.

IN HONOREM MARTINO PAPAE,

& Marty. quodammodo

T Vders, qui gentis deliria damnat eor
Legitimo Coetu primis in Vrbe Patrum.

Martianus iacet hic. Ponthi Chersona, Tyranno
Mittente, erumnis conficit exilij.

Exilium nullum, dulcis domus, vndè superna
Suspirata diù patria læta patet.

Felix, qui dulces fructus radicis amara
Nunc legis, inq; astris stat cumulatus honos.

IN HONOREM SIMEONI EPISCOPO

Hierosolymitano.

H Ic natus Cleophe, Solymorum Præsul, IESV
Sanguine coniunctus, Dauidicusq; iacet.

Cum malè cultores CHRISTI Iudæa, genusq;
Dauidis inprimis sæuius acciperet,

Hic alios inter pro CHRISTO est plurima passus,
Supplicium diræ passus & ipse Crucis.

O benè quàm Simeon titulos ostentat honestos,
Dum miro perfert robore cuncta senex.

S. IGNATIO PETRI DISCIPULO ANTIO-
chia Episcopo Mart. feris obiecto, & vorato.

Sedit me Petrus CHRISTI vir magnus in agro,
 Digna fui metier luxuriata seges.

Trimerunt pugnae, tygres moluere, vorantq;
 Qui superest fuffur dentibus, hic tegitur.

Seruatur, donec fuerit congesta, nouamque
 In formam fuerit tota redacta Ceres.

Pars preciosa magis tenet altum discē supremo
 Fertilis esse, hospes, mundus & Agricola.

S. DIONISIO PAULI DISC. ATHENIEN.
Episcopo, & Galliarum Apost. & Marty.

Qui Solis mirans, Auctore cadente; dolores,
 Coniicit è tenebris funera dira nouis,

Mox tenet occasum Lucis, Numenq; resurgens,
 Hic tegitur veri cæsus amore Dei.

Ignotum referat Numen cui Doctor, eidem
 Doctrinam ignotam vel referare potest.

Discipulum Pauli in Pauli venerare magistrum,
 Galle, tuum, per quem noscīs & ipse Deum.

018. TIMOTHEO PAVLI DISCIPVLO

Ephesij Episcopo Marty.

Mirandò in templo facientes sacra Diana
Qui damnat, saxis obrutus hic tegitur.

Timotheus constans Idolum ostendit inanè,
Quid CHRISTVS, sacra, quæ facienda Deo,

Quid ni? pastorem Paulus præfecerat Vrbi,
Et confirmarant litteræ ad officium.

Quàm benè discipulum vinxerunt saxa Magistro,
Pro CHRISTO fortis qui & sua saxa tulit?

S. APOLLINARDI PETRI DISCIPVLO

Rauennati Episcopo, & Marty.

Hic, hospes, iacet ordinis minoris
CHRISTI discipulus, comesq; Petri

Inter præcipuòs Apollinaris.

Templum hoc deniq; sana cum sepulcro

Tot post prælia, totq; post triumphos

Constantis fidei, tot atq; signa

Cestæ perpetuum rei trophæum

Doctori posuit suo Rauenna.

S. POLICARPO IOANNIS DISCIPULO
Smirnae Episcopo, & Marty.

Illius hac cineres conduntur Præfulis vna,
 Qui fidei Smirnae dogmata prima dedit.

Spettaculum poscente nouum datur Amphitheatro,
 Exhibitus CHRISTO gaudet at ille suo.

Cum flamma iustamen habet; licet ille cremetur
 Totus, flamma tamen vincitur ipsa vorax.

Dignus ad astra volas victor, Policarpe, Magistro,
 Et qui oleum feruens vicit, & astra tenet.

S. BLASIO SEBASTAE
Episcopo, & Marty.

Qui totis coluit viribus hic Deum,
 Totum vt dulce sibi funderè duceret

Caro prò Domino viscera, sanguinem,
 Sebastæ hic tegitur marmore Blasius.

In Cælo tu etiam discere mererier
 Promissum, hospes, amans & Domini. infula

Quantum prò lacera stare decus putas?
 Vni, retribuit qui bona, cognitum.

Q. V. S. DONATO ARETINO
Episcopo, & Marty.

Quem confirmarant pugna paulò antè parentū
Cæforum CHRISTI propietate boni,
Te nequeunt, Donate, ab eodem flectere CHRISTO
Perpeffi Socij verbera dura tui.
Non his degenerans, nec cedens vincis & ipse,
Spectatorq; trium fortior ingrederis.
Hic insigne caput tegitur, truncusq; tiara,
Spiritus in Cælo fulget honore suo.

S. ERASMO ANTIOCHENO
Episc. Formijs passo, & Caieta sepulto.

Antiochi non antè semel qui pugnat in Vrbe
Prò CHRISTO, Erasmus nobile marmor habet.
Hanc, ducente Deo, venit veteranus in oram,
Postrema hæc palmæ dulcis arena fuit.
Clara sibi asciscit magnum Caieta patronum,
Hoc templum ponit, ponit & hunc tumulum.
Cedite Troiani cineres, vos nomina vana,
Æterni præstas munera, Erasme, boni.

S. IANUARIO BENEVENTANO

Episcopa, & Marty.

Hæc tegit argentū caput, hæc ampulla cruorē,
 Hæc Beneventanæ sunt monumenta Mitæ.
 Qui fera blanditur, cui fornax ignea parcat,
 Quem tortum obtruncat deniq; sæua manus.
 Ut caput agnoscat præsens cruor, aspice, bullit,
 Obscura haud meriti sunt, eâ signa, viri.
 Impie, reliquias Diuorum disce vereri,
 Vult, qui mira facit, cui cadit ille, Deus.

S. CYPRIANO CARTHAG.

Episcopo, & Marty.

Tæ Carthago nouis consurgit, præsulē rebus,
 Gloria digna magis, quam vetus illa Dacum.
 Terga Deis falsis vertens occumbis,
 Intemerata fides Punica facta fides.
 Cæsus in hoc paruo tegeris, Cypriane, sepulcro,
 Contentusq; fores hoc breuiore loco.
 At non ingenij poterunt monumenta perire,
 Pars Mundi eloquium non capit, vna tuum.

S. PETRO ALEXANDRINO
Episcopo, & Marty.

Vrbis Alexādrī Petrus hac Antistes in vrna est,
 Doctrinæ, ac vitæ lumine conspicuus.
 Dum nutat Cœli regnum, patientia cunctis
 Mira viri multis facta salutis iter.
 Qui CHRISTI vestem lacerauerat Arius, Heros
 Auctorem gremio pellit ab Ecclesæ.
 Vincula pro CHRISTO placuere, placetq; securis,
 Ter felix virtus, præmia digna Deus.

S. PRISCO AFRICANO
Episcopo, & Marty.

Pertusæ, spoliata armis, rectoreq; nauis
 Te certo imponit gens mala naufragio.
 Cœlesti spirante aura, cursumq; regente,
 Campanum ex Afrō littore littus habes.
 Qui socios mitra præstabas, traditus Vrbi
 Es, ducente Deo, quæ in regione caput
 Catholica es tu in mente prius, meliusq; sepultus,
 Hoc mox argento, Prisce, secundus honos.

S. STANISLAO CROCOVIAE

Episcopo, & Marty.

Ille hic Sceptrorum corrector maximus, illa
 Omnibus officijs infula clara suis,
 Ense Stanislaus Regis confossus iniquo
 Conditur, integrum cernere cuiq; licet.
 Discerpto, sparsoq; agris, lectaq; superno
 Lumine, iuncta suis membra repecte locis.
 Non mirum, ad vitam revocatur testis ab Orco,
 Commendata fides, vt foret alta Viri.

S. THOMAE CANTVARIÆ

Episcopo, & Marty.

Ecclēsiæ aduersus Reges tutela Britannæ
 Est humili Thomas hac tumulatus humo.
 Non cadit ille suis damnis, damnisq; fuorum,
 Nec latrone fugit, nec veniente Lupo.
 Occurrit pastor, pro causa cæsus amata,
 Proq; extrema pati munere dulce putat.
 Efficit en clarum miraculis pastor, I E S V S,
 Qui pro Quibus caris oppetit antè suis.

S. HIPPOLYTO PRESBYTERO,

& Martyri.

Nobile scire cupis, sit cuius, Navea, sepulcrum
Ostia ponit opus nobilis Hippolyto.

Cum fera tempestas turbaret ubiq; per orbem
CHRISTI cultores, obrueretq; pies,

Quam Petrus, Paulusq; fidem fundarat in Vrbe,
Ille suos ciues hanc retinere iubet.

Agnum sæpè Deo obtulerat sacer immaculatum,
Ipse agnus factus deniq; Sacrificus.

S. NICOMEDI PRESBYTERO,

& Martyri.

PRO CHRISTI quòd humas, Nicomedes, nomine
Et tu pro CHRISTO casus honore cares.

Magna quidem charitas occidi, spernere condi,
Ut cæsi, nudi non careant tumulo.

En tibi proiecto in Tybrim perfoluitur, auro
Non potuit Iustus condere, condit humo.

Quid ni? si tumulus vinebas aureus Agni,
Quem casta obtuleras non se mel antè manu?

SS. MARCELLINO PRESBYT. & Petro Exorcista Marty.

Custodis Petrus Paulinam Dæmone soluit,
 Est Marcellini fonte lauare domum,
 Turbidus, vt nouit, quæ facta, fragore Serenus
 Fulgurat, innocuos ac ferit ense viros,
 At non tacta fides, scopulosa firmior arce,
 Vrna Exorcistam, Presbyterumq; tegit,
 Infidiæ quæcumq; tenent, vel Dæmonis artes,
 Auxilium præsens præstat vterq; tibi.

SS. FELICI PRESBYTERO & Marty.

Illa vrbs Felix Nolana gloria, dignus
 Et testes intet qui quoq; habere locum,
 Non pereat quamuis pro CHRISTO, firma volûtas
 Non tamen hæc vnquam defuit, hic situs est,
 Pro CHRISTO fortis perfert mala cuncta, superstes,
 Vt Domino in patria pignora sancta ferat,
 Sat Domino est animus. Sic cæsum censuit Isac,
 Fertile cui semen præbet in Orbe Deus.

SS. PLACIDO, ET SOCIIS.
Caffinatib. Marty.

P Arricia degente pater, patria inclyta Roma,
 Instituis Placidum vir, Benedicte, Dei.
 Barbara præda suo pro CHRISTO caditur, vna
 Qui viuunt, fortes non minus, & Socij.
 Et Soror, & Fratres felices, ducit ab Vrbe
 Quos terrenus amor, iungit & altus amor.
 Iunxerat vna dies, sic altera iungit, ouantes
 Possit vt aeternum soluere nulla dies.

S. P E T R O M A R T Y I
Ordinis Prædicatorum.

V Rna Crëmonensi stat Petro candida sancto,
 Candida, cui placuit vita pudica, decent.
 Ortus ab Hæreticis sternit maledicta, venenum
 Sic à vipereis carnibus orta necant.
 Ore suo dignant Cœlestes, signa celebrant,
 Dominicus instituit nobilis ordo pius.
 Præcius ille cadens errores opprimit, Hydrus
 Tollere non ausus post homicida caput.

S. LAURENTIO DIACONO,
& Marty.

Romanæ Leuita vigil Laurentius aræ,
Er cui thesaurus creditus Ecclesiæ,
Cui prunæ dignam pepererunt nomine laurum,
Redditus est què auro purior, hic tegitur.
Vrit flamma foris, verùm non fumeus ignis
Negligit ardores, qui calet intus, amor.
Felix, cui tantum diuini traditur ignis,
Terrenos ignes vt superare queas.

VEI D E M.

Ille Sacerdotis primi Leuita, ministrer
Et sacræ primus pauperi in Vrbe rei,
Ille triumphato peperit cui Laurus honores
Æternos igni, condidit hic cineres.
Si quæras nomen, Laurentius; antè verendum
Designat nomen Laurea clara suum.
Carboni flammæ cœlestis cuncta supersunt
Semina, non mirum, si sacra busta calent.

SS. CIRIACO DIACONO,
Socijs Marty.

Ciriacus multis illustrat vincula signis,
 Dæmonio Augusti liberat Arthemiam.
 Mittitur ad Persas, sentit Saporis eandem
 Nata manum; sacro est fonte renata domus.
 Regressus Romam inuisus certamina fortis
 Intermitta subit, conficit. hic tegitur.
 Non vnus Leuita, simul venerare sepultos,
 Causa eadem CHRISTI, pugna eademq; probat.

SS. PROCULO DIACONO
Putcolano Marty.

Proteolana pium quem vidit & ara ministrum,
 Et fortem pugilem vidit arena suum,
 Hic tegitur iuuenis. Proculum dixere, Sacerdos
 In Cælo summus, Duxq; probauit opus.
 Grande ministerium, certamen forte, triumpho
 Cum sanctis possunt scribere Cælitibus.
 Ægrotus quicunq; venis ad balnea, Diuus
 Præstabit præfens utiliora tibi.

SS. RUFUS DIACONO, ET CARPO-
phoro Martyr, Capuæ passis.

QVO nihil in terris, cum viueret, ara ministro
Campana hic potuit cernere candidius,

Hac sacra Rufus seruetur casus in ara,
Quo rubicunda magis purpura nulla micat.

Carpophorum Capuam pietatis ab Vrbe vocauit
Fama, idem CHRISTI sanguine iungit honor.

Purpureis, albisq; tuis, Campanæ, corona
Floribus, in Cælo sunt quibus astra decus.

S. VINCENTIO DIACONO
Martyr.

TORMENTIS victus nullis, quæ excogitat ira
Se digna Impietas, plurima; saeva nimis;

Fortior in blandis verbis Hispanus IESU
Prò caro hic tegitur nomine casus homo;

Ingenium dignum conseruat nomine, duram
Cordato poterat pectore ferre magis;

A benè re gesta felix cognoscito nomen,
Non id fortuitum, nouerat antè Deus;

S. ANASTASIO MONACHO
Marty.

Quem solas habitare casas, quem ducere solam
 vitam iuuit, habet marmor Anastasium.

Visit cara Deo, dignataq; mœnia CHRISTO,
 Fert vbi non vnum prò pietate malum.

Patria prò causa regressum dulcis eadem
 Excruciat variè Persis, & ense ferit.

Hinc Solyma asciscit cœlestis, donat IESVS,
 Cui bis in terris consecrat ille caput.

MILITVM MARTYRVM.
S. Sebastiano Militi Martyr.

Insubris miles, qui gesserat antè caduca
 Prò re felici fortia bella manu.

Gente ortus clara, primæ ductorq; cohortis,
 Emeritus terris hac requiescit humo.

Gloria vana quidem, Sabaot ni deniq; Regis
 Militiæ ascipus fortior vsque forer.

Prò bene re gesta supera modò in arce triumphat,
 Optas prò CHRISTO vincere, discè mori.

S. GEORGIO MILITI 2

Marty.

SI causam subiit Pium, Tyranno
 Se primum impiger offerens Tribunus
 Pij exitium tero minanti,
 CHRISTO proq; suo hic iacet peremptus,
 CHRISTVM pollicitum virum superno
 Confessum genitore crede coram,
 Confessus qui hominum est in ore CHRISTVM
 O quanti facienda res, Viator.

S. THEODORO MILITI

Marty.

Noras qui miles pugnas, Theodore, subire
 Ferro, igniq; vrbes tradere magnificus,
 Tandem Idolorum scandis, capis, vr̄is & aedes,
 Proq; tuo CHRISTO praelia dura subis.
 Vrere, qui flamma obfueras. Sapiencia Mundi
 Inficiens, ignem gignere posse negat.
 Vt Phœnix renouare; volas super astra coronam
 Acceptum, cineres hic, Theodore, tegis.

S. MENNAE MILITI.

Marty.

Vana superstitio à Mēnā, in medio idq; thēatro;
 Damnatur CHRISTI milite magnanimo.

Pertulit, at varios, cruciatus fortiter omnes,
 Non potuitq; capi vinctus, inermis homo.

Contusus plumbo tandem, percussus & ense
 Hic iacet, hoc veræ Relligionis opus.

Quiq; Augustorum damnat natale, renatus
 Dat spectacula suis dulcia Cœlitibus.

S. VITALI MILITI.

Marty.

Non semel in bello sum passus vulnēra, sensi
 Non semel à medicis vulnēra passus opem.

Persoluo Vrsicino, quem curo mortē perennī,
 Dum nutat CHRISTO vulnēra posse pati.

Cōprehendūt, rapiūtq;, simul cruciantq;, profunda
 in fouea saxi obruor, hic iaceo.

Sum mihi, sumq; illi Vitalis nomine, requē,
 Meq; vna, atq; illum vita perennis habet.

S. MARCELLO MILITI

Capuae passio Marty.

Quod tibi contigerit belli sufferre labores,
 Obq; pati patrios vulnera saepe lares,
 Qui, Marcelle, notant annales? scribere nusquam,
 Gloria vana tamen, si legerere, foret,
 Qui CHRISTI perfers causa tormenta, necemq;
 Mansuri æternum est gloria plena boni,
 Clarius ob facinus locat Vrbs Campana trophæum,
 Tuta sui Ciuis sanguine facta magis,

 S S. BASILIDI, NABORI, CYRINO,
 & Nazario Militibus Marty.

Progenie clari iuuenes, virtuteq; clari,
 Clarum Romanæ militiæq; decus,
 Basilides, Nabor, Nazarius, atq; Cyrinus
 Hic fracta infractæ scuta locant animæ,
 Augent imperium Fidei, impietasq; subacta,
 Exacto bello conseruere manus.
 Felices, bene gesta foris decorare triumpho
 Non valuit, veluit res benè gesta domi

SS. *QVADRAGINTA MARTYR.*
Militibus.

Quadragesima virum superis donata coronis
 Clara manus CHRISTI signa secuta ducis,
 Conditur hic tormenta eadē torquentq; , necantq;
 Vnaq; victorum corpora flamma vorat.
 Proiectus cinis in flumen , confluit in vnum
 Ecce locum, numerum conderet vna minor .
 Prò CHRISTO pugnas, es quisquis miles, obito,
 Qui cadit huic, ille est gloria, palma, decus .

SS. *MAVRITIO, ET SOCIIS*
Militibus Marty,

Hic decimo cum quoq; suo legionis humatnr
 Dux est Mauritius, qui legis, ossa vides,
 Facturus Marti Cæsar sua sacra negantes
 Impius è medio sustulit ense pios,
 Sunt oculis visi stultis vinciq; , moriquè,
 Vita perennis habet, palma perennis habet.
 Non oblata olim melior, nec gratior vnquam
 Poscenti fuerat pars decima antè Deo.

S. ADRIANO IUDICI

Martyr.

Iudex in CHRISTI Testes Adrianus iniquus
Hic, factus CHRISTI Testis & ipse, iacet.

Hoc Athletarum CHRISTI constantia magna,
Quam mirabatur, perficit vna bonum.

Mœnia multa virum sæuum videre ministrum,
Audiuere pium mœnia multa virum.

Viscera verberibus fluxere, pedesq; , manusq;
Vincere præcisus, mirus & ipse, valet.

S. GORDIANO IUDICI

Martyr.

ME coram CHRISTI Testis non astitit vnus,
Audiit atq; meum deniq; iudicium,

Ipse reus fieri pro CHRISTO gaudeo tandem,
Cunctaq; pro CHRISTO dulce subire mihi.

Prima pericla facit custodia, tundur, & ensi
Perstans summitto fortia colla fero.

Gordianum dicunt, damnabo, Iudice CHRISTO
Venturo, iudex æquus, iniquus eram.

S. PANTALEONI MEDICO
Marty.

Non vnum vulnus, non febrim curat & vnam
Prò CHRISTO medices nostra perita manus;
O mihi semper opus felix, dulcesq; labores,
Si quoq; prò CHRISTO cenfeo dulce mori.
Vulnera grata mihi, felicia tamq; , supremo
Vt possint Medico iungere continuo .
Qui, Medici, medicum tumulastis, discite vobis
Et prodesse, docet talia Pantaleon .

SS. COSMAE, ET DAMIANO
Medicis Marty.

Eliciunt fratres Arabes Cosmas, Damianus
E nece quam CHRISTI prò pietate ferunt,
Poela sibi æternæ vitæ, sic succus amaris
Ducitur ex herbis , nascitur vndè salus .
Sic fuerat CHRISTI, vt norant, verùm omnibus illa;
Ac immensa prius de nece nata salus .
Qui curare optas etiam tua vulnera, discas ,
Et sanctum Specimen , quos tegit vrna, colas .

S. CASSIANO LVDI MAGISTRO
Marty.

Discipulis trador caris cædendus, I E S V M
Quòd doceo ; Sapiens quo sinè nemo sapit.

Confixere stilis; quantò vis illa necandi
• Debilior, tantò nex ea dira magis.

Dulce tamen per eos Doctori iungor amato,
Qui prò discipulis cæditur antè suis ;

Præterea moriens doctrinæ præmia sanæ
Æternam vitam colligo discipulus.

SS. CRYSAANTO, ET DARIÆ
Martyr.

Connubij nodo, Chrysanthe, Dariaq; solum
Legitimi firmo vos benè vincla ligant;

At, quibus astringit præduris turba catenis
Impia, franguntur non secus ac glacies.

Coniugium si consensus facit, acrior illo
Non alius, CHRISTO qui ligat vnanimes.

Effodiant terram, in fovea lapis obruit ambos,
Non fovea visus dulcior hac thalamus.

SS. MARIO, ET MARTHAE CON-
iugibus cum duobus filijs Marty.

CHRISTI Athletarum veneratum sacra sepulcra
Cum natis Marius, coniuge cumq; sua,
Per mala tot veniunt Romam, quos vincula seruant
Dura, suis opibus, consilijsq; iuuant.
Inuidia dulci inspirant, omnia caro
Stat prò CHRISTO etiam velle suprema pati!
Exaudit CHRISTVS. victores condit & ipsos
Urna, & ijs iungit, quos colucre prius.

SS. SEPTEM FRATRIBVS CVM
Symphorosa Matre Marty.

HAc septem fratres cæsi crudeliter omnes
Cum Symphorosa matre teguntur humo.
Flebile spectaclum. hæc fluuio submergitur, ense
Hi pereunt varijs percutiente modis.
Guttur, cor, pectus, venter, concisaq; membra,
Figitur hic iaculis, hunc fera serra secat.
Quid defles, hospes? cæduntur victima CCHRISTO;
Hoc satis, vt latus carmina nostra legas.

SS. ACHILLEO, ET NEREO.

Fratribus Marty.

SI multos annos Neptunia Pontia cinxit,
Confecitq; malis omnibus exilij.

Si tormenta suo funguntur munere, firmi
Inuenti eunuchi sunt, Domitilla, tui.

Prostrati tandem, tenuerunt littora truncos,
Huc pia conuexit, texit & ossa manus.

Grata mala, exilium gratum, nex grata, supernam
Quæ patriam, vitam, quæ datis omne bonum.

SS. TYBVRTIO, ET VALERIANO

Fratribus Marty.

DO bona pauperibus cū fratre Tyburtius am-
Do tumulo ob CHRISTI corpora cæsa fidem.

CHRISTI etiam cæsa cæsis, iētisq; securi
Præstatur nobis hoc etiam officium.

Hic lacerati artus, trunciq; teguntur, ibidem
Integri stabunt, gloria, honore pares.

Stant animæ in Cælo integræ, splendentq; coronis
Perpetuis, coram quas meruere Deo.

SS. GERVASIO, ET PROTASIO

Fratribus Marty.

Verbera pro CHRISTO expirat: Geruasius in-
Contusus, truncus, Protasi, at ipse cadis. (ter.)

Sunt bona pauperibus, libertas tradita seruis,
Nacta hinc Impietas perdere qui valeant.

O fratres digni, vestigia digna parentum
Sectantur, nolunt degenerare, nefas.

Hoc non indigno inuentos contexit honore
Ambrosius, dignus non erat ante locus.

SS. MARCO, ET MARCELLIANO

Fratribus Marty.

Qui CHRISTI causa pedes, manusque
Confixi tabulis fuere clavis,

Duxeruntque epulas sibi paratas,
Et discumbentes frui beate,

Cum Marco Marcellianus intus
Concordes fratres iacent sepulti.

Laudantes iaculis Deum petiti
Sistuntur mensis modò supernis.

SS. PRIMO, ET FELICIANO
Fratribus Marty.

Cum Primo Felicianus vna,
 Quos ijdem terris ferunt parentes,
 Instituit CHRISTI fides; & vna
 Pro eiusdem confessione cæsi,
 Victores tandem hac teguntur vrna.
 Ut cruciatus inter alteri alter
 Gratatur, virtus vt æmulatur,
 Sic spectator eos Deus coronat.

SS. FAUSTINO, ET IOVITAE
Fratribus Marty.

Brixia nos tulerat fratres, eademq; securi
 Abstulit ob CHRISTI iam malè sana fidem.
 Viderat illa semel nostros non antè triumphos,
 Tentarant frustra vincula, flamma, feræ.
 Mœnia certatim cruciarunt plurima, CHRISTVM
 In multis virtus condere mira potest.
 Patria postremò nos percutit ense reductos.
 Hic tumulat, nouit deniq; sana Deum.

SS. PAVLO, ET IOANNI.

Fratribus Marty.

V Nanimus fratres, pij, ac fideles
CHRISTI affectu Paulus, ac Ioannes,

Qui vertere suam in fidem vocanti
Desertori terga Iuliano,

Cæsi pro CHRISTO hinc simul teguntur,
Hospes, qui imperium times supremum,

Qui Domino in re duriore parent,
Constantes Domini cõle hinc amicos,

SS. QVATTVOR CORONATES.

Fratribus Marty.

V Rna coronatos fratres hæc quattuor vna
Prò CHRISTO condit nomine magnanimos.

Vitam in verberibus fundunt, vitæq; perennis
Nacti sunt breuibus præmia supplicijs.

Proiectis canibus, non solum parcitur illis,
sed quoq; defendunt, res magè miras, canes.

Hoc mirabilius; cum nomina magna laterent,
Diuino Oraculo sunt patefacta Pij.

SS. SEPTEM FRATRIBVS

S. Felicitatis fil. Marty.

HÆc vtero ipsa ferens, & lactans, pignora, quò-
 Pectore voluebam semper, vbiq; meo, (dam

Vt vos eductos CHRISTO profunderè vitam
 Prò CHRISTO possem cernere magnanimos.

Vulnera grata mihi, quæ siccis osculor, vnà
 Et possum siccis cernere luminibus,

Quam felix tumulo. Domino mea dicta referte,
 Præmittit mater dona, petitquè sequi.

SS. CHRISTOPHORO

Martyri.

IN veri laudem, fido quod prædicat ore,
 Et forti Lycijs pectore Christophorus,

Fert frondes & flores baculus; fructusq; virentes
 Aridus, accipiunt millia multa fidem.

In maius veri robur non excoquit Aluum
 Ignis prò CHRISTO, spicula non feriunt.

Hoc obruncatus tegitur sub marmore, spernas
 Vt tempestates, affice honore virum.

S. HIPPOLYTO

Misy.

Qui felix non antè semel rem gessit I E S V,
Atq; suo tandem nomine dignus homo,

Per sentes raptatus equis, laceratus & artus,
Hoc tumulo fortis conditur Hippolytus.

Ipse autem potitur promissæ præmia vitæ
Integer in Cælo fortior Hippolytus.

At non vna ætas, æternum ducitur æuum,
Æternoq; ornat verus honore Deus.

S. OCHRYSOGONO.

Impietas quem dura igni, ferroq; probavit,
Hæc facilem conduunt marmora Chrysonum.

Quod crassum, hic tegitur, verùm translata supernâ
Pars ornat melior, nobilitatq; domum.

Fœtus vbi æternum toti spectabilis horto
Aureus in CHRISTO statq;, vigetq; suo.

Zoilus invidit, voluisset & ipse feriri
Prò CHRISTO, præstat, quod valet, officium.

S. BONIFACI Q.

Marty.

Non semel ad pugnam cultores hortor I E S V,
Non semel occisos condo pius tumulis.

Talia qui facio Domino, durissima dulce
Est quoq; prò Domino quæq; subire mala.

Vngula melacerat, calamo configitur vnguis,
Plumbum poto, mihi feruet & inde lebes.

Obtruncor tandem; lætus quoq; honore carerem,
In Cælo dignè quem benefacta locant.

S. PANCRATIO.

Marty.

Nomine prò caro CHRISTI virtute virili
Armarat Pietas æmula Pancratium.

Non egressus adhuc teneros tyrunculus annos
Pancratij absoluit prælia quina sui.

Illecebris, vinclis, cruciatu cumq; Tyranno
Dæmonè deuictis, hic iacet egregius.

Non oleaster honos palmæ, super astra conorator
Æterna Sabaoth gloria, honore Deus.

S. TYBURTIUS

Martyri.

PER prunas iussus candentes ire Tyburtus
 Pro CHRISTO molles iudicat esse rosas
 Incedit nudis pedibus, sæpe itq; , reditq;
 Semper at illæsis itq; , reditq; viam
 Carnifici tandem ceruicem tradidit Heros
 Hic capiti truncum iunxit amata manus
 Collocat ast animam æterni in floribus hortus
 Cœlestis fidei præmia clara suis

S. GAGAPITUS

Martyri.

PRO CHRISTO cæsum virgis custodia victu
 Me sine confecit quattuor atra dies
 Educunt, cædunt iterum, capiti addita pruna
 Suspenso pedibus fumat in ora focus
 Feruenti effundunt vnda, malaq; refringunt
 Obijciorq; feris, non video esse feras
 Percutit indulci tandem Præneste securis
 Et possum tumulo nobilitare meos

SS. VITALI, ET AGRICOLÆ
Martyr.

Agricolæ Domini, & Vitalis condita serui
Hic sunt ob CHRISTI corpora casa fidem.

Tormentis vnus varijs, constanter & illis
Perlatis, tandem soluitur ingenuus.

Firmior at Serui tormentis alter, ad astra
A cruce nobilior, si inagè serus, abit.

Magna fides, dominis potuisti iungere seruos,
Agnoscis, nullum qui excipit, & Dominum.

SS. VI TO PVERO, ET MODESTO,
& Crescentiæ educatorib. Martyrib.

Vitus in hoc tumulto cum caris tectus Alumnis,
Inferior magnis non puer ille viris.

Multa tulit solus pro CHRISTO, plurima iuncti;
Ut diuisa forent sedibus ossa suis.

Exhalant animam, tonat ecce, & fulgurat ather,
Tota tremit tellus, templa ruere Deum.

Quam benè commendas testes, offendis & vnum,
Et verum omnipotens, te, Deus, esse Deum.

30
SS. CYPRIANO, ET IVSTINAE
Virginis, Marty.

Fraus amore malo Cyprianus Virginis, artes
Confugit ad magicas non redamatus amans.

In CHRISTI famulam Dæmon se prodit inertem;
Nil sapias, o sapiens, non tua damna vides?

Et piè amat, CHRISTVMq; colit, vitæq; prioris
Pœnitet, obq; fidem stat mala cuncta pati.

Cum qua vna optavit lasciuam ducere vitam,
Occidi, atq; tegi vult, redamatus amans.

SS. FELICI, ET ADAVCTO
Martyribus.

Mercurio, Luna deiectis, atq; Serapi,
Ludificans spuerat quæ simulacra prius,

Supplicium Felix prò CHRISTO solus adibat,
Huic ignotus homo talia verba facit.

Cum Felice mihi lex est communis IESV,
Quis comitem sortis me vetat esse meæ?

Dixit, & amplexus gladio simul auctus eodem est.
Vna benè vrna tegit, qui simul astra petunt.

SS. NAZARIO, ET CELSO

Martyri.

Nazarius, res mira quidem, Celsusq; puellus
Deiecti euadunt æquore de medio.

Hoc dederat CHRISTVS, prò quo sunt talia passi;
Imperat ille austris, imperat ille mari.

Hic capite eiusdem si lei constantia plectit,
Atq; suo patriam sanguine lætificant.

Hoc tumulo inuentos post sæcula multa recenti
Sanguine perfusos condidit Ambrosius.

SS. SENNEN, ET ABDONI

Marty.

Sennen, & Abdo iacēt, læti quoq; honore carerēt,
Qui cæsi quòd hument corpora cæsa Piùm.

Sacra accusati sunt iussi soluere signis,
Nolunt, obiectis non nocuere ferz.

Ante triumphantem durissima vincla triumphant,
Oppida multa vident, inçlyta Roma, vides.

Longè alia in Cælo victricia tempora, duro
Ipso etiam victo Cæsare, fronde micant.

SS. PROCESSO, ET MARTINIANO
Martyr.

C Arcere Tarpeio Paulum, Petrumq; tenente,
Nos aqua custodes nata repente lauat.

Quæ mala non perfet fidei constantia nostræ?
Comminuit dentes, contudit ora lapis.

Ad Iouis adducti venerari Idola negamus,
Hinc vrit candens lamina, virga ferit.

Condimur hic vna, gladio qui cædimur vna,
Processus fuimus, Martinianus oues.

SS. CLAVDIO, NICOSTRATO, SYMPHO-
riano, Castori, & Symplicio Statuarijs Mar.

C Andida signa manus sculpebat nostra, iubemur,
At frustra, vt nostrum thure colamus opus.

Dura probant primum mala, quæ custodia claudit,
Scorpio mox duris pungit acuminibus.

Obruit inclusos in plumbo deniq; Tybris,
Educit CHRISTVS, condimur hoc tumulo.

Sacra vni facienda Deo, vnum adamantina Sanctum
Iam corde in nostro sculpserat ante Fides.

SS. TRIPHONI, RESPICIO,
& Nympha Marty.

Vinea Triphonem conducit manè, labores
Fert horam extremam fortis adusq; suos.

Ad medium ecce diem conducitur æmulus alter
Respicius, feruens est operatus homo.

Commouet id Nympham, conducit Vesperus illam,
Estque palam CHRISTVM testificata Deum.

In Cælo merces pactis numerosa; quiescunt
Instrumenta intus sanguine sparsa suo.

SS. PROTHO, ET IACYNTHO
Eunuchis S. Eugenia Marty.

Candidus, atq; rubens, pingit quo Dædala Tellus
Nil vsquam melius, dexteriusq; nihil,

Conditur hac humili gladio percussus iniquo,
Hospes, cum caro Protho Iacynthus humo.

Eugeniam felix Eunuchus vterq; secutus
Pro CHRISTO est austrum passus in Vrbe suum.

Clara corona sibi, Dominae non cedit honori.
Sunt, vbi pro meritis stat cumulatus honor.

SS. SEPTEM DORMIENTIBVS.

MVnere qui CHRISTI annos dormiuere ^{(ros,} ducē-
Temporis vt fugerent dura quiete mala,

Germana à Somni raptos tegit vrna; videbit
Mundi exporrectos vltima dicta dies.

In Cælo vigiles animæ, mors nulla, soporq;
Nullus vbi, tenebræ sunt, mala nulla, nitent.

Fortè resumpturas animas non corpora credis?
Argumentum ingens, vt fatearis, habes.

O II S. SILVESTRO PAPAE.

QVò primum CHRISTI nauis iactata magistro
Fluctibus incæpit deniq; pace frui,

Quoq; foris medico Cæsar mundatur, & intus,
Et doctore tenet mente, manuq; fidem,

Cui data Roma fuit domino ditioe teneri;
Siluestri cineres hoc rude marmor habet.

Succedis quicumq; olim, es tu diuitis hæres?
Disce à munifico, quomodò distribuas.

S. DAMASO PAPAЕ.

Qui magno primus Petri successit honori
 Hispanos inter, dignus eoq; fuit,
 Vrbs mirata fuit quatuor quem lustra sedentem,
 Non tamen ignaum, conditur hic Damasus.
 Tempa pius condit, doctusq; volumina scribit,
 Vrbs decorata, vides, Vrbs decorata, legis.
 Ipse autem æternis monumentis irradiatus, Alme,
 Perfrueris Cælo, clarus vbi legeris.

S. LEONI PAPAЕ.

Grande videns fractum miraris forte flagellū
 sub Mitra, cingit quam diadema triplex?
 Mirarisq; simul redeuntia signa & cruentum
 Hunnorum referunt hæc tibi sculpta Ducem.
 Hic Leo Romanus tegitur, cui parec inermi
 Attila, ne tribuas viribus eloqui j.
 Utitur is verbis, Petrus tamen ense minatur;
 Successori astat, discce tenere locum.

S. GREGORIO MAGNO
Pape.

Illum inter summos vnum cognomine Magnum,
Hospes, Pontifices hic cole Gregorium.

Quæ gessit, scripsitq; , valent ostendere magnum;
Ostendit dignum desuper indicium.

Pauperibus largus, conuiua dignus IESV,
Appellat patrem libera Roma suum.

Hic iacet, in Cælo maiorem crede; triumpho,
Quam meret in terris, pax fuit arrha viro.

S. AMBROSIO EPISCOPO
Mediolan. Eccl. Doct.

Insubri Ecclesiæ Præfecto, munere dignum

Quem puer ignotus prædicat, Ambrosio,

Qui grauis eloquio magnum parit Augustium,
Quemq; timent Reges, tu quoq; flecte genu.

Hoc portendebant in cunis monstra futurum.

Ambrosiasq; manus, ambrosiosq; pedes.

Felix, in terris qui sic tibi viuis, vt antè

Æternum ipse pares nectar, & ambrosiam.

S. *AUGUSTINO HIPPONENSI*
Episcopo, Eccl. Doct.

Quæ sacra doctorè sequitur schola, quiq; futuris
 Rebus ab augustis nomine dignus erat,
 Sana purgatis doctrina erroribus Afris,
 Firmata, atq; aucta Catholica antè fide;
 Ad vitæ Socijs tutissima castra vocatis,
 Hac Hipponeasis Mitra quiescit humo.
 Res bene gesta parit cognomen patria clarum
 In terris, pietas dat super astra decus.

S. *HIERONYMO PRESBYTERO*
Antioch. Eccl. Doct.

Multiplici clarus doctrina Hieronymus intus
 Eloquio mirus, vario & ore file.
 Antiochense caput tonsura nobile sacra,
 Et fractum vigili membra labore cubat.
 Consulit Vrbs, Orbisq; virum; vestigia Patrum
 Arcta sequens sæuis imperat vsq; feris.
 Terribilem expectat sonitum, qui semper ad aures
 Antè erat, intrepidus, surget, & astra colet.

S. ATHANASIO EPISCOPO

Alexandrino.

Vix ea sublimis tacet hic, CHRISTIQ; lucerna
 Deficit hic, fidei hic firma columna iacet.

Perpetuis viuens nullis aquilonibus vnquam
 Mutus, & extinctus, fractus Athanasius.

Arius infelix, quid falso dogmate polles?
 Expugnare nequis, exagitare potes.

Extrat ad huc tantæ virtutis imago, cadauer
 Integrum intus habes, strataq; saxa calent.

S. BASILIO MAGNO

Episcopo Cesareæ.

Avreo de solido si tumulus foret,
 Magno Basilio paruus honor foret;

Quo non vno aperit verius, amplius
 Sacra arcana viro tota simul schola.

Cunctorum cumulus nobilis artium
 Vili, quis putat hoc? marmore conditûr.

Virtutis radijs omnibus emicans
 Sedem maior habet spiritus auream.

S. GREGORIO NAZIANZENO
Constantinop. Episcopo.

Svm cognominis, es meus patronus.
 Indigno mihi magna præstitisti.
 Hanc aram tibi cum suo sacello,
 Ter felix mitra, luxq; Nazianzi,
 Saxo conspicuam extero, Gregori,
 Romanorum humilis dico Sacerdos.
 Multis præ meritis tuo pusilli
 Sacrato cineri tuis honores.

S. IOANNI CHRYSOSTOMO
Episcopo Constantinop.

Non atros cineres urna, sed aureos
 Condit; scire cupis forte? Chrysofomi
 Torrens eloquij, qui fuit aureis
 Thesaurusq; fuit qui sapientia.
 Quæ non inuidiæ duriter excoquunt?
 Quæ non flamma probat? clarius emicat.
 In Cælo ipse magis spiritus aureus
 Coram Sole suo, qui facit aureum.

S. HILARIO EPISCOPO

Pictanen.

Numine de Trino dignè qui scripsit, & vno,
Pictonum hic præful non iacet Hilarius.

Æternum stabit. doctrinam Hieronymus altam
Commendat, sanam veridico ore vocat.

Catholicæ fidei stetit arx tutissima, mille
Expugnare virum non potuere doli.

Qui reuocare potest ad vitam corpora vita,
Defuncta, hunc credas nunc meliore frui.

S. GREGORIO THAUMATURGO

Neocæsareæ Episcopo.

Cvi Thaumaturgum miracula multa dedere
Cognomen, condunt marmora Gregorium.

Hic, vbi nunc cernis templum, mirabile dictum,
Quem procul hinc cernis, mons aliquandò fuit.

Hic fuit alta palus, sicco pede quàm modò transis,
Nec datus est Lico terminus vltior.

Si quid habes fidei, sponde tibi plura, Viator,
Sit modò viuæ fides, quantulacunq; fides.

S. REMIGIO EPISCOPO

Rhemensis.

Rhemensis Patrio tegitur sub marmore Præsul;
Manfurum diues Gallia ponit opus.

Est illo complexa fidem doctore beatam,
Eiusdemq; manu lota salutis aqua.

Quæ terris calamo viuens monumenta reliquit,
Æternum stabunt candidiora niue.

Seu Gallus cineres, seu sis peregrinus, honora;
Te manet à tumulo gratia multa pium.

S. MARTINO EPISCOPO

Turonensis.

Antè armis fulgens, mitra, vitaq; reducta
Mox, nullo hic victus Panno labore iacet.

Quam chlamys hinc pendens partem desiderat, illa
Vestijt hic CHRISTVM, nunc super astra micat.

Hinc Cælo intrepidus nostro migravit ab hoste,
Atq; suo tollet tempore corpus humo.

Non fatis humano Martinus dicitur ore,
Diuino cecinit quem Deus ore fatis.

S. NICOLA O EPISCOPO

Mirensi.

MUnificus Præsul Myrensis ubiq; vocatur;
Si acciderit puro corde vocare tibi.

Innocuæ exemplum vitæ tibi poscere pluris,
Vnus habet, sancti quicquid habere cupis.

Desuper acceptum duplex sic ille talentum,
Tractat, vt addiderit bina talenta super.

Gaudia nunc Domini potitur laudatus in astris.
Qui tot diuitias ceperat, hic locus.

S. GERMANO EPISCOPO

Campano.

Insculptus referens ignes globus, hospes, in vrna,
Arq; anima in medio, Coelicolumq; chorus,

Sint cuius cineres, ostendit imagine, Vates,
Qui videt ascensum, textit amica manus.

Insula clara suæ Capuæ; notissimus Orbi.
Ille omni est, Vrbi qui benè notus erat.

Arx dum Cassini, Benedicto stabit in Orbe,
Germani nomen stabit in Orbe nouum.

S. PAVLINO NOLANO

Episcopo.

Quanta suos fuerit Nolani Præfulis, hospes,
In ciues pietas, perlege, & obstupeas.

Vt redimat, qui diues erat, fit pauper, & vltro
Se quoq; seruitio tradidit, vt redimat.

Nota Afreis tandem virtus, fit liber, & vnâ
Committi est populi præda remissa domum.

Sic serui Dominus forma est indutus. I E S V S,
Liberat, & secum fert genus. vrna tegit.

S. VITALIANO EPISCOPO

Campano.

Vitaliani, hospes, Capuz qui præfuit Vrbi,
Hic cinis, eximia simplicitate mitra.

Hunc benè de patria meritum gens improba turbat,
Confutum sacco mergit & amnis aqua.

Protegit alta manus, patriæq; remittit honestum,
Commendat pluuia, quæ antè negata, fidem.

Ponit adoptato templum, tumulumq; patrono
Vrbs Catanzani relligiosa suo.

S. LAZARO MARSILIAB

Episcopo.

Svm semel in terris natus, bis mortuus, & bis
Ingressus vitam, tertia vita beat.

Omnipotens opus fuit omne volentis IESV,
Cuius tunc felix hospes, o hospes, eram.

Magdala, Martha mihi germana, dura subiui
Hospite pro dulci, dulcia cuncta mihi.

Terra iterum tegitur mortale, iterumq, resurgens
Tunc expers cum anima funeris astra colet.

S. VBALDO EPISCOPO

Eugubino.

Non modò non optat Pastoris munus obire,
Hospes, opus quanquam concipis ipse bonum,
Spernit ac oblatos dignus quoq, Vbaldus honores,
Accipit inuitus, maxima Roma iubet.

Indignus, prensans, non intrans limine, latrocs,
Extincta est lampas si tua, mirer ego?

Fulserit vt coram quondam mortalibus, vrna
Clara docet signis, disce merere decus.

S. STEPHANO CALATIAE

Episcopo in agro Campano nato.

Hic cineres, quicumq; legis, venerare sepultos,
Hoc te sacra monet mitra, pedumq; sacrum.

Fert Campanus ager, quem Clanius irrigat, inde
In Servatoris Rector in Vrbe micat.

Suscipit in primam sedem Calatia, sancti
Est mirata diu facta superna Patris.

Dilectum hic Domino, hic ornatum crede, viator,
Æternam in Cœlo gloriæ habere stolam.

S. SIMMACHO S. MARIAE MAIORIS

Veteris Capua Episcopo.

Qui MARIAE stantes miraris fortè columnas,
Desine mirari, nobile Regis opus,

Simmachus, in sacri legitur qui fornice templi,
In vitæ scripsit quem manus alta libro,

Conditur aræ huius sacro sub marmore, Iusti
Æternum stabit fama, perire nequit.

Præfuit huic ædi, vitæ monumenta supernæ
Addicti servant pectore Presbyteri.

S. CAROLO CARDINALI

Mediolan. Archiepiscopo.

Non Thronus Infubrū sanctus, nō clara Quiritū
Purpura, non generis, sunt tua fama, decus.

Gesseris at quoniam dignè sacra munia, tequè
Spreueris in tantis, Carole, , luminibus .

Hæc Mausolæis dignum tegit vrna? putasti
In fouea nomen claudere fortè tuum ?

Non cælare potes, magnus commendet ab alto
Spectator signis quin tua facta Deus.

S. CATHALDO EPISCOPO.

Proferat vt partum stellæ felicis ad ortum,
Ipsa tua extincta est, magne Cathalde, parens.

Restituis vitæ in lucem vix editus osclo,
Infula, portendit, quanta futura fores .

Doctrina superas florentis temporis omnes,
Egregia at pietas emicat ipsa magis .

Hoc cineres condit sub marmore molle Tarentum,
Ad tumulum gaudet ponere delicias .

S. ASPRENO NEAPOL.

Episcopo.

Cum peteret Romã Petrus, huic Deus appulit
Asprenus CHRISTI dogmata primus inquit.

Præficitur paucis. crescit sub Præsule sancto
Plebs noua, commendat vita beata virum.

Quem curat non dum visum, lauat Almus, honestat,
In Cœlo cum illo crede tenere locum.

Hoc insigne mitra pronus caput, hospes, honorat,
Parthenope argento vestijt alma suo.

S. PAVLO PRIMO EREMITAE.

Hac Paulus cultor squalentis primus Eremiti
Post seclum vili conditur, hospes, humo.

Vt Decium in CHRISTI declinet membra furẽtem,
Liberiusq; Deo seruiat, antra petit.

Palma cibant, vestitq; eadem, dant pocula fontes,
Dant membris mollem marmora dura torum.

Non centum Omnipotens hic soli defuit annos;
Sunt homini præter tempore cuncta suo.

S. ANTONIO SECUNDO

Eremita.

COElesti annona dignus, p̄ paupere CHRISTO
 Factus inops, diues cui referarat opes,
 Secessus cultor duri hac Ægyptius heros,
 Deuicto ignauo Dæmone, tectus humo.
 Nullus in orbe fuit virtutum lumine clarus,
 Qui sibi non fuerit tunc imitandus homo.
 Clarius exemplum vitæ tibi sume relictum,
 Sis vnâ vt lætas dignus habere domos.

S. HONOFRIO EREMITAE.

OBductus tegitur setis Honofrius intus,
 In cineres corpus, seta superstes, ijt.
 Sexaginta Deo Baptistæ seruijt annos
 Hic solus magni non imitator iners.
 Intulit æthereus nemori lux præuia Custos,
 Constanti è Cælo mittitur vnda, Ceres.
 Mortalis mortale tegit Pannuntius vrna,
 Sunt immortales nunc super astra simul.

89
S. HILARIO ABBATI.

EX voto, dignèq; eius tegit urnula sacros
Ex luto cineres, illa nec extat humo,

Qui casula contentus erat, iam quantula posset
Corporis esse capax, quiq; cubaret humi.

Instituit clarus teneros Antonius annos;
Nec sanctæ à silua vitæ imitator abest.

Hilarion timidus potuit non linquere terras,
Bis septem seruit qui benè lustra Deo.

S. BENEDICTO ABBATI.

Dilectæ Cælo gentis, Terræq; magister,
Quem probat omnipotens, mirificatq; Deus,

Incola Cassini Vates hoc præscius horæ
In tumulo extremæ, quem parat antè, iacet.

In terris tantum quem Magnus prædicat Orbi;
In Cælo paruum nè puta habere locum.

Hæc, quicumq; legis, Cælum via recta petendi,
Commendant Superi, quam tenet ille viam.

S. BERNARDO ABBATI.

CORPORIS ob formam multæ cupiere puellæ,
Pulchrior ast animo sperno, pudica placent.

Tutior vt viuam, sanctos peto spontè recessus,
Non absunt comites, quos iuuet altus amor.

Hic ego contemplans arcana superna recuso,
Quas offert sacras maxima Roma mitras.

Nunc meditata prius cerno coram obice nullo,
Bernardus dicor: condor in hoc tumulo.

S. MAURO ABBATI
Cassinati.

A Emulus hoc vita Benedicti Maurus in arcta
Conditur arcto etiam marmore discipulus.

Mirantur Socij, socium vocat ipse Magister,
Signorum dignat munere sæpè Deus.

Qui lumen cæcis, qui cassis lumine vitam
Reddit, qui duram sub pede sentit aquam,

Qui fugat & Manes, quam viderat ante Magistro
Ad Cælum stratam, crede habuisse viam.

SANCTO DOMINICO.

EXtremæ Hesperiaæ Vesper, sed Lucifer Orbis,
 Et post occasum clarior, hic tegitur.
 Gens Gufmana suo decori posuere sepulcrum,
 Sectatrixq; piæ turba relicta via.
 Hæresis est almi verbi virtute fugata,
 Auditorq; tepens ystus amore Dei.
 Hoc erat in somnis vtero cum ferre gerentem
 Ore facem catulum est optima vifa Parens.

S. FRANCISCO ASSIS.

SI cui Francisci tumulum referare liceret,
 Veste sub hac hirta, diceret, est Dominus?
 In cruce pendentem Dominum si cernere, seruis
 Ascendit nudus corpore fortè crucem.
 Conformis Domino vultu, conformior autem
 Moribus æthereis, vulneribusq; Crucis.
 Signa salutis habet nostræ; venerare, viator.
 Fecerit hunc quanti, noscitur indè, Deus.

S. ROMUALDO ABBATI.

Semotæ iacet, asperq; vitæ
 Hic intus Romualdus institutor;
 Dat mons, datq; cæsas nemus quietas;
 Ex alto sibi nouit institutum.
 Post longam, placidamq; seruitutem,
 In paucis fuerit licet, fidelem
 Nauatam Domino, colas beatum,
 In multis super astra constitutum.

S. FRANCISCO DE PAULA.

Paruulus in terris effectus conditur intus,
 Vt benè factus homo iusserat antè Deus,
 Hic Minimorum Auctor, miraris fortè superbius
 Phidiaca tumuli marmora sculpta manu.
 Rex magnum in Cælo Gallorum condit honestè,
 Tamq; humili puluis sat foret exiguis.
 Ne rapias, Calaber, qui cunctis nascitur, Orbis
 Illi omnis tumulus, gloria prima tua est.

S. THOMAE AQUINATI.

Preinctus lumbos, doctrinae conscius omnis,
Virtutisq; , imae lumen & Ecclesiae,

Hic iacet Aquinas. Scribentem laudat I E S U S
A cruce, se Dominus proq; labore dedit,

Pro vili, ac solo cultu contemnit honores,
Non mirum, talem Dominicus instituit.

Nunc magis effulget coram Patre luminis omnis;
Verum suprema lumen in Ecclesia.

S. BONAVENTURAE.

Hoc Bonaventurae tegitur sub marmore corpus.
Hoc satis est; nosti caetera, nomen habens.

Magna sui in terris Francisci, magna Senatus,
Hospes, Romani gloria viuus erat.

Mortuus at maior. reddunt miracula clarum,
Quaeque super doctae sunt monumenta manus.

Commendant Sancti Sanctum. qui fulgitis Ostro,
Hoc fulgore datur fulgere fulgidius.

S. ANTONIO DE PADVA.

H Ac testamenti situs est Antonius arca,
Et Franciscanæ gloria magna domus.

Hæresis errores felici contudit ore,
Ut fuerit dictus malleus Hæreticum.

Martyrij cupidus ventosum nauigat æquor,
Fers aliò tu aliud CHRISTE dature decus.

Miraclis viuens, defunctus claret, ab Vrbe,
Claret vbi, Paduæ, quæ tumulatq; , vocant.

S. NICOLAO TOLENTINATI.

S Obrietas, candor, vigilantia mentis ad alta,
Prostratis Mundo, Dæmone, Carne, iacent

Hic, hospes, cum Picente intus: nomen amati
Cui Tolentini dat diuturna domus.

Cantibus Angelicis viuens dignatus, ad astra
Mortuus est ductus cantibus Angelicis.

Si te Cœlestis vitæ tenet ardor amoris,
Est præsens, sumas vndè tibi specimen.

S. MARTINO SOLITARIO-
montis Massici.

Martinum, præbet notus cui Massicus antrum,
 Cuiquè cadit sobrio guttula, quanta fatis;
 Quemq; catena ligat, ligat arctius ipsa voluntas;
 Hic pietate nitens Mitra Calena regit.
 Ipse diu tentator adest, dat deniq; victus
 Se Draco præcipitem, quâ furit, ardet iter.
 Deberi sibi contendit vicina Sueffa,
 Huc vehitur bobus creditus indomitis.

S. ALBERTO CARMELITAE.

Fax accensa vtero visus prodire parenti,
 Edita mox populis fulgida, odora pijs,
 Hac Albertus honor Carmeli extinctus in vrna est,
 Non tamen est expers luminis vrna sui.
 Molle viro durus cultusq; , cibusq; , torusq; ,
 Fiunt mira manu, dura fit vnda pedi.
 Effugat & meritò larvas, cui funera Iusti
 Cœlicolum dulci præcinat ore chorus.

S. LVDOVICO GALLIARVM

Regi.

GAllorum Ludouicus, hospes, intus **M**
 Rex ille hic Solymæ iacet supernæ
 Suspirator, vt eius hic amore
 Terrenz quoq; faucium videris :
 Est post fata tamen potitus vna,
 Si viuens nequit altera potiri;
 Non saxum rude displicet, sub auro
 Cui viuq; tegumen dabat Camelus.

S. ALEXIO CONFESSORI.

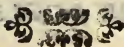
TV domi, Alexi, tuæ moreris nō cognitus? heu.
 Hic vtinam passus non quoq; dura fores.
 Suspirate diu frustra, frustra q; parentum,
 In primis lacrymis sponse vocate meis.
 Heu cur non repetis regressus pignus amoris?
 Seruauit, agnoscas, pignus amoris habe.
 Terrarum quoniam ex peregrino Oracla supernum
 Te Ciuem pandunt, te te go læta, yale.

BEATO

BEATO IGNATIO IESUITARVM

Fundatori.

Ignati, meritis tuis pusilla
 Terrarum foret omnis Orbis vna,
 Totus gemmeus, aureusq; , vilis,
 Qui cum nomine par volas IESV.
 Qui præstas bona plura post IESVM
 Humano generi vnus indigenti,
 Nulli iure tuis pares honores,
 In Cælo reperis pares honores.

SANCITARVM

VIRGINVM,

ET MARTYR.

TVMVLI.

S. TECLAE PAVLI PRIMOGENITAE
inter fœminas Prothomarty.

PRÒ CHRISTO quæ prima gerit fera bella ^{(go,}
 Prò quo terrenum liquerat antè virum,

Omnibus hìc tegitur tormentis Tecla supertes:
 Tormentis cunctis liberat altus Amor.

Suscipit electo tandem de monte, beatam
 Viuit vbi vitam, summus Olympus anum.

Hunc ignem in terris accendere venit I E S V S;
 Qui legis, & caros linquere discite tuos.

SANCTAE DOMITILLAE.

SIm quibus orta, meū sat monstrat Flavia nomē,
 Quòd sim Cæsaribus neptis, inanis honos.

Quòd duro teneat prò CHRISTO Pontia clausam
 Cærcere, quòd crucier, quòd cremer, omnis honos.

Eunuchos Dominae dilectos contego, & vnà
 Perfruihur Cœlo, cui cecidere viri.

Quò sentire mihi cum seruis aptius, Orco
 Ne vnà cum dominis clauderet impietas ?

SANCTAE CAECILIAE.

CAECILIAM claudit venerabilis ara beatam,
Sfondratæ æternum stat pietatis opus.

Hic nubit CHRISTO, parit hic, hinc pignora Sponso
Præmissa, hinc sequitur, fert eademq; via.

Virginis hoc precibus templum sacrauerat antè
Urbanus, fuerat Virginis ante domus.

Reliquias venerare sacras, imitareq; fortes,
Confortes etiam dulcis agonis habet.

SANCTAE AGATHAE.

CLara pudicitia, pietateq; maior, vterquè
Dura subire facit prælia magnus amor.

Non colaphi, nō vincla mouent, nō lamina cādens,
Scissa mamilla nihil, testula, pruna nihil.

Dupla suæ in Cælo sentit mox præmia palma,
Hæc verò tectum marmora corpus habent.

Hoc venerare, manent eadem post gaudia. nomen
Est Agathæ. Virgo, nubere disce Deo.

S. A G N E T I.

Hic Agnes alias inter formosa puellas,
Nupta suo CHRISTO virgo tenella iacet.

Commendat Sponsum, Sponsi mundumq; supernū,
Contemnit sponsi dona caduca noui.

Pro Sponso multum dilecto pugnat inermis,
Vesta tamen, lustrum, flamma, machæra cadunt,

Intus pulchra suo conspersa quiescit in ostro,
Pulchrior at superis spiritus in thalamis.

S. D O R O T H E A E.

LVeratur, CHRISTO dederant quæ terga, Soror ^{(res,}
Corrupenda datur queis Dorothea, suas.

Præmittit Cælo CHRISTI pro nominè casus,
Prosequitur, figit, tuta pedemq; pedi.

Quod tardabat iter pondus mortale supernum,
Despoliatur, habet nobilis arcæ decus.

Tu verò duplici in Cælo decorare corona,
Pars melior, cedant aurea, quærna tuæ.

S. EMERENTIANÆ.

Hoc ea plena fide, fragrans charitate Puella,
 Quæ non dum fuerat lota salutis aqua ,

Virginis Agnetis collactea condita saxo ,
 Sanguine facta suo candida lacte magis.

In turbam in CHRISTVM Virgo hæc inuecta furen-
 Obruitur saxi, vndiq, cæsa fluit. (tem.

Sic rosa purpureum perdit percussa colorem
 Grandine, at ipse magis fragrat odore locus .

S. APOLLONIAE.

Exiguos cineres intus, quos flamma reliquit,
 Hospes, habes: quæris cuius? Apolloniæ .

Contusa hæc malas, dentes auulsa paratum
 Profilit in magnum victima spontè rogam .

Quæ grauis, in cineres abiit pars; euolat autem
 Optatum ad numerum puri or vsq; leuis .

Tu cole reliquias. virtuti præmia restant,
 Stabunt, prò CHRISTO quæ cecidere suo .

S. LUCIAE.

Nulla Siracusium posset si gloria ciuis,
 Plurima quæ tamen est, nobilitare solum,
 Hæc insigne tamen fecisset Virgo secundum
 Totius lumen Lucia Trinacriæ.
 Pro dulci CHRISTO, forti quem prædicat ore,
 Dat ferro iugulum, proq; pudicitia.
 Relliquias venerare, hospes, castèq; , pièque
 Viuentem SANCTVS SPIRITVS incoluit.

S. CATHERINAE.

Hic Sina, hæc ædis Catherinæ sacra beatæ,
 Hoc intus marmor nobile corpus habet.
 Quis nescit Sinam? leges hic accipit altas
 Dux Moses, caro fert populo indè suo.
 Clarior at virgo. prò CHRISTO pugnat amato,
 Nex, rota deuictæ, verbera, vincla, fames.
 Hæc noto in monte in signum victricia palmæ
 Cœlicolum manibus collocat arma Deus.

S. S U S A N N A E .

Romanas fulgens inter Susanna puellas,
 Et genere, & forma, quod pia virgo, magis,
 Antè feris cruciata modis, mox ic̄ta securi;
 Hic iacet egregijs æquiparanda viris.
 Nè sortem dicas duram, vt foret illa fidelis
 Sponfa suo CHRISTO, talia læta tulit.
 Galerium spernens meruit cœlestia Regna,
 His accepta malis visa nitere magis.

S. P R I S C A E .

MI genitor Tybris, parit Ilia, nomine Prisca,
 Req; tenella, satis pulchra, pudica satis.
 Gloria vana omnis, nisi CHRISTI ancilla fuiffem,
 Et constans Hominem fassa, Deumq; forem.
 Quam benè commendat gratus mea iura, fidemq;
 Mi leo blanditur, friget & ipse rofus.
 Hic abciſſa caput iaceo. ſto naſta coronam
 Æternam in Cœlo, ſponfa ibi facta Deo.

S. EUGENIAE.

Est mentita matrem Eugenia, ut seruiret IESU
Cum duris virgo clausa tenella viris.

Hic latet, at CHRISTI causa percussa securi,
Quem grauis eloquio prædicat ore Deum.

Non Tybris, non flamma, fames non enecat antè
Tuta sui CHRISTI sentit ubiq, manum.

Quæ fuit in vinetis à CRISTO digna cibari,
Est eadem in Cælo clarior accubitu.

S. CHRISTINAE.

Quæ numerum virgo spernit Christina Deorum
Quæq; vnum tantum differit esse Deum,

Atq; suo vanum cum CHRISTO admittere nomen,
Cuius amore cadit, respuit, hic tegitur.

Illius est primus tortor pater impius, ore
Lingua abscissa canit feruidiore Deum.

Prò CHRISTO est iaculis corpus gauisa feriri,
Antè animam cuius foderat altus Amor.

85
S. B A R B A R A E.

Quavis barbarie barbarus ò magis.
Natum qui manibus cædis homo tuis.
Quavis impietate impius ò magis,
Mactas Dæmonibus qui rabidis piam.
Hoc sacro regitur Barbara marmore,
CHRISTO facta tamen nobilis hostia.
Sic, hospes, timeas non tibi fulmina;
Da sacro cineri munera caudida.

S. M A R G A R I T A E.

Ovæ sua cuncta sciens mercandi Virgo, reperta
Vt preciosa sibi margaritis empta foret,
Antiochena, suo CHRISTO monstrante magistro,
Vendidit, hoc tumulo margaritis ipsa latet.
In minimis habuit vitam: profudit. I E S V S
Vnio, quo nulla est merx preciosa magis.
Æternas Urbis portas cœlestis honora
Ornantem hic, hospes, qua minus astra nitent.

SS. SABINAE, ET SERAPHIAE.

Quæ mihi dat fidei præcepta Seraphia, cæsam
Prò CHRISTO hanc tumulo spontè Sabina, tego.

Accusata pij officij, execrataq; mûta
Signa Deum didici fortis & ipsa mori.

In gremio dilecta meæ requiesco Magistræ,
Discipulæ in templo cara Magistræ suæ.

Gens pia contumulant. vnâ hic venerare sepultas:
In Cælo cumulat cultus honore Deus.

S. EUPHEMIAE.

Relliquias, hospes, perpaucas vrnula condic
Virtute insignis virginis Euphemiae.

Illâ sui stadij prò CHRISTO de niquè victrix
Obiecta est sauis, facta cibusq; feris.

Dentibus hæc auidis tantum super ossa fuerunt
Pâucula, fracta nimis, seruat amica manus.

Integra, nec quicquam perijt, confurget: ad vnum
Crimen etiam capitis computat vsquè Deus.

S. RVFFINAE, ET SECVNDAE
Soror. Marty.

Quas idem genitor, genitrix eademq; tulere,
Quas alit vnus amor, quas docet vna fides,
Et quæ vnâ pro vno coro caduntur IESV,
Vna decenter habet nobilis vrna duas.
Ruffinam venerare, hospes, venerare Secundam;
Alterutram ipse colas, vtraq; culta tibi.
In CHRISTO vnanimis fieri, vos discite, sanguis.
Quos vnus vincit, quos tenet vna domus.

S. BIBIANAE VIRGINI,
& Marty.

Hic Bibiana iacet: palma quæ clara parentum
Prò CHRISTO didicit vincere & ipsa suo.
Blanditijs primùm, mox vi tentata minarum,
Postremò castum sat superare fuit.
Nunc victrix cum Patre suo, cum Matre triumphat,
Atq; pari iungunt præmia lætitiæ.
Disce pijs, hospes, parere parentibus ergò,
Non mandare potest impia sanctus amor.

S. VRSVLAE VIRGINI;
& Martyr.

HOc tegit argento clarum diademate quòdam
 Vrsula, tot Comitum è millibus vna, caput.

Confoditur iaculis Regi benè nupta supremo,
 Damna pudicitiae ne pateretur amans.

Nunc verè in Cœlo regnat, Comitatus & vnà,
 Communis dignat Sponsus honore Deus.

Auxilium quicumque cupis tibi mortis in hora,
 Si studiosus eris Virginis, illa dabit.

S. LVCIAE VIDVAE MARTT. A FILIO
accusata, quòd Christum coleret.

ME multos annos accusas, nate, colentem
 CHRISTVM, num crimen prodere turpe putas?

Ostentas Mundo cælatos matris honores,
 Et facis, vt Cœlo dignior ire queam.

Sic etiam tu eodem tandem capiaris amore,
 Pròq; eodem cælum marmora nostra tegant,

Vt præstare nihil potuisses gratius vnquam,
 Utq; micat per te Lucia clara magis.

8. *M A R I A E M A G D A L E N A E.*

Nobilis illa suis, quæ pectora fixit, & vssit
Peccatrix oculis frigida, dura Deo,

Ista boni CHRISTI iaculis, facibusq; perusta;
Exudata suum dedecus omne, iacet.

Tantum dilecto viuens exarsit Amore,
Vt cinis hæc etiam marmora calfaciat.

Conciliare Deum toruum tibi sicupis, hospes;
Exemplar vitæ tu melioris habes.

S. *M A R T H A E.*

Nobilis hospitio CHRISTI germana Mariæ,
Exhibitoq; magis clara ministerio,

Hæc mortale suum corpus deponit in ara,
Esse resumendum libera fassa fide.

Prò dulci obsequio serpentibus imperat atris;
Pro dulci hospitio Regia summa datur.

Hoc Dominæ tumulum posuit, templumq; Tarascū,
Nacta decus felix, nacta patrociniū.

S. PUDENTIANÆ.

Illa receptrix pauperum, patrumq;
 Religionis pristinae satorum,
 Illa domus virgo Pudentiana
 Casta sacris altaribus, patensq;
 Hoc tumulo felix iacet sepulta,
 Prò referatis indigis tot arcis,
 Proquè receptis gratiæ Ministris,
 Diuitiæ in Cælo datæ perennes.

S. PETRONILLÆ.

Qui Petro sacrum templum, Petriq; sepulcrum
 Visis, habes Natam, quam venerere simul.
 Hic Petronilla iacet thalamis dignata supernis,
 Non tamen hic Flaccum spernere visa virum.
 Quæ Patrem Romam Solymis est spontè secuta,
 Quæq; facit Sponso, Patreq; digna facit,
 Quæ quoque prò CHRISTO crudelia fortis eodem
 Cum Patre passa foret, cum Patre digna iacet.

S. PRAXEDI.

Praxedes, CHRISTO quæ larga ministrat egeci
Omnia diuitijs commoda spontè suis,

Hoc tegitur tumulo: dum stragem ferre Piorum
Non valet, obtinuit munere posse mori.

Hospes, detentus vinculis, ægrotus, egenus
Repperit in sancta Virgine latus opem.

Possidet hæc, hospes: Regnum cœlestè locatam,
A dextris cernes Iudicis, antè diem.

S. CLARA RAE.

Francisci iacet hinc imitatrix Clara beati,
Altera, nec patriæ gloria clara minus.

Hoc Virgo in templo vixit, clausitq; puellas,
Quas docuit castas esse, piaseq; simul.

Hinc prece freta fide crudeles reppulit hostes,
Se, ciuesq; suos liberat: obsidio.

Hic signis claret, fileat Vestalis Amata:
Est non decepti nostra magistra chori.

S. CATERINAE SENENSIS:

Ordinis Prædicatorum.

Conjugiò CHRISTI Virgo dignata superbo,
Da flores, humili dormit in hoc thalamo.

Fixit spina caput recolentis funera, pectus
Lancea, utramq; manum clauus, utrumq; pedem.

Vulnera mira; ferunt, possint cum tollere, vitam.
Dulce dolor, cuius participauit amor.

Quæ vi Cœlesti valet abdita cernere raptâ,
Facta leuis præsens deniq; aperta videt.

S. AGNETI VIRGINI MONTIS

Politiani Ordinis Prædicatorum.

Digna Agnes CHRISTI lactentis, & ore Mariæ,
Et ferre à Dominis dona superna suis,

Integra sub saxo tumulatur fulgida signis,
Fortè suo hic etiam raptâ sopore cubat.

Iussa suis fundat castis hæc tecta puellis:
Scortorum, & spurci Dæmonis antè domus.

Fragrat odore locus, mirari desine, Cælum
Ros dedit oranti, terraq; pressa rosas.

S. EUPHROSINAE CARMELITAE.

T Vta pudicitia, quam CHRISTO vouerat, inter
 Carmeli notos virgo tenella patres,
 Sub cultu maris inuisos fugiens Himenæos,
 Hoc, hospes, tumulo conditur Eufrosina.
 Consultit ignotam pater: est solata; puellam
 Tutam ostensurum spondet & esse Deum.
 Se moriens prodit. moritur genitoris in vlnis.
 Summi animam credas in gremio esse Patris.

S. FRANCISCAE OLIVETANAÆ.

I Lla statu Cœlo gratissima semper in omni,
 Virgo, vxor, vidua, clausa dicata Deo,
 Hic Francisca iacet fragrans, ardensq; lucerna
 Montis Oliueti gloria Romulidi. m.
 Quam fuit in famula Dominus mirabilis? alma
 Assueta Vrbs signis vidit, & obstupuit.
 A stat ei assidua Custos virtute supernus.
 Iure inter Cœli Numina, Paule, refers.

S. MATRONAE.

L Vſitanorum iacet intus regia proles
Matrona, ipſo autem marmore candidior.

Hic pōnit Priſco templum, tumulumq; reperto,
Vt prius Oraclo nouerat æthereo.

Hic valet è morbo, qua cauſa mittitur, hìcq;
Vixit cum ſanctis inclyta Virginibus.

In Cœlo coram Domino nunc aurea lampas.
Non mirram, ſiquid fictile lucis habet.

S. BRIGIDAE VIRGINIS.

T V quæcunq; tuam damnofam, Virgo, pudori
Cognofcis formam, quem cupis eſſe Dei,

Pulchra petita procis doceat te Brigida, turpis
Impetrat eſſe, foret ne repetita procis.

Ecce profeſſa ſuum votum fit pulchrior, ecce
E Cœlo tangit clara columna caput.

Non deſpectus amor ſignis commendat I E S V S
Hic corpus, ſuperis ſpiritus in thalamis.

S. ANNÆ.

Hic iacet Anna parēs magnæ generosa Parētis,
 Est humilis tumulus, Filia nam sepelit .
 Non tamen est fuluum saxi preciosius aurum,
 Quæ tantæ Dominæ tacta fuere manu .

Dilectæ ò quoties lacrymis maduere Mariæ .

Fixit & ò quoties oscula marmoribus .

Tu lacrymis, osculisq; tuis venerare sepulcrum,
 Hospes, erit gratum munus vtrisque; tuum .

S. MARIÆ AEGYPTIACÆ.

Consilio Superum, aut casu quicumq; penetras
 Inuia Iordanis vix loca nota feris,

Hic Aegyptiacam tectam venerare Mariam,
 Et tandem exemplo disce redire Deo .

Nulla frequentatis impurior Urbibus illa,
 Purior in solis scemina nulla locis .

Fossa leonis opus; tumulauit Zosima palmæ
 Inscrisit digito quæ monumenta legis .

S. ELENÆ.

Constantini, hospes, Matrem venerare sepultã,
 Non magni quoniam Cæsaris illa parens;
 Seruijt illa Deo, cuius non cuncta potestas
 Est humana magis fulgida seruitio .

Templa Padicitæ construxit plurima sanctæ,
 Sæpè hic Virginibus facta ministra sacris .

Disce Deo gratum obsequium . reperire salutis
 Nostræ instrumentum munere digna fuit .

S. M O N I C A E. (parenfuè,

Virgo, anus, aut vidua, aut sis sponsa, nouerca,
A Monica exemplum viuere disce pium.

Illa statu vitæ sic semper viuuit in omni,
Vnius vt Cœli sine labore amor.

Quo seruore fuit, pietateq̄, conijce, natum
Deceptum ex Orci faucibus eripuit.

Crede frui Cœlo, quæ terris edit eundem,
Qui sciuit multis Cœlum aperire vijs.

B. M. Magdalena Paccia Florëina Carmelita.

Cvi sponsis bifidena dedit priuata salutis
Æternæ CHRISTVS dogmata, solus amor,

Multiplici visit forma quam Spiritus Almus,
Quam rapit ex imis, quamq̄; futura docet,

Contemptrix Mundi, Ditisq; itrenua victrix,
Carmeli decus hic Margara virgo iacet.

Felix, quæ Superis coniungere mortua, viua
Quos tibi monstrarat non semel arce Deus.

S. Cãdida S. Petri Discipula prima Neap. fidelis.

Quæ Terræ vultu superasti, Virgo, ligustra,
Mox, quæ sunt Cœlo, mente ligustra refers.

Indidit hic nomen candor, perfecit at alter;
Hinc vanum, æternum nomen at indè tuum.

Es tu cœlestis verbi flos, Candida, primus,
A Petro Siren quem fata prima tulit.

Candida busta tegis niueo hoc sub marmore, Cœli
At pars candidior lactea tecta colit.

Finis Tumulorum.

AD PAVLVM V.

PONT. OPT. MAX.

A Vro cincta caput, pennas ac passa volucrum
 Quid Regina sibi, stans Draco quidue refert?

Paule, tui generis, non hæc insignia magni,
 Venturi Imperij monstra fuere noui.

Ostentat Regni Iouis ales fuluus honores,
 Et foueas populos qua pietate datos.

Quam verò inuigiles rerum prudenter habenis,
 Insomnis custos indicat Hesperidum.

Hæc vt vera, diù vt profis mortalibus agris,
 Quod referunt eadem symbola, viue diù.

AD PAVLVM

PONT. OPT. MAX.

A Vro electo capite penae ad hanc veluciam
 Quid illius dignitas Dico deus rebus
 Venerit in hunc mundum factum
 Offense hunc in his diebus saluum habet
 Et locos populosque prope hunc
 Quid vero iustitias rectum praeferat hunc
 In hunc casum hunc hunc hunc
 Hunc vi verum hunc hunc hunc hunc hunc
 Quid hunc hunc hunc hunc hunc hunc

AD ROBERTVM
CARDINALEM
BELLARMINVM.

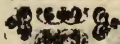

Non quòd prima parens tellus Hetrusca mitra-^(rum)
Te tulerit, mitris teq; propago nitens,
Hetruscus Clemens Romano vestijt ostro
Te, Roberte, sui motus honore soli,
Sed quia virtuti digni debentur honores,
Est & præcipuum Principis illud opus.
Romanæ plus ipse rei nunc vnus in Orbe
Præstas, quàm cunctus præstitit antè labor.
Ecce tuo prostrata pedi iacet hæresis omnis,
Deberet quæuis palma parare decus.
Non satis omnis honos, non ipsum culmen hono-
Prò paruo in Cælo nil tibi cuncta loco.

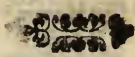
AD EVNDEM MOX CAPVAE
 Archiepiscopatu, & Diui Bene-
 dicti Ecclesia auctum.

MCMXIII

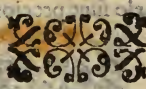

Roma tenet primū, tenuit Carthago secundū,
 Tertius est Capuæ scriptus in Orbe locus.
 Punica præterijt, Romana potentia darat,
 Campanæ superest pars preciosa rei.
 Quis negat hoc demens? magnæ Carthaginis urbē
 In nostram transit iure secundus honor.
 Iure secundus honor nobis debetur; eandem
 Agnoscunt matrem Romulos, atq; Capis.
 Quòd te Roma suo decoratum murice rebus
 Ditet Campanis, augeat inq; dies,
 Hoc ideò duco factum, quòd censuit inter
 Purpureos Patres præcipuum esse Patrem.
 Hoc modò largitur: secum daret omnia; nouit,
 Ornaret dignum quem diadema triplex.

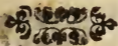
AD DE V N D E M . I A

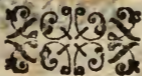
Fvlcibas Capuam præfens, Robërte, labântem;
 Sperabas firmam reddere posse diem.
 Quis te non timuit nobis absente ruinam?
 En absens præstas omnia: mirus amor.
 Id successoris munus vigilantia magni
 Perfoluit, dignum quem legis ipse virum.
 Felicis Capuæ Vulturus mcenia nostræ
 Dum lauet, & lætos ciuis arabit agros,
 Campano ex animo nunquam Robertus abibit,
 Et quis Roberti non monumenta videt?

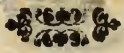
AD. MARIVM COSCIAM
Montis Alcinoi Episcopum.

Non quòd Burghesiæ sis carus, Coscia, gènti,
 Quos rerum dominos Orbis in Vrbe colit,
 Non quòd Senensis lumen sis Vrbis amatae,
 Sceptrifero natum sanguine Parthenopes,
 Sanguis Romanas qui quondam rexit habenas,
 Pròq; suo gessit Purpura bella Petro,
 Insigni Quintus mitra te Paulus honestat,
 Hetrusciq; Vrbi præficit Alcinoi,
 Sed quia doctrina fulges, pietateq; magna,
 Atq; videt vitam non minus innocuam.
 Non par honos; humilis magni facis attamen illum;
 Promissa in Cælo sunt preciosa tibi.

AD ANGELVM ACCIARIAM
Sancti Benedicti Capuæ
Abbatem.

Quanquam lata tibi patet ad virtutis honores,
 Angele, maiorum strata labore via,
 Ipse tamen tanta præstas virtute, malignum
 Ut possis etiam pandere solus iter.
 Conuenit ætati, qua fulges, infula prima,
 Magna quidem, meritis infula parua tamen.
 Põntificum sanguis, Lucumonum sanguis honestus
 Haud vnquam, haud vsquam degener esse potes.
 Te maiora manent. quod maius, Purpura ducit,
 Qua nihil Vrbs vidit maius, habetq; nihil.

S. PVDENTIANÆ.

Illa receptrix pauperum, patrumq;
 Religionis pristinae satorum,
 Illa domus virgo Pudentiana
 Casta sacris altaribus, patensq;
 Hoc tumulo felix iacet sepulta,
 Prò referatis indigis tot arcis,
 Proquè receptis gratiæ Ministris,
 Diuitiæ in Cælo datæ perennes.

S. PETRONILLÆ.

Qui Petro sacrum templum, Petriq; sepulcrum
 Visis, habes Natam, quam venerere simul.
 Hic Petronilla iacet thalamis dignata supernis,
 Non tamen hic Flaccum spernere visa virum.
 Quæ Patrem Romam Solymis est spontè secuta,
 Quæq; facit Sponso, Patreq; digna facit,
 Quæ quoque prò CHRISTO crudelia fortis eodem
 Cum Patre passa foret, cum Patre digna iacet.

S. PRAXEDI.

Praxedes, CHRISTO quæ larga ministrat egeci
Omnia diuitijs commoda spontè suis,

Hoc tegitur tumulo, dum stragem ferre Piorum
Non valet, obtinuit munere posse mori.

Hospes, detentus vinculis, ægrotus, egenus, antequam
Repperit in sancta Virgine latus opem soluti.

Possidet hæc, hospes, Regnum cœlesti locatam,
A dextris cernes ludicis, antè diem.

S. CLARAE.

Francisci iacet hic imitatrix Clara beati,
Altera, nec patriæ gloria clara minus.

Hoc Virgo in templo vixit, clausitq; puellas,
Quas docuit castas esse, piasq; simul.

Hinc prece freta fide crudeles reppulit hostes,
Sæ, ciuesq; suos liberat obsidio.

Hic signis claret, fileat Vestalis Amata,
Est non decepti nostra magistra chori.

S. CATERINAE SENENSIS.

Ordinis Prædicatorum.

Coniugio CHRISTI Virgo dignata superbo,
Da flores, humili dormit in hoc thalamo.

Fixit spina caput recoletis funera, pectus
Lancea, utramq; manum clauus, utrumq; pedem.

Vulnera mira; ferunt, possint cum tollere, vitam.
Dulce dolor, cuius participauit amor.

Quæ vi Cœlesti valet abdita cernere raptâ,
Facta leuis præsens deniq; aperta videt.

S. AGNETI VIRGINI MONTIS

Politiani Ordinis Prædicatorum.

Digna Agnès CHRISTI lactentis, & ore Mariæ,
Et ferre à Dominis dona superna suis,

Integra sub saxo tumulatur fulgida signis,
Fortè suo hic etiam raptâ sopore cubat.

Iussa suis fundat castis hæc tecta puellis:
Scortorum, & spurci Dæmonis antè domus.

Fragrat odore locus, mirari desine, Cœlum
Ros dedit oranti, terraq; pressa rosas.

S. EUPHROSINAE CARMELITAE.

T Vta pudicitia, quam CHRISTO vouerat, inter
Carmeli notos virgo tenella patres,

Sub cultu maris inuisos fugiens Himenzos,
Hoc, hospes, tumulo conditur Eufrosina.

Consultit ignotam pater: est solata; puellam
Tutam ostensurum spondet & esse Deum.

Se moriens prodit. moritur genitoris in vlnis.
Summi animam credas in gremio esse Patris.

S. FRANCISCAE OLIVETANAÆ.

I Lla statu Cœlo gratissima semper in omni,
Virgo, vxor, vidua, clausa dicata Deo,

Hic Francisca iacet fragrans, ardensq; lucerna
Montis Oliueti gloria Romulidum.

Quam fuit in famula Dominus mirabilis? alma
Assueta Vrbs signis vidit, & obstupuit.

A stat ei assidua Custos virtute supernus.
Iure inter Cœli Numina, Paule, refers.

S. MATRONAE.

L Vſitanorum iacet intus regia proles
Matrona, ipſo autem marmore candidior.

Hic ponit Priſco templum, tumulumq; reperto,
Vt prius Oraclo nouerat æthereo.

Hic valet è morbo, qua cauſa mittitur, hicq;
Vixit cum ſanctis inclyta Virginibus.

In Cœlo coram Domino nunc aurea lampas.
Non mirram, ſiquid fictile lucis habet.

S. BRIGIDAE VIRGINIS.

T V quæcunq; tuam damnofam, Virgo, pudori
Cognofcis formam, quem cupis eſſe Dei,

Pulchra petita procis doceat te Brigida, turpis
Impetrat eſſe, foret ne repetita procis.

Ecce profeſſa ſuum votum fit pulchrior, ecce
E Cœlo tangit clara columna caput.

Non deſpectus amor ſignis commendat I E S V S
Hic corpus, ſuperis ſpiritus in thalamis.

S. *ANNÆ.*

Hic iacet Anna parēs magnæ generosa Parētis,
 Est humilis tumulus, Filia nam sepelit .
 Non tamen est fuluum saxi preciosius aurum,
 Quæ tantæ Dominæ tacta fuere manu .
 Dilectæ ò quoties lacrymis maduere Mariæ .

Fixit & ò quoties oscula marmoribus .

Tu lacrymis, osculisq; tuis venerare sepulcrum ,
 Hospes, erit gratum munus vtrisque; tuum .

S. *MARIAE AEGYPTIACAE.*

Consilio Superum, aut casu quicumq; penetras
 Inuia Iordanis vix loca nota feris,
 Hic Aegyptiacam tectam venerare Mariam ,
 Et tandem exemplo disce redire Deo .

Nulla frequentatis impurior Urbibus illa ,
 Purior in solis scæmina nulla locis .

Fossa leonis opus; tumulauit Zosima palmæ
 Inscrispit digito quæ monumenta legis .

S. *ELENÆ.*

Constantini, hospes, Matrem venerare sepultâ,
 Non magni quoniam Cæsaris illa parens;
 Seruijt illa Deo, cuius non cuncta potestas
 Est humana magis fulgida seruitio .

Templa Pudicitæ construxit plurima sanctæ,
 Sæpè hic Virginibus facta ministra sacris .

Disce Deo gratum obsequium . reperire salutis
 Nostræ instrumentum munere digna fuit .

S. MO-

AD PAVLVM V.

PONT. OPT. MAX.

A Vro cincta caput, pennas ac passa volucrum
 Quid Regina sibi, stans Draco quidue refert?

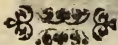
Paule, tui generis, non hæc insignia magni,
 Venturi Imperij monstra fuere noui.

Ostentat Regni Iouis ales fuluus honores,
 Et foueas populos qua pietate datos.

Quam verò inuigiles rerum prudenter habenis,
 Insomnis custos indicat Hesperidum.

Hæc vt vera, diu vt profis mortalibus ægris,
 Quod referunt eadem symbola, viue diu.

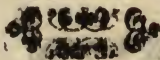
AD ROBERTVM
CARDINALEM
BELLARMINVM.

Non quòd prima parens tellus Hetrusca mitra-
(rum
Te tulerit, mitris teq; propago nitens,
Hetruscus Clemens Romano vestijt ostro
Te, Roberte, sui motus honore soli,
Sed quia virtuti digni debentur honores,
Est & præcipuum Principis illud opus.
Romanæ plus ipse rei nunc vnus in Orbe
Præstas, quàm cunctus præstitit antè labor.
Ecce tuo prostrata pedi iacet hæresis omnis,
Deberet quæuis palma parare decus.
Non satis omnis honos, non ipsum culmen hono-
rũ
Prò paruo in Cælo nil tibi cuncta loco.

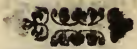

AD EVNDEM MOX CAPVAE
 Archiepiscopatu, & Diui Bene-
 dicti Ecclesia auctum.

Roma tenet primū, tenuit Carthago secundū,
 Tertius est Capuz scriptus in Orbe locus.
 Punica præterijt, Romana potentia datat,
 Campanæ superest pars preciosa rei.
 Quis negat hoc demens? Magnæ Carthaginis urbē
 In nostram transit iure secundus honor.
 Iure secundus honor nobis debetur; eandem
 Agnoscunt matrem Romulus, atq; Capis.
 Quòd te Roma suo decoratum murice rebus
 Ditet Campanis, augeat inq; dies,
 Hoc ideò duco factum, quòd censuit inter
 Purpureos Patres præcipuum esse Patrem.
 Hoc modò largitur: secum daret omnia; nouit,
 Ornaret dignum quem diadema triplex.

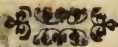
AD EVNDEM.

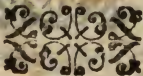
Fvlcibas Capuam præfens, Robërte, labantem;
 Sperabas firmam reddere posse diem.
 Quis te non timuit nobis absente ruinam?
 En absens præstas omnia: mirus amor.
 Id successoris munus vigilantia magni
 Perfoluit, dignum quem legis ipse virum.
 Felicis Capuæ Vulturus mœnia nostræ
 Dum lauet, & lätos ciuis arabit agros,
 Campano ex animo nunquam Robertus abibit,
 Et quis Roberti non monumenta videt?

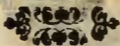
AD. MARIVM COSCIAM
Montis Alcinoi Episcopum.

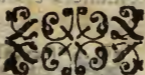
Non quòd Burghesiæ sis carus, Coscia, gènti,
Quos rerum dominos Orbis in Vrbe colit,
Non quòd Senensis lumen sis Urbis amatæ,
Sceptrifero natum sanguine Parthenopes,
Sanguis Romanas qui quondam rexit habenas,
Pròq; suo gessit Purpura bella Petro,
Insigni Quintus mitra te Paulus honestat,
Hetrusciq; Vrbi præficit Alcinoi,
Sed quia doctrina fulges, pietateq; magna,
Atq; videt vitam non minus innocuam.
Non par honos; humilis magni facis attamen illum;
Promissa in Cœlo sunt preciosa tibi.

AD ANGELVM ACCIARIAM
 Sancti Benedicti Capuz
 Abbatem.

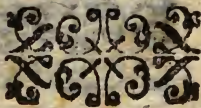
Q Vanquam lata tibi patet ad virtutis honores,
 Angele, maiorum strata labore via,
 Ipse tamen tanta præstas virtute, malignum
 Ut possis etiam pandere solus iter.
 Conuenit ætati, qua fulges, infula prima,
 Magna quidem, mēritis infula parua tamen.
 Pontificum sanguis, Lucumonum sanguis honestus
 Haud vnquam, haud vsquam degener esse potes.
 Te maiora manent. quod maius, Purpura ducit,
 Qua nihil Vrbs vidit maius, habetq; nihil.

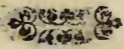
AD ANTONIVM RIDOLF-
 um Cubic. Apost.

V Squè, Ridolfe, tui quò funus flebis àmati
 Sanctorijs? propriam dicis, habesq; vicem?
 Esto, Ostrum princeps, Romano culminè dignum,
 Atq; tui cupidum perdis, in Orbe potens,
 Vulnere præ nostro tamen est sanabile vulnus;
 Heu poterit quandò noster abire dolor?
 Ipse oculis ferris totius in Urbis, & Orbis,
 Purpura cuncta cupit, Purpura cuncta petit.
 Eccè suo Quintus, dignissima cura, cubilo
 Admittit Paulus, qui vocat, antè probat.
 Est fidei, Ridolfe, tuæ sibi gignere fructus
 Tales, expectat munera clara magis.

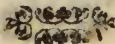
AD LEPIDVM MACCABR-
brunum Capuæ Vic. Senen-
sem Decanum .

Dicuntur Capuam Tusci fundasse coloni,
 Tusco datq; Capis auspice nomen auis;
 Huc te cum Senæ mittant Lucumonibus ortum,
 Auspicijs Capuam qui moderere tuis,
 Hetrusci patres Capuam redijisse videntur,
 Cuius & priscum restituisse decus .
 Maccabrune, boni siquid miraris in Vrbe
 Nostra; est à Tuscis res oriunda tuis .
 Si veteres verò mores offendis hūmatos,
 Vir bonus in lucem fat reuocare potes .
 Est fundare Vrbes magnum, reparareq; magnum,
 Ast animos, quouis iudice, maius opus .

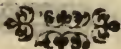
AD PETRVM GVIDOTTVM
 Cardinalis Bellarmini domus
 Magistrum.

Roberti, Vidotte, domus mens cana pudice,
 Præcipuo statui quem mihi amore coli,
 Non quia te tanto Heroi non carior ullus;
 Sed quoniam, tantis pendat ut ille, merces.
 Quem facit is tanti concedat ut omnia soli,
 Et merito, sapiens, & bonus æqua petis.
 Quem Domino mitto communi, admitte libellum,
 Da vacuum, nosti tempora, adire virum.
 Commemoraq; fidem, qua sum cõplexus ab annis,
 Cum primùm nostris fulserit in tenebris.
 Cuncta mihi defunt; cupio nihil; impetrasse videbor,
 Si memor ille leget, vel memor ipse leges.

AD ANTONIVM DOCTVM
 Cardinalis Bellamini
 à Secretis .

Doctus es, idcirco docto benè conuenit vnà

Cum Bellamino tam tibi, Docte, tuo.

Doctus es, idcirco casto benè conuenit vnà

Cum Bellarmino, tam tibi, Docte, tuo.

Doctus es, idcirco puro benè conuenit vnà

Cum Bellarmino tam tibi, Docte, tuo.

Doctus es ipse, pio idcirco benè conuenit vnà

Cum Bellarmino tam tibi, Docte, tuo.

Doctus, quidquid habet lecti sapientia fructus

Est in te, & cunctos flammat amore tui .

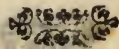
Lectus es arcanis ex cunctis Principis vnus ,

Te dignè exciperet nullus in Orbe magis .

AD V G O L I N V M

Perbenedictum .

Perbenedicte, tuæ clarissima palluit ergò
 Purpura gentis honos, & lacerata iacet?
 Illum Apœnini duris è cautibus Vmbrum
 Dicam ortum, qui non & sua damna putet.
 Non sumus expertes studiosi, crede, doloris
 Campani, & nostram ducimus esse vicem.
 Nominis hæredem tantum superesse nepotem
 Gaudemus, per quem spontè resurget honos.
 Quòd Bellarmino sis tu commissus amanti,
 Tantum est, vt possint cuncta patere tibi.

SVMMORVM PONTIFICVM,
 qui auctoris tempestate fuerunt,
 Epith.

PII V. PONT. MAX. EPITH.

Crede Pium in Cœlo exaltatū a funere Quintū,
 Atq; in conspectu crede federe Dei,

Quem Deus ipse loco in terris in sede locauit
 Ex humili summa, cuiq; charisma dedit.

Othomanam classem confregit mente precanti,
 Victoresq; procul nuntiat esse Pios.

Monstra potestate fretus fugat infera, pars hic
 Terrea cœlesti fragrat honore cinis.

GREGORII XIII.

Per cunctos ascendo gradus ad culmen hor orū,
 Desuper est sanctæ cui data summa rei.

Fundo Scholas Romæ, toto fundantur & Orbe,
 Religio vndè cadens posset habere manum.

Orbis Iappo nouus CHRISTVM cōplexus in Urbē
 Ad me legatos mittit, habetq; Patrem.

Esse locum in Cœlo dignum illi crede, supernas
 Qui largus cunctis tam reserauit opes.

S I X T I V.

Augusto haud impar iacet hoc sub marmore Si-
 Quæ res exigeret publica, vota viri. (stus,

Templa, ædesq; sacras, obeliscos, mœnia, fontes
 Restituit, Petri est culmen adepta domus.

Auxit Romanam classem, congeffit & aurum,
 Concipiens animo maxima præripitur.

Tu, quicumq; tibi promittis multa, resiste,
 Montes mors altos vertere dura potest.

V R B A N I V I I.

VRbanum perdens natum, patremq; virumq;,
 Vno Urbanus erat tempore cunctus amor,

Roma suum perdit. nimium crudelia fata,
 Si, simulac sperat, linquritur orba, frus.

At quoniam lacrymis vllis, vllloq; dolore
 Prosequier funus non valet vna triplex,

Hic tumulat. matrem, natam, sponsamq; sepultam
 Crede simul, fecit nec satis illa sibi.

INNOCENTII VIII.

Quod noceat dixere nucem, mala frugibus um-
 (bra.
 Extrema inuisam margine fundus habet.

At me, quæ nulli nocui, dixere Quirites
 Innocuam, dantes in media Vrbe locum.
 Profui ut hinc multis, transfert cælestis in hortum
 Me citò cælestem dignius Agricola.

Hic vix umbra filet, vestigia nulla supersunt,
 Es nullus quoduis culmen honoris, homo.

GREGORII XIII.

Quam nitebatur spoliare, & sternere ventus,
 Et vento semper firmior arbor erat,
 Spôtè annosa cadit nunc tandem, vertice postquam
 Alta suo tetigit, sustinuitq; polos.
 Aret tota intus, reuifescet tota, senectam
 Exuet, in Cælo, vis ubi nulla, viget.

CLEMENTIS OCTAVI.

Octavius Clemens, quo non felicius alter
 Terrarum Petri rexit in orbe Ratem,
 Maiestatis erat cuius vix terra verendæ
 Tota capax iacet hic; conderet vrna minor.
 Nullus obest aquilo, clauum fauet aura tenenti,
 Oppida sunt armis multa recepta sacris:
 In Cœli portu quoq; crede sedere beatum,
 Principium superæ vita seræna fuit.

EPITH. OCTAVII CARD. Aquini Neap. Archiep.

Absortum siccis Aquiniuum faucibus Orci
 Ne credas, vix hic hydria fracta iacet.
 Ad superas ascendit aquas. hic enitet inter
 Sydera felici clarior Eridano.
 Vno quâ fluuio defluxit, hic alueus, hospes;
 Hic rectâ ad superas te quoq; ducet aquas.
 Non fallit sanguis, didicit qui occubere CHRISTO,
 Quò Romana magis Purpura? Mitra magis :-

F I N I S.

I O. C A R O L I
M O R E L L I
C A M P A N I
Sacri Hymni.

NEAPOLI,

Apud Ioannem Iacobum Carlinum.
M. DC. XIII.

ANTONIO CAIETANO
CAPVAE ARCHIEP.

APOSTOLICOQ. IN HISPANIIS
Nuncio Patrono suo

IO. CAROLVS MORELLVS S.

ON iniuria Christiani poeta accu-
sari videntur, qui cum vastissi-
mum, profundissimumq; nostra
veritatis pelagus habeāt, idemq;
tutissimum, unde omne honesta

Poeseos genus expiscari licet, in nugis, fabulis,
mendacysq; non sine animarum periculo, bono-
rumq; morum corruptela versari malint. Multo
magis y reprehendendi, qui vel sacris initiati,
vel in claustris sub certo viuendi instituto degen-
tes, quotidie sacros libros in manu habentes, sa-
crisq; templis deseruientes, quae sua sancta sunt
sortis auersantes ad profana, ac leuia animum

adiungunt. Quamquam ipse vix à limine, ut aiunt, Musas salutavi, tamen, non ut culpam, si inania amplexus essem, fugerem, verum ut & fide, quam profiteor, Christiana, & ordine, quo sum insignitus, Ecclesiastico digna faciens mea pietati satisfacere, bymnographia sum oblectatus. In lucem edere non nihil decreui; non quòd eo in genere mihi placeam, sed quia Dei laudes perire nolo, quem nec ipsi quidem superni spiritus in Cælo satis canunt. Illud non me præterit, nisi mortalibus mea arriserint, quod non me mouet, ipsi immortalis Deo, cuius causa laboravi, quodq; unum egi, mentem, voluntatemq; meam suscipienti placitura. Præterea si iocularia, cæteraque eius generis leuia in hominum manibus esse videmus, quare seria, sanctaque penitus explodi arbitrari debemus? explodant omnes, aut plerique, aut pauci mei tantum causa, non vereor, quin amplitudini tuae, qui in tuo nostram in Capuam aduentu mea & audire, & legere, quæ tua fuit humanitas, non es dedignatus, quæ ex eodem animo profecta sunt, etiam, quæ semper eadem erit humanitas, sint grata futura. Tuo nomini propria seruaui: mitto,

acci-

accipe, lege, accipies, qui me honore beneficia
 sum voluisti; leges, qui pia, atq; graua euulgare
 consuesti; cumq; hymnis, qui diuinis propè laudi-
 bus es dignus, qua mittuntur etiam accipe, & le-
 ge; meq; ut cepisti, amare perge. Neapoli octavo
 Cal. Septem. M. DCXIII.

VINCENTIVS MORELLVS.

[The following text is a mirror image of the main text, appearing as bleed-through from the reverse side of the page. It is written in a cursive hand and is largely illegible due to the angle and fading.]

A D A N T O N I V M

C A I E T A N V M

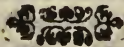
C A P V A E A R C H I E P I S C O P V M,

& Apost. in Hispania Nuncium,

Dominum suum

VINCENTIVS MORELLVS.

Reni, Heros, nuper, magnis nunc rebus Iberi
 A Tybri prudens Principe misse suis,
 Romulidum sanguis princeps, notissimus Orbi,
 Et Capua princeps tradita Mitra mea,
 Materia causa placet ut plerumq; numisma,
 Qualiscumq; manus nec mouet artificis,
 Sic argumenti debes non spernere missa,
 Non animum debent plura mouere tuum.
 Sit Caietano satis hoc; optasset Homeri
 Diuinum, aut Orphei Carolus ingenium.
 Ergo Alpes trans ite, Hymni, trans ite Pyrenem,
 Elati baud Princeps ille supercilij.

HYMNI SACRI.

PATRI DEO OPT. MAX.

HYMN.

Verum Principium cano, quod vnum,
 Vnum non aliunde, & vnde cuncta:
 Dico Principium Patrem, parentes
 Quem nulli genuere, qui nec vnquam
 Cœpit gignere, desijt nec vnquam.
 Immensum venerare tam Parentem;
 Mortalis, venerare tam potentem;
 Imam nosco tuam indè paruitatem,
 Natus non aliter fores, parensq; .

FILIO DEO OPT. MAX.

Per quam cuncta Deus creat benignus,
 Per quam idem reparatq; , perficitq; ,
 Per quam cognitione prædicauit
 Se plena, & reserauit, efficacem
 Te, Fili, Sapientiam fatemur .
 Clamant Vnigenam, colunt, videntq; ;
 Vidisse at genitum negant vel astra .
 Proles cum Patre sempiterna, Proles
 Patris gloria, numen vnum, idemque .

SPIRITVS ANCTO DEO OPT. MAX.

TE spirant simul, Aura lenis, antè
 Omne ætæm Genitorq; , Filiusq; ;
 Sis quamuis alius, tamen videndum,
 Non te das aliud; Bonus, Potensq;
 Cuncta, vnâ, Sapiensq; condidisti,
 Qui Patrem, Genitumq; nectit arcta
 Æternum charitate, mutuaque, iugiter
 Is tu magnus Amor. fouens es ignis,
 Vinculum cuncta ligans, dator bonorum.

DEVS CREAVIT OMNIA; ET DEI OMNIA
 plena, præ cuius magnitudine ea sunt,
 tanquam non sint.

Quidquid Atlas falcit stellati vertice, (quid
 Estq; leuis circum, sub pede vtroq; grauis,
 Omnipotentis opus Verbi: vastissima moles,
 Plena sui Artificis, nec capit, arcta domus.
 Infutura quidquid, pars est immensa, quid illud
 Undè fluit? gyrum concipit ipse suum.
 Es cunctis cum rebus, Homo, tu punctus in illo,
 Præsentem obserua, sis vbiq; , Deum.

IESV NASCENTI HYMNVS.

TE nascente, Puer diuini fœmen Amoris,
 Ima nouo resonant, nè dum cœlestia cantu.

Quæ

Quæ solet esse suis tenebris nox horrida terris,
 Lumine læta micat radianti, mira nouoq;
 Amissamq; decus mortalibus omne reuertit.
 Non secus auricomæ Phœbo nascente, volucrum
 Omnia læta sonant cantu, procul aufugit vmbra,
 Obscurisq; sui rebus redduntur honores.
 Clarior at tantò claris nox illa diebus,
 Harmonia & quauis concentus dulcior ille,
 Quantò Sol oriens es tu veracior, vndè
 Perpetuum, astra suum capiunt lumenq;, sonūq;
 Es, cuius Mundum facies illuminat omnem,
 Et veluti Cytharâ, tenet omnem dextera Mundū.

CVM A MAGIS ADORARETVR.

Ipsè Dei æterni sis quamuis vnica proles,
 In præsepe tamen nasceris, atq; iaces?
 Infantem, nudum, infirmum, solumq; repertum,
 En Reges humili conditione colunt.
 Quæ Nabathæâ parit regio, tibi munera donant,
 Thus, aurum, myrrham, numine digna tuo.
 Cur? aliud credunt, quàm cernunt. mente penetrât,
 Maiestate vident intus adesse Deum.

CVM IN TEMPLO SISTERETVR.

Paruulus, ignotusq; tuo tu sifteris ergò,
 Dum nutu regis omnia, templo?

Non tamen ignotus Simèoni ; clamat, in vlnis
 Cum te numine plenus haberet.
 Suspirate diù , patribus promissèq; nostris,
 Cunctorumq; salus populorum ;
 Deliræ genti demissum lumen ab alto,
 Nostri gloria , solaq; Iudæ.
 Viderunt CHRISTVM Domini meæ lumina tandem,
 Me dimitte mihi quoq; missus
 Magna Parès, quæ magna sinu modò gaudia seruas,
 Serua te manet ensis acutus.
 Hæc Vates credit genitrix ; tamen occupat antè
 Spes immensa , manetq; timorem .

CVM INTER LEGIS PERITOS

reperiretur.

V T Patri morem gereres, qui mittit, **DESU** ;
 A matre tres dies abes ?
 Quæ loca non adiit ? vel quem non illa rogauit ?
 Quæ non timebat vnico ?
 Ecce inter legum tandem reperire peritos,
 Et differentem te audiunt.
 Te, qui condideras leges , Sapientia summa,
 Coram Ordo totus obstupet.
 Non stupet ipsa Parens, quæ te fat nouerat vna,
 Omni sed aucta gaudiorum .

CVM SE TRANSFIGURASSET.

Multa horrenda nimis, iam, iam pendentia
 De se, de Socijs dixerat ante suis; (CHRISTVS
 Vt firmi maneant, munit, mutare figuram
 Cernitur his coram, se referatq; Deum.
 Induitur Solem facies, nix candida vestis,
 Ex alto signum datq; , probatq; Pater.
 Vt Deus aspectu patuit, stupuere: caditq;
 Cum socijs habitus dignus honore Petrus.
 En fit firma fides, en spes fidentior: illum
 Sectantur fortes per mala cuncta ducem.

CVM LAZARVM A MORTE

reuocaret.

Clauferat extremam vitæ iam Lazarus horam,
 Pars Orco heù melior, tu tua, Terra, voras.
 Humanam lugeo sortem concussus amicus
 CHRISTVS, adest, & opem fert pius hospitibus.
 Quæ iam putebant, dat viuida membra sepulcrum,
 Accersita Orci est faucibus ast anima.
 Obstupuit Natura; tuum cognosce parentem,
 Alma parens, facit hoc, qui Deus omnipotens.
 At tremit, ignotus cui CHRISTVS venerat, Orcus,
 Infanit, maius augurat indè malum.

IN VLTIMA COENA.

Verbis antè habitis de necis ordine,
CHRISTVS, de manibus fortiter impijs,
 Palma deq; sua, largior vltimam
 Cœnam nocte dat vltima.
 Quod verbum è nihilo fecerat omnia,
 Verbo panis eo fit caro, poculum
 Fit sanguis, manibus seq; dat integrum,
 Diuisum licet, omnibus.
Hæc vos permaneat commemoratio
 Nostri, subsequitur, prouidus vltimum
 Natis quisq; solet sic pater addere
 Donum, quos memores cupit.
 Se dans discipulis dat simul omnia,
 In quo vno facilè sunt simul omnia.
 Munus præcipuum, quò citius queunt,
 Quæ sunt, deficere omnia.
 Victor quandò dedit dux preciosus
 In terris epulum? talia præparat,
 Qui straturus erat cæde potentiam
 Intactam fabaot Deus.
 Terrestres epulæ, cedite, cedite,
 Ad mensam veniat, qui sitit, esurit:
 Fit cœlestis homo, si benè sumpserit;
 Et gratis patet omnibus.
 Quæ tantis dapibus tam lyra nobilis
 Vniquam digna fuit? sordet; id audeant

Assueti Superi talibus, esseq;
Sat non audeo dicere.

DE SACRAMENTO EVCHAR.

D Vm caro fit panis, dum vinum Sanguis IESV,
Verus & hic potus, verus & ille cibus,
Esurio, & sitio; cupiam te semper, I E S V,
Non alium potum, non aliumq; cibum.
Terrestres vos ite epulæ, queis corpora pinguent,
Et macrent animæ, te fruar ipse dape.

I D E M.

Q Vem via tam lassat, terret tam dura, viator,
Et cupis in patriam qui remeare tuam,
Quæ recreat vires, lautè modò mensa paratur,
Vndè tibi gratis sumere cuncta licet.
Ipse tuus CHRISTVS verus potusq; , cibusq; est,
Non alio auxilio conficietur iter.

CVM CHRISTVS FLAGELLIS CÆDERETVR.

T Urbæ insultanti, ardebat, quo fortis IESVS,
Dicitur his verbis esse locutus Amor.
Vincula nocte mihi, totum me eade flagellis,
Omnibus opprobrijs affice, trade neci.
Hinc tibi libertas, virtus, decus, atq; perennis
Vita, infracta tuæ naua operam ergo rei.

CVM

CVM IN CRUCE ESSET.

Sol Cœli decus vnicum,
 Qui terræ penetrās inuia viscera,
 Ne dum, quæ patet vndiquè,
 Nunquam deficiens lumine luminas;
 Quæ nox tam cita, densaq;
 Terris incubat? Sydera comprimit?
 Cur sic deficis omnibus,
 Cum debes radios mittere maximè?
 Stridens cūr, Mare, fluctibus,
 Iam dudum placidum, percutis æthera?
 Cur firmissima contremis,
 Tellus, & quateris? quæ violentia
 Moles tanta valet scindere montium?
 Cur luget fera? cur auis?
 Casus terrefacit quis nouus omnia?
 Noctem perpetuam timent?
 Aut Mundi potius mæchina soluitur?
 Auctorem, Dominum, ac Deum,
 Sat Natura suum nouit: vt affici
 Diro, pròh, crucis aspicit
 Illum supplicio, sic pia filia
 Luget, sic dolet, apparat
 Et sic exequias vndiq; lugubres.
 Monstrum solus homo impium,
 Quem seruare pius venerat, accipis
 Donum gratis ita? heu negas,

Cunctis opprobrijs afficis, opprimis.

O Saltem respisceres,

Nec post dura fores funera durior.

CVM A MORTVIS RESVRREXISSET.

Signant Sepulcrum perfidi
Cinguntquè multo milite,
Quàm res vt effet maxima,
Tàm diligens custodia.

Tu, CHRISTE, qui iam exiueras
E ventre clauso Virginis,
Exire claustro marmoris
Idem potes diuinitus.

Regem suum, Cœli, æquoris
Non ipsa Tellus claudere
Vult, aut potest, en contremens
Mirtis foras firmissimum.

Quid miles audes ensifer?
Coram paues, & concidis,
Coram tu eodem concidis,
Paulò antè qui te strauerat.

O Stulta gens, & impia,
Hæc est colubri semita,
Hic est lapis, quæ carmine
Iam Salomon prædixerat,

DE ORTV, ET OBITY CHRISTI.

TE nascente, diem dixissem lumine noctem,
 Et tenebris noctem, te moriente, diem.
 Sic oriens radijs terras illuminat omnes,
 Sic terras vmbri nigrat Apollo cadens.
 Splendidior sed eò claris nox illa diebus,
 Nigrior & nigris noctibus illa dies.
 Quò tu Sol oriens, & cedens maior, IESV;
 Vndè suum astra solent fumere lumen, eras.
 Miratur lucem, tenebras miratur & Orbis,
 Hac vice digna tuo Numine signa dabas.

CHRISTO IN COELVM ASCENDENTI.

Tot spolijs tot seclorum, quibus ima erant su-
 Plutonis atri regna, CHRISTVS, alta (perba
 Cum veheretur onustus victor ad astra nube, plagis
 Et quinq; clarus, tinctus & cruore,
 Ordine Cœlicolum lógo chorus obuiam fit omnis,
 Cœpitq; cantu sic procul canoro.
 Mittere Terra Ducé tantú valet? & quis ille? tantus
 Et quis triumphus? copiazq; tanta?
 Tingere tam radians ostrú potis atra Terra? nostri
 Ignes coruscant quo minus superni?
 Omnipotētis adest Natus Patris. Hic Deus caducos
 Indutus artus & vicem Draconem
 Despoliare valet victum, ligat, arctat in profundo
 Non

Non antè tactum Tartaro catenis .

Quæ modò rafa caput circum pia turba, Ditis illa
Indigna nuper præda, nunc beata .

Câdida vestis erat: tinxit Ducis ipse sanguis: omnis
Effusus; omnem quem sitiuit hostis .

Vndiq, dilacerat cæcus furor: audet hoc amicus,
Pectus, manusq; perforat, pedesq; .

Accipit indignus dirè modus omnis, afficitq; ;
Perfert hic omnes fortiter dolores .

Quod genus ergò nouum palmæ cadit, atq; vincit.

Illam sequentur? quot manet corona? (ò quot
Redditur hinc homini priscû decus, & colet beatas
Sedes rebellum liber, ante seruus .

Ergò trophæa subi felix. tibi fabricat superna
Quæ gemma, fingit res tuasq; gestas .

Talia cum canerent, cantu simul æther & sonaret,
Regem salutant cuncta transeuntem .

Præcedit signum victrix: subit e n-Tonantis altam
Immensus arcem: figit arma: grates,

Votaq; persoluit pronus: modò stat, sedensq; tandè
Seruat coæuus dexteram Parentis .

DE EXTREMO MVNDI IVDICIO.

IAm mala, iam stupidas vexabant omnia gentes,
Iam scelus in culmen venerat omne suum,
Cum subito ex alto sonuerunt classica Cælo,
Quàm rem terribilem, quàm cecinere nouam .

Audijt, atq; trémitt Tellus, quos antè vorarat,
 Euomit, & rerum percipit exitium.
 Stat cinis indutus rediuuios protinus artus,
 Nec sibi terra satis, nec sibi credit homo.
 Protinus æthereo stant coram Iudice, protinus
 Iudicium res est ipsa secuta suum.
 Accipit alta pios domus, attrahit ima superbos,
 Fletibus ima sonant, cantibus alta sonant.

MARIÆ NASCENTI.

A Vctor vt humano generi, Deus isq;, faueret,
 Quod locat in magnis, quæ sunt Oriētis in horto,
 Delicijs, cui dat legem munimen amoris,
 Omnia principio complebat gratia, Cælum
 Omnia mittebat largum sua munera terris.
 Infelix, capitur subita ambitione, superbit,
 Non audit Dominum, inuidioso obtēperat hosti,
 Et secum æterna confodit morte nepotes.
 Clauditur en Cælum, plenus qui nuper, inanis
 Fit Mundus, terrisq; cohors inopina malorum
 Incubuerè, graduq; suo turbamur ab alto.
 Tu, Virgo, paritura Deum, non tacta parentum
 Peste, humilis nascens, donis donata supernis
 Omnibus, vna iram placas, atq; omnia partu
 Confricto nobis reparas perfectius hosce.

CVM AB ANGELO NVNCIARETVR.

V Idi pudicis in penetralibus
 Vri supremo sapè suo Deo
 Sic Davidis Regis puellam,
 Effet vt ignis, & vnus omnis.
 Vidi fruentem denique amoribus,
 Cùm maximè ignis mutus vreret,
 Vidi suo nupfisse Amori,
 Nuncius inter erat Michael.
 Me, Ille Altus, inquit, quo nihil altius,
 Cognouit vnam te quia humillimam,
 Vt sponsa fias alta, mittit,
 Inuiolata Deum datura.
 Vidi annuentis numine protinus
 Impleta sancto viscera Virginis.
 Natura causas quærit altas,
 Vim patiente pudore nullam.
 Cælo sereno tunc Pater intonat,
 Monstrat propinquum fulmine filium,
 Læuo, audiunt, quos magnus ambit
 Oceanus, noua, & indè sperant.
 Felix, honores quæ reperis tuos
 Tantos, remotos quos humilis putas
 Quam tu vocas matrem beatam,
 Illa inopina ades inter omnes

CARMEN NVPTIALE.

AD Cælum, pueri, tollite laudibus
 Regales thalamos, tollite, Virgines.
 Iosepho Mariam vni
 Dignè ducere contigit.
 Quæ nigris oculis, quæ coma & aurea,
 Quæ vultu roseo, pectore lacteo
 Præstat, atq; pudico,
 Hanc omnes meritò petunt.
 Castam, Dauidicam nubere dispari
 Non fert omnipotens ipse viro Pater,
 Casto, Dauidicoquè
 Spondet, mirus & indicat.
 Felices animi, quos ligat vnitas,
 O quos concipitis, fertis, & editis
 Partus mente, ligauit
 Quos non copula corporum.
 Huc, huc, ò pueri, huc currite virgines,
 Ignem ferte, & aquam, quos noua tangere
 Possit Sponsa, facesquè
 Quinque accendite, pergite,
 Et cantu, & fidibus nunc penetrabilia
 Lætis alta sonent, fundite floribus,
 Exercete chorosquè
 Dignos Virgine, genteq;
 Cessate, ò iuuenes, talia dedecent;
 Assunt Cœlicolæ, cedite, dignius

More alto celebrantes
 Nostras cernite nuptias

CVM VISERET ELISABETH.

O Nunquam ausa domo egredi,

Quò tam manè? mane: quò properas? decet

Castam, & Regibus editam,

Qui stipent comites vndiq; plurimi.

Audi. te moueant pij

Serui verba, mane: perge, agè, iter tuum.

Nosco quàm tua celsitas

Ima, & quos comites plena habeàs Deo.

Ibat solà què, tutaquè,

Et quæ tuta magis, vel comitator?

Austro surdior, ocior,

Et terris Zephyro munificentior.

Gaudet sub pede candido

Tellus, fertq; niues lilia, purpuram,

Vincentesq; rosas: redit

Antiquum omne decus collibus aridis:

Arbor tollit amabilem

Non ingrata comam, quæ prius horrida

Quò Virgo sua lumina

Vertit, diffugiunt vndiq; nubila.

Vernant cuncta, canunt aues

Aspectus Dominae ram fauet omnibus.

Aduentantem vt Elisabeth

Sentit, læta domum præparat hospita ;
 Occurrit, procul incipit .

Ad me, quæ Dominum fert vtero meum ? ò
 Semper Virgo humilis; domus

Non hæc, alta decet Regia . gaudio vt
 Infans, quem fero, iubilat .

Afflata hæc Senior numine prædicat .
 Audit Virgo, humilis tacet .

Dant collo subito braccia mutuo ;
 Figunt oscula caraquæ .

Quæ verò Pueri, qualia, quantaq ;
 Inter se referunt ? sum .

Præcursor Dominum quàm benè & accipit ?
 Felices vteri, quibus

Solis ferre datur pignora, gaudia .

MARIÆ MIRÆ MATRI; MIRÆQ; FILIÆ .

TE, Maria, fatam sanguine regio
 Dicunt, ipsa tamen semine concipis

Diuino: genitrix te tua gaudio
 Cum magno peperit, dira guérperi

Te verò tetigit nulla molestia .
 Coetus foeminei tu decus ederis,

Edis sola virum tu decus omnium .
 Quòd sis mira parens; miraq; filia;

Non mirum: genuit te quoniam Deus
 Immensus Pater, & numine Filius .

Amor, quo Maria CHRISTVM prosequit̄, præstat)
 Mortaliū amor, Mariæ autē amor Dei amor.)

CLarus & scepro, & pietate Vates,
 Ut nouum possim celebrare amorem,
 Adsit, & sacram citharam, & furorem
 Mittat ab alto.

Ergò complecti sobolem parentes
 Quo solent multam faciles amore,
 Pignus amborum quoniam sit vnū,
 Sanguis & vnus,

Hoc tuum toto genitrix amore
 Vnicum natum colis ipsa in Orbe,
 Quem tua tantum tibi gignis vno
 Sanguine virgo.

Nata, qua feruet pietate patrem
 In suum, ferues pietate eadem
 In tuum natum, tuus is creator,
 Quem genuisti.

Diligit quantum dominum pudicum
 Sponsa, tu tantum, bona Virgo, eundem
 Filium, miro thalamos adiuit
 Ordine matris.

Si ferunt fratres oculis sorores
 In suis, frater tibi natus idem,
 Hic Dei Natus, Dei & ipsa nata,
 Diligis ergò,

Multiplex ergo tuus iste cum sit,
 Virgo, amor, tota Deus ac ametur

Et longè melius, pura caro quàm tua:
 Gestaflet Dominum, genitrix quæ modò nobilis,
 Effies exigui, vel potius tu sine nomine:
 Nullum progenies magna decus ferret, inutilis.
 Audis omnipotens ipsa Dei verbum, & humillima
 Seruas serua tuis, sicq; places, vt sibi iungeret.

MARIA SVPERAT MARTYRES.

Indignos manibus tractari Virginis arcus
 Non excarnificat carnificina sacros.
 Perforat ast animum ferro crudelior omni,
 Feruidiorq; omni concremat igne dolor.
 Quis tibi tunc sensus cernenti mater, amansq;
 Infantis nati maxima supplicia
 Dignior est animus fragili quò corpore diuis,
 Es magno quouis martyre maior eò.

MARIA DIGNIOR APOSTOLIS,
 eorumdemq; magistra.

Arcani, Virgo, fueras quæ nullius experts,
 Cunctorum verò conscia sola satis,
 Ecquis te melius poterat, Sapientia cuius
 Partus erat, Populis CHRISTVM aperire tñum?
 Cœtus Apostolicus tanto non prædicat ore,
 Audit & in multis Cœtus Apostolicus.

DE

DEBEBAT CHRISTVS MATREM

omnibus honestare honoribus, & super

caelestia exaltare.

M Andata terræ frigida corpora

Quæ vis vorabat, non ea tangere

Audet sepulti membra CHRISTI,

Quasi benè nouerat antè virès.

Audit sepulcrum præterea Ducem,

Quamuis is intus, claustra adamantina

Inferna strantem, Ditis audit,

Tergeminiq; canis dolores.

Huc deinde opimis cum spolijs adest,

Hinc resurgit pulchrior, acrior,

Ducit beatum tandem eisdem

Viribus ad superos Triumphum.

Æterna sedes sydera sunt tuo

Hic, Virgo, Nato, quam tua gaudia

Sube magna? totum Natus Orbem

Conspicit vnde, tenet, regitq;

Sunt quanti honores ipsi etiam tui?

Spernit sepulcrum corpus item tuum,

Tu spernis exors inter omnes

Carniuoros Opes vna dentes

Hinc & resurgis pulchrior, arcequè

Dignaris alta, vult ita Filius,

Hic non corona fabulosa

Stelligera decoraris, Alma.

Ergò tu eisdem digna fauoribus,
Idem decebat te meritò locus,
Quæ nata, coniux, mater vna,
Vna eademq; caro bearis.

MARIÆ NIHIL COMPARARI POTEST.

Dixi, sacra tamen digna satis non cecinit lyra,
Essent pauca, licet multa: forent, paruula, maxima.
Te, Virgo, superat, magna, nihil, ni id fuerit Deus.
Quod nõ sit Deus, hoc tu superas inclyta numine;
Te infra cuncta manet, vnus at est ipse Deus super.
Laudes ergò tuas mi liceat claudere deniq;
Verbo vno eximias. inueneris talis, vt in choro
Imo digna mices, quæ parias vnâ Deum tuum.

DIVO MICHAELI ARCH.

Avreis armis decus, atq; pennis
Aureis Cœli, Iuuenis Michael,
Te decent hymni, mihi nec silendi
Sunt tui honores.
Te manu dicunt inijsse pugnam
Cum rebellanti Superum ferocem,
Quis Deo certat sabaot? loquatur
Res bene gesta.
Vndè deturbas gladio superbos,
Collocas vlnis humiles ibidem,

140
Alta pars lætos tener hos, at illos

Tartara tristes.

Præpeti penna populos fideles

Sapè dignaris, tege regna, & Urbem

Maçte virtutis puer. o superna

Gloria Miles,

S. GABRIELI ARCHANG.

IMa te nupsit, Gabriel, supremæ

Nostra naturæ, thalamique tanti

Particeps Cœlum decorat perenni

Auspice partu.

Quas habet vires tenebrosus aer,

Sternit has CHRISTVS Domini potenter;

Hunc Dei virtus aperis cupitum

Nuncius orbi.

Quàm fit in Cœlo tua gratiosa

Functio, monstrat satis illud, illa

Est in arcano Deus ipse summo

Maximus usus.

Te volans circum Superos in vnum

Ipse conuertis. Gabriellus ille

Ales, & Regi, Dominaq; carus

Nuntius inter.

R A

RAPHAELI ARCHANG.

Q Vos amat magnus Deus, hos benignus
 Afficit plagis, patiantur vltra
 Non finit vires, sua, ne cadantq;,
 Bracchia subdit .

Sapè solamen leuis adfuisti
 Missus è Cœlo, Iuuenis Raphael,
 Et salus ægris, medicina nè dum,
 Subsidiùmquè .

Factus est orbis pietate seruus,
 Et fide insignis Domino volente,
 Tu magis claros oculos iubente,
 Reddis eodem .

Quòd tuum munus satis indicaret
 Hoc opus, nomen melius Raphael,
 Quod Dei nobis resonat medelam,
 Indicat ipsum .

SACRARVM IN VRBE

ÆDIVM INSCRIPTIONES.

BASILICAE LATERANENSIS

Seruatori dicata.

Cvi domus angusta est Tellus, angustius omne
 Est Cœlum, nullo qui capiturq; loco,
 Qui Stygium strauit regem, regnumq; superbum
 Pressit, & humanum liberat indè genus,
 Huic benè stat primû templum: benè ponit in Vrbe
 Principe prima manus, prima sacratq; manus.
 Præsit vbiq; licet, nusquam præsentior. intra,
 Auxilium præsens non aliundè magis.

S. P. E. T. R. I.

Miraris molem, tango quæ Sydera Cœli,
 Cui tota acclinat Roma superba caput?
 Saxa super Petram fundant: altissimus illa
 Mons, non impositus tantus Olympus Athos.
 Altos alta decent. est clauiger Aetheris vnus,
 Ordinis est princeps vnus Apostolici.
 Debeo me multis: verum tibi debeo Monti,
 Siste, Alto, nimium qui potes, atq; facis.

S. PAULI

Quem Tyberina mari de Tusco mittit in Urbē
 Ostia, cœnosum, siste, viator, iter.
 Clara palus Ephesi tot Regum sumpribus, arte
 Tam longa quondam non fuit artificum.
 Stat Constantini solius munere Magni,
 Et breuis omne potest ædificare dies.
 Tarënsis Diui cernis tu nobile templum,
 Electo egregium conueniebat opus.

S. MARIAE MAIORIS

Fortè per Exquiliis qui transis, cõprime gressū,
 Quid cernis, plena est religione domus.
 Hæc stat Cœlicolum Regina Regia, veri
 Sponfa eadem, genitrix est eademq; Dei.
 Cum magis in Cœlo sæuirent ora Leonis,
 Arderentq; inò mœnia tota solo,
 Eligit illa locum, signat niue, surgere templum
 Mandat, iure omnes maius in Urbē vocant.

S. SEBASTIANI

Egregius iuuenis primæ dux ille cohortis,
 Maxima Cæsareæ gloria militiæ,
 Gente ortus clara, refero quid inania & profunt
 Nil, hospes, tituli, si pietate cares.
 Ille Dei Sabaoth miles, bene gesta triumpho
 Quem res asciscit denique Cœliculum
 Insignis iaculis, quicquid præsidet, alnum
 Non vnum seruant antra beata Ducem.

S. LAURENTII.

Quod tibi restat iter, nullū est, succede, viator,
 Qui T. burtinæ fers malè saxa viæ.

Ille Sacerdotis magni leuita beatus,
 Et præfecta, sacra fida manusq; rei,
 Qui factus flammis fuluo preciosior auro,
 Igni ardetq; intus viuidiore Puer
 Præsidet huic templo. dignum venerare ministrum;
 Et pugilem. seruat nobilis arca decus.

S. CRUCIS HIERUSALEM.

Quæ radice domos imā penetrauit ad imas,
 Per terras bacchans clausit ibiq; malum,
 Quæ superas alto contingens culmine, clausas
 Immenfas terris & reserauit opes,
 Clauditur hic arbor. Solyms Elena beatis
 Transtulit, & sanctum nominat indè locum.
 Aeternæ fructus, hospes, venerare salutis;
 Mortali valuit gignere sola tibi.

S. MARIÆ POPULI.

Flaminia intrasti porta qui tutus in Urbem,
 Quam debes, cuius tu modò templa vides.
 Crudelis quondam fuerant hic ossa Neronis,
 Nux fuit hic, saui Dæmonis alta domus.
 Quæ mala nocturnus non pertulit indè viator?
 Ad Mariæ Populus confugit auxilium.
 Audiuit Mater, purgatis omnibus, illis
 Gratus opus ponit, deq; favore vocat.

S. MARIÆ ARÆ COELI.

Tot scalis scanfis, respira. respice: circum
 Tota tuis oculis maxima Roma subest.
 Tarpeium veteres dixerunt nomine saxum,
 Hic erat Augusti Regia celsa ducis.
 Hinc peteret superum cum fortè superbus honores
 Et tellus hominis non foret ipsa capax,
 Et CHRISTO, & Matri in Cœlo monfrante Sybilla,
 Hæc Cœli, clamat, nostra sit ara domus.

S. MARIÆ ROTVNDÆ.

Miratus longè molem, qui fortè superbam
 Accessisti propius, nobiliora vide,
 Porticus ampla, tenent Pariæ de fronte columnæ,
 Aerea porta, bonæ non minus ara manus.
 Demonibus Cœlum referebat machina spurcis,
 Credebant Veteres quos malè Cœlicolas.
 Sub Mariæ titulo stat veris deniq; Diuis,
 Illa pudicitia forma rotunda decet.

S. MARIÆ AD MINERVAM.

PAllada in hoc templo veteres coluere Quirites,
 Quæ falsò è cerebro credita nata Ioais.
 Hic ea nunc Virgo colitur, Sapientia summi
 Est vndè orta Patris, magna Maria parens.
 Hanc vnâ discat, si quis cupit omnia scire,
 In terris sapiens hæc sine nullus erit.
 Tuta sub hac tantum tutela maxima Roma est,
 Deijcier nullo turbine sola potest.

S. MARIE ANGELORVM.

HOc in monte olim veteres coluere Quirinum,
Deq; suo dignum Principe nomen habet.

Hic olim calida lauilles molliter artus;

Dicit ad huc thermas nomine posteritas.

Reliquias cernis, visa mirabile, totum,

Quid? si vidisses, cum sibi staret opus?

Aligeræ astrorum turbæ modò tecta refarta

Stant Dominæ, fies purior intus homo.

S. MARIE TRANSTYBERINÆ.

ACcepi, paui veteranos membra labore

Quæ fractos olim, digna taberna fui.

Vtilior tandem Romanis larga ministro

Sunt quæ opus infirmis, pauperibusq; meis.

Stat CHRISTI magnæ MATRI, quæ cernitur ædis,

Deq; suo dicta est Transtiberina loco.

Hinc oleum effluxit, magno nascente Puella,

Sanctæ Matri Vincti fons meritò ille sacer.

S. MARIE TRANSPONTINÆ.

TRans quod erat ponté, vt factâ pertingeret ar

Indiderat templo nomen inane locus. (cem,

Fossa, argoq; procul reiecit; transtulit autem,

Qui potuit, proprium dat decus, atq; locum.

Quæ ad vitæ alterius ripam pons traicit arctam,

Et Superum tutos Regis in arce locat,

Hic veneratur. habes non tu portoria? fide,

Hoc precium, vt tutus traiciare, cole.

S. MARIE CAMPI SANCTI.

Hic Săctus Căpus, triduo vorat omne cadauer,
Ossa vidēs, Soly mis terra ea vecta sacris.

Accipit à campo non templum ignobile nomen;

O quantum decori conuenit illa tuo.

Sanctus es is campus, diuino semine solus

Qui satus es terris gignere digna Deum.

Flos eadem Campi, at Campi non splendor alius,

Ni, qui Cœlicolis tempus in omne viret.

S. MARIE HORTI AD RIPAM

Tyberis. (altam,

Ad Ripam quam, Virgo, manes benè fluminis

Deq; horto templū quā benè nomen habet.

Quis magis irriguus te, Virgo, dicitur hortus?

Hortus quisuē alius fert preciosa magis?

Hortus es ille, rigat quem fluminis impetus alti.

Quiq; tulit fructum virginitatis olus.

Præterea tu hortus conclusus diceris. horti

Hesperidum vani, cedit, tuq; vigil.

S. MARIE MIRACVLORVM.

Hanc tabulā suspendo tibi, bona Virgo, fauoris

Immemor eximij non ego spontè tui.

Quam vellem, quæ mitto, inter miracula Mundi,

Vt tu miraculum diceris. illa forent.

Quæ te mira magis? paries miracula circum

Quæ facer ostentat perlego, sumq; procul.

Quis mihi me rapuit? raptor. quis ducit in Urbem?

Atque, miraculum est, quod mihi me rapias.

S. MARIÆ LIBERA NOS A POENIS INFERNI.

Quæ te agis ah demes? quò ducit blāda voluptas
Quod facis, est læuum perditionis iter.

Quòd planum, latumq; , nimis te deniq; fallit,
Tartara præcipiti tendit ad ima gradu.

Et reuocare gradum, & superas euadere ad auras

Si cupis, & dextram semper habere viam,
Ad Dominam diuerte tholi; contriuit Echidnam
Infernam, nè dum ducere ad alta potest.

S. MARIÆ CAMPI MARTII.

TArquinio hunc pulso Romanus consecrat agrū
Auctori liber, Martium & indè vocant.

Antè rudes iuuenes exercuit omnis apricus,
Verum nunc vrbs pars habitata satis.

Ponitur in campo templum, quod cernis, eodem,

Campus & à templo culmen honoris habet
Martius & mensis, quæ non fastigia tollit?

Ille Deum natum, mortuum & ille videt.

S. MARIÆ DE MONTE COELI.

Quò tenuisse satis terrena videberis vsq; ?
Et valles imas quò tenuisse satis ?

Ad Montem, ad Cœlum tandem tua lumina tolle,
Irritent pigros nobiliora pedes.

Quid Monte, & Cœlo dabitur sublimius ? eia,
Scendenti auxilium non dabit vna manus.

Porriget in primis Virgo tibi nostra, quid? illa est
Mons, Cœlumq; via nil tibi restat, habes.

S. M A-

S. MARIA IN VIA LATA.

Illecebras mundi per tot qui curris armati,
 Iſq; rediſq; viam, lata iuuatq; via,
 Non anguſta vides præſſura, malignaq; poſthac?
 Siſte, miſer, poſſis cum reuocare pedem.
 Virgo via in lata conſultò occurrit, & ipſa
 Quàm prius anguſtum prouida fecit iter?
 Conſule, rupta prius teneat quàm rupis, ab alto
 Quòd des te, reſtat, tunc tibi præcipitem.

S. MARIAE LIBERATRICIS.

IN quæcunq; maris, terræuè pericla, viator
 Scit ſua, quæ terræ, nauita, quæuè mari,
 Incideris, fortuna bonis plerunq; nouerca eſt,
 Scire cupis, ſias quomodò liber, habes.
 Ingrédere hanc, hoſpes, felicis Virginis ædem,
 Cuncta poteſt, cuius filius omnipotens.
 Illa tibi, rebusq; tuis ſtat portus, aſylum
 Fide, ornat totum gratia picta locum.

S. MARIAE CONSOLATIONIS.

Qui vultu oſtendis, quem cæſas mente dolore,
 Spemq; tenes nullam, reijcis & dubiam,
 Conſolare, tenes, vbi conſolatio læta eſt
 Omnis, & omnis abeſt triſtitia vndè procul.
 Quæ cunctis populis portauit gaudia Virgo,
 Et peperit nullo tacta puerperio,
 Præſidet huic ædi, contractam exporrige frontem,
 Dicitus ab effectu præcipit ipſe locus.

S. MARIAE PLANCTVS.

S In nunquam flesti, & nunquam potuere sinistra
 Ex oculis lacrymas fortè ciere tuis,
 Ingredere, inuenies intus, quæ causa ciere
 Est fatis ex oculis flumina larga tuis.
 Desilentem infantis crudelia funera Nati
 Inuenies Matrem, teq; mouere potest.
 Si qui causa necis, planctus non flebis in æde,
 Tu saxo durus, ferro, adamante magis.

S. MARIAE ANIMAE.

Q Vid, mortalis habes, anima preciosius? illa
 In terris similem te facit esse Deo.
 Quæ tibi diuitias non quærunt perdere tantas?
 Insidiæ circum, Dis, Caro, Mundus agunt.
 Quære patrocinium tutum; non tutius vllum
 Virgine, cui Iudex filius, atq; pater.
 Ad Dominæ procumbe pedes, tutabitur. ecce
 Vt speres, voluit dicier ex anima.

S. MARIAE IN PORTICV.

P Orticus hæc magnæ matri sacrata Mariæ,
 Dat nomen templo porticus alta suum.
 Ante Pudicitæ templum dixere; ferebant
 Huc olim vanæ sacra prophana Deæ.
 Nomē vtrumq; decet Dominam; castissima sola est,
 Porticus est eadem, quæ Salomonis erat.
 Cum Matre, es quisquis, magnum venerare Puellū,
 Insculptum ostentat gemma superna decus.

S. MARIAE ORATIONIS.

A Diustum aspirare Deum diffidis ? & obstat,
 Inuisum faciant quod malè facta reum ?
 Hanc ora Dominam: Domino carissima summo est;
 Non faciles aditus hac habet vlla magis.
 Illa preces facilis Domino, modò iusta petantur,
 Admittit, precibus subsequiturq; suis.
 Ora, exorabis. dedit ædi oratio nomen,
 Atq; solet precibus spontè parere pijs.

S. MARIAE ANNUNTIATAE.

Hoc magnæ templû Sponsæ posuere Quirites,
 Quæ fuit in terris nubere digna Deo.
 Quod per connubium nostra est coniuncta supremæ
 Natura, estq; inter conciliatus amor.
 Connubij si fortè tui te, Virgo, pigere
 Nolueris, mores, quos imiteris, habes.
 Tunc benè mortali non solum nupta, maneret
 Cœlestis thalami sed quoq; magnus honos.

S. MARIAE NOVAE.

Est à principio Virgo, & secla antè creata,
 Nostræ ædis præses, sed noua dicta tamen,
 Mortales vt mira vocant noua, dicitur illa,
 Sic noua, miratus prætereà ipse Deus.
 Est noua, quam faciunt æternum gaudia tutam,
 Et cuius formæ tempora nulla nocent.
 Est noua, quæ valuit veterem reparare ruinam,
 Et noua fœmineum nobilitare genus.

S. MARIAE PINVS. 2

N Vlla fuit Cybele, Diui nulliq; fuere;
 Fingitur at Cybelem progenuisse Deos.
 Vnus, & æternus Deus est, constansq; Mariæ,
 Fama, eadem veri dicta parensq; Dei.
 Ergò tibi meritò pinu cognomen ab alta
 Seu tibi consultò, seu tibi sorte datum.
 Quantum inter silvas effert caput vnica pinus;
 Tantùm effers inter tu genus vna tuum.

S. MARIAE IN ACQVIRO.

Q Væ Maria, acquiro dū præsens pronus adoro
 Hac ego sacrata numen in æde tuum?
 Gratia thesauri loclupetat multa superni,
 Pontificum referat larga, potensq; manus.
 Cum verò pueris lætus, largusq; relictis
 Porrigo, confugium qui petiere tuum,
 Illa immensa tui immensi promissio nati,
 Cœlesti vt regno perfuat, vna satis.

S. MARIAE LAVRETI.

S I tibi Picenum, quod iactat nobile templum
 Non licet, hoc gratum non venerare minus.
 Stat Lauretanæ domus hæc fundata Mariæ,
 Miræ Orbi Matri stat bene in Vrbe domus.
 Quam bene Laureto gaudes cognomine, Virgo,
 Et decori Laurus, quam bene sacra tuo?
 Es Laurus nunquam folio spoliata virenti,
 Es tu expers iræ Laurus & vna Dei.

S. MARIAE MONTIS SERRATI.

Hoc templi templum Serrati montis imago,
 Quod iactas templum, Tarraco clara, refert.
 Cui centum rupes, centumq; facella coronam
 Componunt circum, nobile regis opus.
 Hoc eadem ponit pietas, ditatq; fauorem
 Concedunt eadem numina larga sui m.
 Quisquis es Hispana natus de gente sacerdos,
 Fac Sacra, suppeditat commoda cuncta potens.

S. MARIAE AD PACIS.

Immanis templi molis mirare ruinas
 Parturiente ruo Virgine, Pacis eram.
 Placato Augusti tot magnis orbe triumphis,
 Bello alibi clausis, hæ patuere fores.
 Surrexisse, licet iaceam, sum deniq; visum,
 Ut mihi mira fuit proxima facta Parens.
 Tu Domina, æternum stabis, quæ maxima terram
 Aeterna Cælo iungere pace potes.

S. MARIAE AD MONTIVM.

Montibus in sanctis tua si fundamina, Virgo,
 Siq; tuum Cælum credimus esse torum,
 Has inter valles depingi quomodò passa es?
 Et fœnile tuum quomodò passa loci m.
 O humilis, Virgo, semper. seu regnet in astris,
 Siuè sit in terris, vult habitare casas.
 Nosco tuam mentem, recoluntur gaudia partus,
 Nam fœnum immotum, nam stabulumq; manet.

S. MARIAE NAVICVLAE.

TV, qui felici exoptas euadere cursu,
 Mundi huius vastum fluctibus Oceanum,
 Fidere cui possis, intus manet altera naui,
 Te manet in sacro faxea vestibulo.
 Aurea tota ratis, contestaq; serica gemmis
 Sunt vela; à Cœlo Spiritus Almus agit.
 Hanc conscende ratem: mundanos negligit austros;
 Institor immensas hac rate vexit opes.

S. MARIAE IN VIA.

IN Via habes templum, rectissima Virgo viarū,
 Id, quia certa vagos dirigis ipsa pedes.
 Carpsisti quacunq; viam, vestigia recta,
 Vnguenti quiuis tractus odore tui.
 Qui te non sequitur, tenebras offendit. ad astra
 Quæ sola ascendis, ducere sola potes.
 Deuia, Virgo, tibi iugulum dedit hæresis omnis,
 Et Bellarmini confodis ense tui.

S. MARIAE MAIORIS CAPVAE
Veteris gratiarum.

Quod centum cernis templum sublime colūnis,
Paruus erat magnæ Virginis antè tholus.

Hoc tenuit Baiana petens Byzantius heros
Infectus lepra balnea nocte solum.

Eccè adsunt mures; mirum. lambuntq; iacentem,
En surgit mundo corpore manè puer.

Ponit opus gratus. dat nomen gratia templo;
Descendit Superum sanctificare chorus.

S. MARIAE ARCUS AD VESUVIVM.

Nostrorum quondam peccati pœna parentum
Diluuij totum merferat vnda solum.

Ad nostras animas intrantes vsq; nepotum
Demeritis aliæ deniq; nuper aquæ.

Tunc inter Cœlum, Terramq; in nubibus arcus
Percussi signum fœderis est positus,

Ipsa modò nobis verè Thaumantias Iris
Appares nostri gratia, Virgo, mali.

S. MARIAE MAGDALENAE
Venerabilis

Quod certum certis temporibus in hunc mundum
 venit et magis in hunc mundum venit.
 Hoc certum est in hunc mundum venit.
 In hunc mundum venit in hunc mundum.
 In hunc mundum venit in hunc mundum.
 In hunc mundum venit in hunc mundum.
 In hunc mundum venit in hunc mundum.

S. MARIAE ARCVATAE FESTIVVM

In omnibus diebus huius festi
 Dilectissimi nostri in hunc mundum
 Ad hunc mundum venit in hunc mundum.
 Dilectissimi nostri in hunc mundum.
 In hunc mundum venit in hunc mundum.
 In hunc mundum venit in hunc mundum.
 In hunc mundum venit in hunc mundum.
 In hunc mundum venit in hunc mundum.

AD BONIFACIUM
 CAIETANUM
 CARDINALEM
 AMPLISSIMUM.

SI decorat Regum, quam donat maxima Roma
 Ianitrix Cœli, purpura sacra domos,
 Magna domus dici, quæ tanto fulget honore,
 Illa potest: maior non semel aucta domus.
 Caietana domus ter maxima: murice vestit
 Ipsa alios, ne dum murice secla micat.
 Ecce nouum germen Romano fulgis in ostro,
 Inferior nullis lumine luminibus.
 Paruus honos tantis meritis. te summa Quirini
 Iura manent, genti non noua scepra tuæ.

AD

Complecti mirè populos benè nostis ab ortu,
Principis ò Romæ ter generosa domus.

Vrbs experta parens, expertus totus & Orbis,
Non Capuæ charitas cogita magna semel:

Sic volucrum regina fouens mutatur in album,
Confici turq; suæ prolis amore pari.

Vnda tibi, Antoni, quid carula fulget in auro?
Debita sunt genti talia signa tuæ.

Vnda tibi gentis Troianæ carula cursum
Indicat hæc, illac per maria alta vagum.

Troianas at opes aurum, regnumq; superbum,
Viribus inuicti quod tenere, docet.

Dilectæ cineri Caietæ Troius Urbem
Aeneas magna condit in Hesperia;

Præficit huic proceres; cognomine dicit ab Vrbe
Res bene gesta. tuos quis negat esse patres?

AD EVNDEM DE BONIFACII

anno de Fratr̄is purpura gratulatio.

Progenies ò cara Deo, dilectaq; semper
 Clauigeris Cœli magni, nunc deniq;, magno,
 Magna nihil quo maius adhuc viditq;, tulitq;
 Roma, duces magnos repetat si ab origine, Paulo;
 Progenies dilecta nimis magnoq; Philippo
 Magnorum domino regnorũ, quem timet Orbis,
 Quemcunq; Oceanus vastis complectitur vlnis,
 Quæ Cœlum Diuis auge, heroibus Urbem,
 Et mansura tuum seruas per sæcula nomen,
 Caietana domus. tua qui non gaudia gaudet,
 Aut malus haud sentit communia commoda, toti
 Quæ bona gens parias annis voluentibus Orbi,
 Aut malus alterius rebus non gaudet opimis.
 Paueris, Antoni, ni tædet, carmina Musæ
 Perlege, Parnassi quamuis dicaris honores
 Exhaustisse omnes, germano gratulor ostrum.
 Ipse legis quidquid; sincero pectore mitto,
 Et cupio maiora tibi, maioraq; fratri.
 Quis lanam venit preciosam? texuit ecquis?
 Tinxit & ardenti quis murice vestitij equis?
 Hoc rotum Virtutis opus, facit omnia Virtus,
 Tradita perque manus pergit decorare nepotes
 Terque, quaterq; domus felix, redduntur honores
 Quos alijs dederas mitramq;, ostrumq; superbũ;
 Haud vna es mitra, haud vno spectabilis ostro,

Quæ

Quæ rerum non ostro vnam, mitraq; potita
 Ornasti miris claram virtutibus Urbem.
 Summe Pater, benedicta prius cui nomen honestū
 Fortè dabant, maius cui mox benefacta dedere,
 Te recolit noster iuuenis. modò purpura fulget,
 Immotumq; manet triplex diadema, verendam
 Quod cingat certo, haud lōgo post tēpore frōtē,
 Ingressus magnus Romam Bonifacius alter,
 Qui regat, accessit decimus felicior Orbem.
 Hos ego prædixi venturos nuper honores,
 Antoni, magno fratri, cum fortè superbum,
 Quod clari posuere patres pietate potenti
 Cœlicolum Domine centum sublimè columnis,
 Regis opus, templum per sæcula multa, metuq;
 Inter seruatum Capuæ monumenta vetustæ,
 Tu nouus ingressus Pastor visurus adesses,
 Dicentiq; dares ambas gratissimæ aures;
 Regia non vatem decepit purpura, Princeps,
 Ter quoq; veridicum triplex volet ipsa Corona.
 Purpureos inter patres tunc Roma videbit
 Te, Antoni, & sacri moderantem iura Senatus.
 Tunc caput egregium Tyberina frater ab arce
 Præfectus tollet vigilans, custosq; Quiritum.
 Ipsa velut sidus circum pulcherrima proles
 Collucet clarum rebus melioribus aucta;
 Cum manus Hispani certarit larga Philippi,
 Nil cessura tibi, Patri, Patruoq; potenti.
 Cur melior, maiorq; tibi pars, Carole, vitæ

Non redit, vt posses ætatem cernere pulchram,
 Qui modò si grator Superis, gratarer & olim;
 Et qui parua modò nõ spernis carmina, Princeps,
 Tunc etiam legeres, & forsan cultior esset.
 Tempore, materiesq; mihi daret ipsa decorem.
 Impos quæ refero mentis? tunc Orbis in Urbem,
 Mæcenas quoniam non vnus fulget in Vrbe,
 Altricem vates extremis mittet ab oris
 Vndiq; magniloquos, docti tunc musa Maronis,
 Augusti ad magnos nostri accingetur honores,
 Arfacis ætatas vincentem carmine diri
 Nunc canet armatum classes, eademq; togatum
 Nunc canet edentem leges mortalibus æquas.
 Dum Virtutis erit Romæ venerabile nomen,
 Dum veneranda Orbi toti Romana potestas,
 Dum Piscatoris terræ, Cæliq;, marisque
 Sacra minas temnet Navis tutissima Petri,
 Tu stabis, generosa Domus deus Urbis, & Orbis.

AD EVNDEM TURRIS TOPOTHESIS

à fratre emptæ ex veteris Capuæ monumētis.

E mistis turrim Capuæ monumenta superba,
 Principio turrim non tamen esse putâ.
 Ornarunt pinnis proles Aragonia Reges
 Hanc vacui curis cum coluere domum.
 Prospicit & quæ Austrû, & quæ prospicit Arcton o-
 stræctura eiusdem posteritatis opus. (pacam,
 Cin-

Cingitur in morem castris tutissima muro,
 Hostis ab incurso tutaq; saepe fuit.
 Plurima praeterea cinguntur iugera, Bacchus
 Quis, Pomona fauet, Flora, Minerua, Ceres.
 Sex dextra cingunt cellae, totidemq; sinistra,
 Tres habet ima domus, tres habet alta domus.
 Alta tenet medium, quam si quis prospicit aulam,
 Conuexum Coeli dicere, cerno, potest.
 Stat solida fundata super firmissima mole
 Non firmos montes credimus esse magis.
 Hostilem valuit rabiem superare, diemque,
 Concussit frustra saepeq; terra tremens.
 Materie cocta quadrata educitur astris,
 Prospectus circum, quiq; perenne iuuat.
 Surgit ad occasum medijs in fluctibus alta
 Exilium quondam Pontia dulce Pij.
 Inarime contra, Prochyteq; vna insula quondam,
 Ostentatq; etiam quod tibi litus habet.
 Fluminis ad fauces de nomine fluminis urbem,
 Atq; Caselini moenia clara fame,
 Linternumq; viri, qui cum Ioue saepe locutus,
 Africa cui nomen nobile victa dedit.
 Et quae materiem dat Gallinaria Sexto,
 Magnus ubi ferro dat iugulum Cicero.
 Calcidicas Phoebo claras, Ciceroneq; Cuias
 Piscosos longo tendere fonte lacus.
 Hinc iacet ex Ortu Campana in monte Caserta,
 Sat Caietanis sanguine iuncta tuis.

163

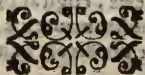
In radice suos vicos ostentat amœna,
 Irriguos fontes, pomiferumq; nemus.
 Stat Magdalunum contra coniunctus illa,
 Non minus Alcinoi nobile delicijs.
 Ecce tibi ex austro Siren Crateris ad vndas
 Auricomum tollit deliciofa caput.
 Dextra tenet Gaurû, extinctû modo læua Veseuû,
 Teleboum Capreas prospicit æquoreas.
 Stant aduersa tuæ Capuæ propè mœnia, fines
 Et propius dubios Clanius amne rigat.
 Te tandem, Antoni, ad geminos conuerte Trionês,
 Tiphata ostentant Osea suas oleas.
 Diruta templa vides castæ in radice Dianæ,
 Pauca supercilio nec monumenta iacent.
 Oreades inter pulcherrima Forma perennes
 Hinc oleri potum larga ministrat aquas.
 Aspice Vulturni finuosos deniq; cursus
 Cingentis Capuæ mœnia multa nouæ.
 Amphitheatra tenes etiam, propiusq; trophæa,
 Antra, theatra manu condita Dædalea.
 Omnia sunt veteris Capuæ monumenta. renatam
 Respice, de summa Virgine nomen habet.
 Templum augustû, ingens, centum sublime colûnis
 Plurima commendat gratia, regis opus.
 Hinc non vna tibi cerni datur area, iussu
 Quæ regum domini pabula mittit equis.
 Larga fauet Cœli terræ clementia nostræ,
 Non habet hoc Cœlum Croto salubre magis.

Quem priscis dederit Campanis forsitan vsum
 Quæris? non duco prætereunda, lege.
 Trunca extant monuméta Iouis, Capitolia quondã,
 Excelsæ ò nimium principis Urbis opes.
 Alter ab Augusto peragratis scribitur arcem,
 Cæsar Campanis antè dicasse Deo.
 Transijt à falsis in veros denique Diuos,
 Cum iam deficeret vana superstitio.
 Æde ministravit Campanus Rufus in illa
 Pro Christo fuso sanguine conspicuus.
 Asperæ Torani iam desere saxa, reuerte,
 Quid cum Mathesis frigore, quæro, tibi?
 Lethifero qui penè suo combusserat æstu,
 Iam Leo delituit, Virgoq; fundit aquas.
 Sub Cælo hic tepido tolerabile frigus, & æstus,
 Sat tibi Germani frigora dura soli.
 Si decus hinc æuum rapuit, tenere Coronæ,
 Nec tenuisse piget, Purpura, Mitra domi m.
 Mitra, Corona, Ostrum redit vno tempore tecum,
 Et decus omne redit, vnus es omnis honos.
 Secessus fortasse alter non gratior vsquam est,
 Ocia nec Musis nobiliora tuis.
 Carus eris cunctis, virtuti carior ipsi:
 Si quid adest sceleris, cogitat exilium.
 Ergò patrocinium nostri priuatius auge.
 Sit Carolo, qui te prædicat, eximium.

AD PETRUM CAIETANVM

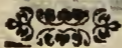
Sermonetæ Ducem.

SI facit ingenium, si animus, patientia, virtus,
 Disciplina bonum, Dux generose, ducem,
 Non alium posset, nisi te, Respublica belli,
 Si gestura foret, quærere nostra ducem.
 Rebus in Urbanis eadem te gratia magno
 Commendat populo non minus vsq; tuo.
 Romanus verè belliq; , domiq; labores
 Progenitus sanguis ense, togaq; pati.
 Cognita principio prudentia tanta Philippis,
 Symbola spontè chalybs, flamma, silexq; notant.

AD PHILIPPVM CAIE-
tanum in Salernitana prouincia
M Proregem . . .

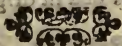
Caietæ in curuo ventosa per æquora vectus
Littore fundauit mœnia clara Lacon,
Dequè loco dicit curuo, caieta Lacones,
Quæ Latium dicit curua, vocasse lego.
Si Caietano generi cognomen ab Vrbe est,
Si stemma est curuum littus, & vnda tuo,
Quis genus esse negat Spartanum? dicere princeps
Idq; licet, surgunt quò noua tecta duce.
Quando sacrosanctas populis solet edere leges,
Ferreq; quando solet, dicere iura solet,
Sanguinis auctorem non falsus credo Lyncurgum.
Ecce tenes; gentis quæ sit origo tuæ.

AD FELICEM SILICEVM

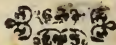
TROIANVM, CANVSII
Præpositum, Capuæ Vicarium,
commendatur eius
vigilantia.

E Silicis venis excussæ insignia flammæ
Lucida si genti sunt, Silicæ, tuæ,
Siquè tuam Troiam Troes fundasse putandum est,
Vndè suum nomen ducit, & vndè decus,
Troius excussit flammæ qui primus Achates,
Conijcio auctorem sanguinis esse tui.
symbola clara quidem, quæ sit vigilantia genti.
Non mirum, si te munera magna vocant.

AD ALEXANDRUM

Tuccium.

Ergò vix tandem nostram regressus in Urbem
 Cui fuerat Pastor vix datus antè, tuus
 Longius hinc iterum parat ire Antonius ? & tu
 Nunc etiam, Tucci, te sine abesse ferès ?
 Qui sinè te vidit Germanum, idemq; videbit
 Hispanum ? bona pars tu potes esse domi ?
 Rem teneo. Regnis hoc Paulus Quintus in ampliis
 Indiget ipse, viro te indiget ille domi.
 Hoc satis est Domino. tantùm si mente sequaris
 Nunc etiam, cures omnia, ve antè, fide.

AD PHILIPPVM CARRE- sium Camp.

Vidisti modò Cæsarem sub Arcto,
 Arctos quidquid habet, simul superbi;
 Sub sero datur eccè nunc Philippum,
 Cerni Vespere, quidquid atq; factat
 Magna Hispania. prædicant amici
 Si te propterea tui beaurum,
 Non hoc inuideo tibi, Philippe;
 Caietanùs adest tibi inuidentùs.
 Præsulis tenet, & tenebit vnum,
 Me desiderium mei videndi,
 Hunc semper cuperem videre tantùm.
 Vno quo mihi si frui liceret,
 Præsentes mihi Cæsarem, Philippum,
 Summo cum Patre dicerem Quiritum;
 Vnus prò tribus esset ille tantis,
 Illo nemo magis potens in aulis,
 Vno tempore adest, valetq; cuncta;
 Et videre simul mihi videret
 Quidquid magni habet vniuersus Orbis.
 Sospitem, Superi, domum referte,
 Et simul redeat meus Philippus.

IO. CAROLI MORELLI

ORATIO

IN SANCTAE MARIAE MAIORIS
veteris Capuæ Templo

IN ILLUSTRISSIMI, ET REVE-
rendissimi D. Antonij Caietani
Archiepiscopi ingressu

HABITA.

SI nulla nostræ huic provinciae, ne dum
ipsi, quæ caput est, Capuæ cum nobilissi-
ma Caietanorum familia priuata veteris
necessitudinis intercederet causa, quare
eius causa eius non gauderemus gaudium, publi-
ca quidem, Illustrissime, ac Reuerendissime Prin-
ceps, & recens ratio, quòd optimo decoremur
Archiepiscopo, postularet, & hortaretur, vt quã
quisq; nostri causa, iam inde à principio ipsa nun-
tiantes fama, conceperat, eam tandem in ipso tui
ingressus die, in cõmuni omnium lætitia non con-
tineret, & quoquo modo posset, ostenderet læti-
tiam. At quoniam Caietanæ familiæ vniuersa de-
bet Ecclesia, & ex ea præstantissimos olim viros
nacti

nacti sumus Pastores, qui nostra de re optimè meriti ipsis etiam posteris nos fecere obnoxios, eadem, & maiora semper vobis optauimus ornamenta, & nemo ex vobis vnquam honoris gradum est affecutus, quin pro maiorum vestrorum dignitate, & pro nostra obseruantia, eorum causa simus lætati; & qui hoc tempore ad superiora redire videmur, & meliora auguramus, tanto augemur gaudio, vt ne animus quidem capere possit. Nostram hanc lætitiã, & beneuolentiam, iucundam huius diei celebrationem, ipse hodie non ramis, frondibusque festis, non inanibus picturis non Attalicis ornamentis, non dulci musicorum instrumentorum, vocumque concentu, non læto metallorum tonitru, in celeberrimo templo, in editissimo loco, in omnium conspectu, vnus pro omnibus, omnium plenus lætitijs, omnium gratulator, non muto spectaculo, viuã actione, idque non sine tuarum, tuorumque laudum parte, omnes enim quis posset? prosequar. Clarissima nostra hæc, auditores, Romana suo ab ortu familia, cui Caietanum ab euentu inditum est cognomen, è Caieta, cuius domicilio se oblectare consueuerat, abhinc quingentos annos Ioannem Caietanum gentilem suum, eodemque in oppido natum, in Cassinati Cœnobio edoctum, atque eductum, sanctissimum virum Romam profecuta est; qui ab VRBA-

NO Secundo vocatus, obque fidem, doctrinaeque elegantiam, à secretis factus, in meliorem Romanæ Curiaë stilum, aliorum incuria, imperitiaque corruptum, ipsius Summi Pontificis iussu, redegit formam; mortuo Urbano, qui eum in Cardinalium numerum referre decreverat, eaque de re in Senatu magno omnium consensu egerat, à Pasquali Secundo successore Cardinalis est creatus, vita deinde functo ipso Pasquali, Pontifex Maximus est renunciatus, vocantq; Gelasium Secundum. Roma ob breuem optimi Pontificis vitam, obq; magnam rerum Urbanarum turbulentiam in Anagniam non vnus, at multorum etiam Summorû Pontificum parentem commigravit, vbi non in minimis habita, & in maximis semper rebus totius Latij adhibita, & cognita annis voluentibus Benedictum Caietanum tulit, & ipsum Cardinalem, & Summû Pontificem; sub cuius Pontificatu, Anagnia ab hinc trecentos annos relicta, suam repetit Romã, perpetuamq; sibi facit patriam. Parcite clara domicilia, parcite, vocat me Regina Urbium, domina prouinciarum, Orbis caput, prima parens Roma. Stulti me equidem me ostenderem, si Romanum Populum laudaturus venissem. Quis principis Populi res gestas vna oratione complecti poterit, de quo tantus Historicorum, Poetarum, Oratorum, numerus tot voluminibus minimè dixere satis?

Quis

Quis vnquā populus tantum operum pace, bello-
 que gessit? Quis tam late per terrarum Orbem
 arma circum tulit? Quis tot laboribus, pericu-
 lisq; iactatus? non minus verè, quàm iucunde
 dixisse videtur ille, ad Romanum constituendum
 imperium & Virtutem, & Fortunam contendisse.
 Omnes Reges suo subiectos fecit dominatui, om-
 nes nationes, Europam, Asiam, Africam. Quis
 Romanos Imperatores, Victorias, Triumphos
 recensere posset? Vbi poetas, Oratores, Philo-
 sophos relinquo? Musarum Roma hospitium,
 eloquentiæ domicilium, Sapientiæ templum.
 Quis vnquam Populus terrarum victor ita suam
 ampliavit linguam? Vbi non gentium latine lo-
 quimur? Si Roma, Imperiumq; amissum vide-
 retur, in magna Orbis parte in perpetuum domi-
 naremur. Quid de Urbis pulchritudine? Quid
 de ambitu dicam? Omnis terrarum pulchritudo,
 totus terrarum globus vna in Vrbe esse videba-
 tur, & quod in Vrbe non reperiatur, in vniuerso
 illud non habuisses Orbe. Vocat me altissima Pe-
 tri Sedes, vocat successorum pietas, vocat Mar-
 tyrum constantia, Virginum sanctitas, Tempa,
 sacræ Sanctorum reliquiæ, & ipsum tandem Chri-
 stianæ religionis fundamentum. Quis dicendi
 tam peritus, & indicendo tam exercitatus, qui
 centesimam tuarum laudum, Roma, partem ver-
 bis consequi possit? Hac in principe Vrbe per
 trecent-

trecentos ferè annos Caietana nulli secunda vi-
 guit familia, & domi, & foris clara omni excel-
 luit virtute. Decebat Mundi dominam tanta fa-
 milia, nimis tanta gentis amplitudò Caietæ, &
 Anagninæ arctabatur, Vrbi, & Orbi nata. At ne-
 scio an vobis plus ipsa Roma, an Romæ vos plus
 tribueritis ornamenti. Detulit vobis Roma Pon-
 tificatus, Cardinalatus, Patriarchatus, Archie-
 piscopatus, Episcopatus, Ducatus, genuistis vos
 Romæ viros Pontificatibus, Cardinalatibus,
 Patriarchatibus, Archiepiscopatibus, Episcopa-
 tibus, Ducatibus dignos. Quis Bonifacij Octau-
 virtutem, peritiam, animiq; magnitudinem nar-
 rare posset? de quo omisso Decretalium sexto tã
 vtiliter canonici iuris studiosis congesto, omiſſis
 cæteris sapienter dictis, & piè factis, illud vnum
 non prætereundam puto, Bonifacium primum
 fuisse, qui vniuersam illam peccatorum absolutio-
 nem, quam Annum Sanctum vulgò dicunt in Vr-
 be instituerit. Quis Cardinales, Patriarchas, Ar-
 chiefcpos, Episcopos, Duces recenseret? non
 mihi totus hic dies satis esset, si nomina saltem
 percurrere vellem; per paucos nostra attinget
 oratio, & eos tantum, qui nostra memoria, aut
 paulò ante fuere, & ad rem nostram pertinere vi-
 debuntur. Ostentant se mihi in primis magni
 tres tui patruj; ex vna parte Nicolaus purpura
 coruscat, idemq; dignissimus Capuæ Archiepi-
 scopus,

scopus, ex altera Henricus eodem splendore clarus, & magna, ut dicunt, Camerae praefectura, & ad Galliarum Regem legatione clarior; ex alia Camillum video Alexandrinum Patriarcham, qui apud Philippum secundum Catholicum Hispaniarum invictissimum Regem maximis de rebus legatum agens, magna cum Pontificis Clementis Octavi, & Regis gratia suo est perfunctus munere. Vbi digna inueniam verba, quibus Honoratum optimum patrem tuum, honoratissimum virum celebrem? Sermonetæ ille Dux, multorumque aliorum in Volscis dominus oppidorum, eum se apud S. R. Ecclesiam semper gessit, ut quem domi, Militiæque comparemus, habeamus neminem. Erat ille Sanctæ R. E. vexillo conspicuus, ad Gallos Romano militi ducatum praestitit, Urbanam administravit praefecturam. Quatuor felix pater non degeneres reliquit filios; hucusque Petrus felicium fratrum natu maximus ab Vrbe mittit radios; video non solum Auorum titulos retinentem, sed nouis etiam augentem honoribus. Huc usque aureus ille agnus, ignaria, silicesque ignem vomentes nobilissimi Borgundi ordinis insignia meos feriunt oculos, quibus non ab alio, nisi à Regum potentissimo Hispano, non omnes at perpauci, & ij tantum, quos summa generis nobilitas, summa rei militaris prudentia, summa rerum gestarum gloria, summa fides commendat,

hone-

honestari solent, & regios addo redditus; nec
nunc primum illud, auditores, in Caietana fami-
lia decus; intulit primus pater virtutis præmiū,
honoris insigne, laudis monumentum; detertur
filio cum patris causa, tum merito suo; ita mere-
tur, ut non solum in familia confirmasse videatur,
sed etiam posteris per manus traditurus. Quò
me, Cassanum, vocas? cerno Bonifacium tuum di-
tissima Diui Leonardi in Apulia Ecclesiæ Abba-
tem; gloriare eum tibi Regem tuum dedisse Epi-
scopum, quem Roma quam citò non solum sua
decorabit purpura, sed in summo etiam Petri so-
lio adorare vellet. Decimum. tanta vitæ innocen-
tia, tanta rerum humanarum experientia, tanta
doctrinæ suauitas, æquitas, pietas nimis angu-
sto, licet in amplissimis versetur Diocæsis, clau-
ditur loco, Urbis, & Orbis postulat conspectus.
cernite in amplissimos honores gradum sibi fa-
cientem, in rem Romanam paulatim accedentē
Elaminia Præsidentem. Nec Philippus natus mini-
mus clarissimi Diui Iacobi Hispani ordinis eques
reticendus, quem Philippus Tertius Hispaniarū
Rex amantissimus eiusdem ordinis magnus Ma-
gister sua pro iuuenis dignitate rubra decorauit
Cruce, & Salernitanæ Prouinciæ dedit Proregem.
Nec suis clarissimus Iuuenis caret luminibus, cer-
nis pulchrum, & iucundum: audis doctum, & di-
cretum: laudas fortem, & agilem: amas bonum,

& humanum. Dignam se duxit uxorem Alphonsi Traiecti Ducis filiam, paterno genere Caietanam suam, & Aragoniam, materno Carasiam, at Magdalunensium Ducum; Ducum Magdalunensium, quos ob gradus vetustatem vniuersa in oculis fert familia, quos ob singularem in patriam pietatem vniuersa obseruat Neapolitana Ciuitas, quos ob immensam in CHRISTI ministros largitatem vniuersum amat Regnum, quos ob virtutem, peritiam, & integritatem ipsa deniq; Roma & suo vestit Ostro, & in summum rerum euehit fastigium. O nulli vnquam satis celebratam familiam, propter tuam dignitatem iunguntur tecum illustres clientelæ, potentes amicitia, generosæ affinitates. Nubit Traiecti Duci ex Caietana familia orto Alphonsi Aragoni, huius Regi Regis filia. Quid memorem Farnesios, Mediceos, Ursinos, Aquinuos, Colimenses? Nulla est deniq; in tota Italia clarissima familia, quæ tanti generis coniunctionem auersetur. Priuato Dei immortalis beneficio hæc manet domus. cum a crudelissimo illo carnifice Valentino Duce, cæteris ex Caietana gente & vita, & legitima oppidorum possessione priuatis, vnus Nicolai Caietani vnicus filius, vnica totius familiae spes, vnicum germen, etiam neci destinatus absens eripitur; Eripitur ad propagationem, ad gloriam

riam, ad Remp. quod idem multis ante seculis de Fabijs legimus, ex quibus omnibus ad Cremeram, quia pro patria pulchrè, & decorè occisis, vnus euasit puer bello adhuc ineptus, qui domi manserat, ex quo alij orti sunt Fabij, & ille maximus, qui Remp. seruauit. Nostra ad te tandem, Illustrissime Princeps, conuertenda est oratio, & quò tardius venio, eò ad dicendum maiore esset opus copia, generose iuuenis, digne maioribus, digne patris, patre, fratribus, tequè ipso dignior. At quemadmodum capacissimo vas vtero, idemq; angustissimo orificio preciosi vnguenti plenum igni admotum magno intus vndarum æstu fluctuat, tamen foras minutissimas mittit guttulas, vel ipsam saltem domum totam fragrantia implet, ita ipse magno in interiore pectore exuberans argumento, & perexigua ad dicendum facultate ad conceptus explicandos ineptus, coram Illustrissimo Domino meo totus intus ferueo, & nihil, nisi perpauca, eademque minima, effundere potero, vel totam concionem hanc saltem tuarum laudum odore imbuiere. Magna quidem res est honesta maiorum opinio, magnum præsidium, magnumq; ad gloriæ incitamentum, verùm auos iactare, eorum res bene gestas prædicare, hereditariam inde profiteri nobilitatem, turpiter verò, ignanterq; vitam agere est, vt fuci faciunt, alienis

opibus frui, alienos labores consumere, & exting-
 guere, &, vt vno verbo dicam, degenerare. Ipse
 non ea contentus nobilitate, quæ in te à tuis pro-
 ficifcebatur maxima, propria comparasti orna-
 menta, quæ non modò te seorsum nobilem red-
 didissent, sed maioribus etiam decus adderent,
 inq; posteros transfirent. Ab ineunte ætate cele-
 berrima frequentans Gymnasia, parentum hor-
 ratu, maiorum æmulatione, magistrorum peri-
 tia, tuoq; impulsu eam nauasti operam, vt nulla
 sit facultas, in qua breui, feliciterq; ^{non} profeceris.
 Cum Oratoribus de omnibus rebus variè, & co-
 piose dicis, non sine magna actionis dignitate, &
 verbis ad dicendù iucundis, & sententiis ad per-
 suadendum accomodatis; at innocentis vitæ exē-
 plo magis, quàm dicendi copia persuasor. Inter
 Poetas grauis, & ingeniosus, natura ipsa vales,
 & mentis viribus excitatus quasi diuino quodam
 spiritu afflaris. De minuto verò dicendi genere,
 & argumentandi, cum Dialecticis acumine præ-
 stas. Cum Iureconsultis iure caues, consilio iu-
 uas, in solio sedens alterum oraculum consulenti-
 bus respondes. Cum Philosophis de naturæ
 occultis sapienter disseris. Cum Theologis rerū
 diuinarum peritus vera prædicas, ad Cœlestē pa-
 triam inuitas, à terrenis cupiditatibus reuocas.
 Præterea coruscet in capite Prudentia, in læua
 Temperantia, in pectore Fortitudo, in dextra Iu-
 stitia;

stitia; quatuor primi luminis stellæ, quæ novam
 conficiunt sidus: Prudentia honestum appetis,
 turpe vitas: Temperantia sub rationis iugo cu-
 piditates domas, teq; ipsum integrum, incorru-
 ptumq; servas: Fortitudine nec temerè audes, nec
 inconsultè times: Iustitia quæris recta, dirigis,
 & facis. Iustitia te religiosum, & æquum facit:
 Fortitudo constantem, & securum: Temperantia
 castum, & sobrium, & ipsa tandem Prudentia pro-
 vidum, & memorem. Nescio an in Cælo Hercu-
 les ille non monstrorum, at passionum domitor
 clarioribus splendeat stellis. Prævideo longin-
 quissimas, at honorificentissimas legationes tibi
 deferendas; prævideo vigilias, labores, æstus,
 frigora, pericula, quibus pro Dei Ecclesiæ sis per-
 functurus; prævideo tantum virum non ociosum
 fore. Quatuor nostræ Caput obijciuntur, ocium,
 perfidia, luxus, superbia. superbiæ Iustitiæ me-
 ditabitur, luxui Temperantia, perfidiæ Fortitudo,
 ocio Prudentia. Non temerè, aut casu nobis
 Campani ciues, vir tantus datur. Succedit
 Cardinali Bellarmino, eligit Cardinalis Bellar-
 minus, postulat Cardinalis Bellarminus, conce-
 dit Paulus Quintus. O quam iniquo, optime pa-
 ter Bellarmine, animo tui ferremus desiderium,
 nisi tu ipse rebus nostris consulisses; clarum ec-
 clesiæ vitæ exemplum; verax supernæ patriæ de-
 monstrator, fidelis diuinorum oraculorum inter-

pres, profusus templorum amplificator, benignus peregrinorum hospes, latus pauperum reparator, præsens aegrotorum subsidium, largus custodiarum redemptor, sollicitus vitiorum expulso, dulcis calamitosorum consolator, salubre consultorum consilium, firmum oppressorum auxilium; Vbi illa nostræ salutis vigilantia? Vbi illa nostræ imbecillitatis misericordia? Vbi illa nostra fragilitatis patientia? vbi facilitas, humanitas, humilitas? O quàm iniquò, optime Pater Bellarmine, animo tui terremus desiderium; nisi tu ipse rebus consulisses nostris. Non fugiebat virum innocentissimum quantam Campanus Populus, se non redituro, facere posset iacturam; rebus vniuersæ Ecclesiæ maioribus à Beat. Patre PAVLO QVINTO addictus eligit nobis, ex Vrbe Archiepiscopum, quo in toto terrarum Orbe non inuenisset meliorem. Concedit PAVLVS QVINTVS dignum digno successorem; narrat hominis integritatem, doctrinam, vigilantiam, integerrimus, doctissimus, vigilantissimus. Age gratias, Capua, Cardinali Bellarmino, age, & habe PAVLO QVINTO. An ignoti ad ignotos mittuntur? Quid tibi Caietanis notius? Habes gentis Caietanæ insignia, monumenta, statuas, tabulas, ædes, sacella; redolet adhuc totum Campanum hoc solum Iordanj

dani Caietani Antiocheni Patriarchæ vesti-
 gia, qui ab Eugenio Quarto Campanus fa-
 ctus Archiepiscopus quinquaginta annos hanc
 administrauit Ecclesiam. Coruscet adhuc idem
 solum Nicolai Caietani purpura, qui centesi-
 mo post anno, à Paulo Tertio eidem Pro-
 uinciæ præficitur. Debebatur hic tibi, Capua,
 ex eadem familia tertius Archiepiscopus, cum
 vt ipsa ornatio fieres, tum vt in Campana
 Ecclesia tanta gens absolutum numerum, per-
 fectumquè suum obtineret ordinem. Antece-
 perat Patriarcha primum dextrâ locum, con-
 cesserat alteram in partem Cardinalis; at quo-
 niam diuino iure Leuitico sacerdoti dignior de-
 bebatur locus, vt honestum tandem Purpu-
 ra suum locum consequeretur, vt media fieret,
 dandus erat alius, qui affideret; non alius
 dandus erat, nisi noster hic Antonius, qui sta-
 ti, & ipsi ordini concedens eodem tempore,
 & Patriarcham, & Cardinalem Archiepiscopus,
 & suos maiores nepos, & se Caietanus debito ho-
 nestaret loco. O imparem, trinumq; omni vene-
 ratione dignum numerum, & bene dispositum or-
 dinem. Dextram Patriarcha, læuam Archiepisco-
 pus, medius Cardinalis; læuam crux vna, dextrâ
 quatuor Purpuram nobilissimum Apostolicæ di-
 gnitatis insigne complectuntur medium; Omni-
 bus, Illustrissime Domine, carissimus venis, at his

Veteris Capuæ monumentis carior : O vtinam
 vetus illa Capua, Vrbs pulcherrima, & opulentis-
 sima resurgeret, vt ijs te acciperemus modis,
 quos & tua dignitas, & nostra in te, tuamq; om-
 nem familiam observantia postularet; resurge-
 ret vetus illa Capua, cuius reliquæ non sine ma-
 gna admiratione tibi ad nos per Appiam venien-
 ti occurrerunt in via: cuius modò solum tenes,
 intra cuius diruta mœnia, & ex cuius superbis
 monumentis hoc magnæ Dei Matri augustum,
 Regis opus, columnis centum sublime, priua-
 tis Cœli fauoribus munitum, dignissimis Ange-
 lorum manibus consecratum, præcipuis summo-
 rum Pontificum gratijs ditatum, innumeris, &
 assiduis miraculis clarum, nobile est positum tem-
 plum; resurgeret, inquam, vetus illa Capua, quæ
 sub eiusdem Cœli Dominæ, ac clariore nomine
 In vicum abiisse non dedignatur. Campanum te
 vt triumphantem exciperet Capitolium, perpe-
 tuam te Ciuitas omnis suum decerneret Media-
 stiticum, festa Theatrum ederet spectacula, suum
 Amphitheatrum exhiberet Næuium, sua Septa-
 sia effunderet unguenta, publicum Albana vide-
 ret epulum, omnia auro, argento, gemmis, pic-
 tiliq; pellucerent tapetis, ipsa deniq; clara Dia-
 næ templo Tiphata lato resonarent plausu, meq;
 hodie Osea dicentem lingua, quam tanti vir ille
 sapientissimus faciebat, audires. Si ingredien-
 te

te Capuam Annibale, illum Campanus Prætor
 consecrat diem, cur nobis non longè solemnior
 ille censendus dies, qui non Romanis Capuam
 admittit, non Campanis perfidiæ notam inurit,
 non in Campanas ceruices Romanam armat se-
 curim, sed multò, quàm ante coniunctiorem, fi-
 delioremq; efficit. Pacullus alius, ac melioris
 mentis Campanus Cuius te domi acciperet; gau-
 deret Perola filius; multò magis Decius Magius,
 qui nulli Campanorum secundus, Romanorum
 cupidissimus; non catenis vinctus, non capite
 aperto, non pallio obuoluto, extra Urbem in
 castra Punica traheretur, sed primus in conui-
 uio tecum discumberet. Multò ante, quàm ipsa
 Metropolis sub Caietanorum fuimus clientela,
 multò ante te, Illustissime Domine, habuimus
 patronum, quem tandem nacti sumus patrem. nô
 tui, & nostri te Leuita Laurentij capere potest
 obliuio; vnde tibi annum illud vectigal, quo
 egenis nostræ patriæ, at honestis puellis annuæ
 subsidia dotis, & sacerdotibus ipso in Martyris
 templo sacrum facièntibus stipendia suppeditas.
 O magnam Bellarmini prouidentiam: o ma-
 gnam Pauli Quinti largitatem: o magnam Cam-
 panorum, & nostram imprimis fortunam. O ve-
 rè inter felices felicitis Campania Urbes fortuna-
 tissima Capua, non quòd pulcherrimam non mo-
 dò Italiae, sed etiam totius Orbis habeas regio-
 nem;

nem ; cuius nihil mollius celo , nihil hospitalius mari , nihil vberius solo ; quæ bis floribus vernas , quæ magnum Liberi , Cererisq; diceris certamen ; non ob illam veteris Urbis salubritatem , descriptionem , pulchritudinē , magnitudinemq; in planissimo loco explicatam ; non quòd caput , & domina esses Campaniæ , & longa felicitate , omniq; fortunæ indulgentia olim luxuriaueris , & hac etiã tempestate luxuries , non quòd instructissimos olim habuisses exercitus , quos non modò ad Romanas vlciscendas iniurias , cædesquè , sed ad ipsum etiã opprimendum victorem Annibalem satis Romanus censeret Consul ; non quòd inter tres maximas olim Vrbes Romã , Carthaginemque numerareris , & ea esses , quæ etiã in terris Imperij nomen , grauitatemq; sustinere posses ; non quòd hoc etiã tempore pristinæ illius dignitatis , & regij spiritus non parum retineas , habeasq; Magios , Blossios , Calauios , Minios , Celeres , Alphios , Lubellios , tuisque Regibus tua opera , nauitate , animoque sis inprimis cara ; cuius Ciues ipsi Reges ob egregiam virtutem , fidemquè honestis honestant titulis ; cuius ciues ipsa Roma & purpuratos vidit , & in Petri solio locauit , ne dum alijs præfecit Ciuitatibus ; Sed quia tantæ sis Romæ curæ , vt ab ea semper insignes acceperis pastores. Ipse Apostolorum Princeps Petrus Priscum ex antiquis

C H R I S T I discipulis mittit tibi Episcopum; Apollinaris Petri discipulus Rufum suum; habes Aristeum, atque alterum Priscum Africanum, qui te, & sanctis instituere legibus, & suo pro **C H R I S T I** nomine fuso nobilitarunt sanguine. Tuus est Germanus, qui suarum laudum magnum illum Gregorium meruit habere buccinatorem. Tuus est Victor, quem sanctissimum, venerabilis ille Beda appellat. Tuus Ruffinus, Decorosus, Vitalianus & vitæ sanctitate, & miraculorum multitudine clari. Quid memorem Archiepiscopos, religione, vita, doctrina, & genere præstantissimos viros? Vidisti, Capua, cum primum Metropolis ob tua in Romanam sedem merita facta es, Ioannem Pandulfi principis tui fratrem primum Archiepiscopum; vidisti Casinates Monachos; vidisti Acciapacium, Estensem, Scombergum, Caracciolum, Arcellam, Costam, Bellarminum, & inter eos non solum ipso Archiepiscopali honore claros viros, sed Patriarchali etiam, & Cardinalitia authoritate fulgidos. Micant maximè nostri Caietani, nec vlli vnquam suo se splendore ostenderunt inferiores. Vide, Capua, quanti te nouissimè faciat Roma; Illa auium Regina, quæ passis alis vniuersum complectens Orbem in Capitolina regnat Arce Burghesia Aquila hanc tibi concedit Aquilam; nec quòd est candida, super-

ni negat esse generis ; mittit tibi ad solem non
 semel probatam , vt sub felicibus candidæ auis
 auspicijs ipsa etiam candida fias ; commendat
 hac in Aquila colorem , qui animi refert can-
 dorem . Cedat falco , sub cuius augurio olim
 es condita , deq; Tusco nomine Capua dice-
 ris , cedat nouis auspicijs : longè enim seruari ,
 quàm condi melius . Sicco orationis genere
 nostri Archiepiscopi laudes attigimus ; nec pro-
 pterea contemnenda . quemadmodum in num-
 mo non artificis manus , & sculptura spectatur ,
 sed materia , & pondus , ita non refert , quàm ele-
 gans sit oratio ; sed quale habeat argumentum .
 Aurea est nostra , auditores , oratio , cui tanta
 generis , & viri honestas splendorem , gravita-
 tem , vtilitatemq; suo tribuit argumento . Quæ
 tibi à Pastore tanto recipere non poteris , Capua ?
 pascet hic pastor suas oues , qui pastorem suum
 amat **CHRISTVM** : pascet instructionis ver-
 bo , morum exemplo , Eucharistiæ Sacramento ,
 subsidio temporali ; talis Pastor **CHRISTI**
 exemplo opportuno tempore animam suam pro
 ouibus exponere non timeret . non abutetur ta-
 lis pastor suo baculo , attrahet primo , reget me-
 dio , punget imò ; attrahet peccantes , reget iu-
 stos , punget contumaces ; punget lentos , reget
 morbosos , attrahet vagos . Multiplicem lætan-
 di habes ; Capua , causam ; habes virum nobilif-
 simum ,

finum, habes doctissimum, prudentissimum, atq;
 integerrimum. Habes, quod imiteris, habes, quo
 regaris, habes, quo instruaris, habes, quo glorie-
 ris. Utinam, Illustrissime Domine, quemadmo-
 dum extrinsecus nos hodie vides, intrinsecus vi-
 deres: triumphum diceres nostrum hoc hodie-
 rum gaudium. Utinam, Illustrissime Domine, no-
 stra pectora fenestras haberent, quemadmodum
 Momus ille, si poetas audire volumus, diligen-
 tissimus, ac perspicacissimus operum omnium,
 contemplator: ac reprehensor Vulcanum homi-
 nis opificem carpebat, quod fenestratum ipsi ho-
 mini non fecisset pectus, ut sciri posset, quid in
 animo quisq; strueret, mentiretur, an vera dice-
 ret, ut nostram videres lætitiā, beneuo-
 lentiam, obseruantiam, obsequium. longè ma-
 iora videres, diceres lætitiæ, benevolentia, ob-
 sequij scintillas esse, quæ cernis, tamquam è ri-
 mulis erumpentes; quæ verò intus latent, im-
 mensos ardentissimæ fornacis æstus. Tu, Virgo,
 veteris huius Capuæ propugnaculum, non te,
 Diana, falsum, & fallax numen, spurcissimum
 Dæmonium appello; Tu, Maria, ipso Cælo al-
 tior, & purior, huius Templi Domina, à qua
 nobiliore, quàm olim à mortalibus, licet magni-
 ficis viris Osco, & Capi, nomine appellamur,
 hunc diem Campanis, & Romanis lætum, fau-
 stumque esse velis; ita, ut nulla obliuione eius
 delea-

deleatur memoria; Adsit Beatus Symmachus, cuius corpus hoc in templo veneramus. Tuque, Illustrissime Princeps, cui sub tanto patrocinio Iordani statem, Nicolai Purpuram, & Bonifacii Octavi Regnum optamus, quo nostram facimus hodie, eodem accipias animo gratulationem.

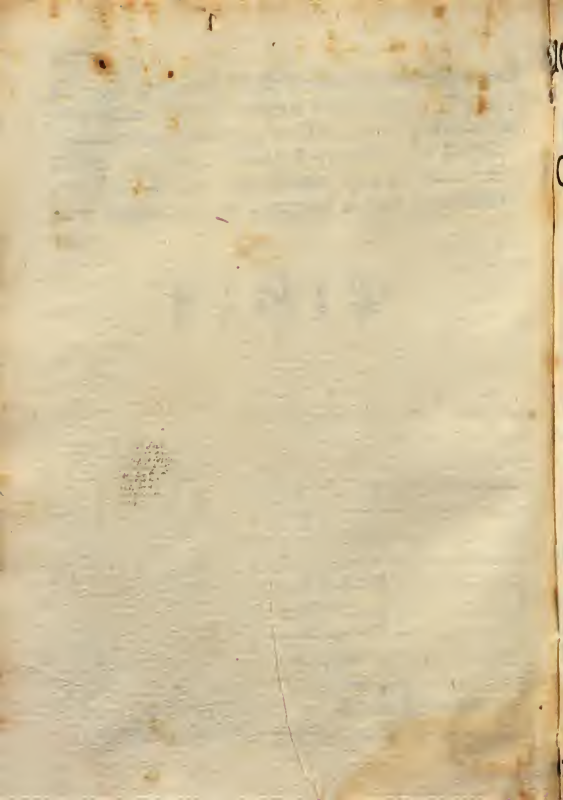
FINIS.

UNIVERSITY OF TORONTO
LIBRARY

100 St. George Street
Toronto, Ontario

LIBRARY

IO. CAROLI MORELLI
CAMPANI
CAMPANORVM
MONVMENTORVM.

Liber.

NEAPOLI,

Typographia Io. Iacobi Carlini. MDCXIII.

IO. CAROLI MORELLI

CAMPANI

CAMPANORVM

MONVMENTORVM.

Liber.

NEAPOLI.

Typographia Johannis Carini. MDCCXIII.

AD FVLVIVM CONSTANTIVM

COROLETI MARCHIONEM,

Regentem, & supremi ordinis Consiliarium Capuæ patronum

IO. CAROLVS MORELLVS.

Reliquias veteris Capuæ reparauimus, heros,
 Vt timeant posthac vinq; , diemq; nihil.

Cum sis Campani mens, & tutela Senatus ,

Campanæq; tibi tradita summa rei,

Accipe , quod munus cineri præstamus auorum ,

Vindicat à forti nostra Camœna manu.

Cui noster si fortè labos arriserit vni,

Atq; vnus nostrum fortè probaris opus,

Non modò posteritas penitus perijsse negabit,

Sed quoq; nostra simul nomina semper erunt.

M Ad eundem.

Agnorum frustra series fulgeret auorum

Longa tibi, frustra posteritatis honos,

Ni tua te clarum fecissent facta, nepotes

Æternùm vt posses nobilitare tuos.

Iudicium in Regni summum spectata Philippis

Hinc vexit pietas, vexit & inde fides.

Res felix vna antè alias Campana, Senatus

Cui regier tanti contigit auspicijs.

Vrbs quæcunq; tibi primos contendis honores,

Priuatam Regis, cede, monile vides.

N. Casua

CAPVAE INSIGNIA SEPT. DRACONIBUS
coronati in aurea concha, & rubro campo.

Ex auro elatos quæ septem concha Dracones,
 Hosq; coronatos, dispositosq; fouet,
 Nobile stemma tibi pendet, Campanæ, vetusto
 Conuenit hoc decori nobile stemma tuo.
 Aurea diuitijs ostendit concha fluentem,
 Signatur ciuis stante Dracone vigil.
 Ingentes animos pectus, viresq; valentes
 Elatum; Imperium multa corona refert.

Medi- Ipse Draco medius princeps est Rector; honestum
astuti- Hinc tenet Ordo triplex, hinc tenet Ordo triplex.
cus sū- Ipsa autem conspersa omni tibi purpura campo
mus Belligerum pandit sanguinolenta genus.
Camp. Et animus cunctis vnus Republica. nodum
in gi Implicuit Phœbus, soluere, Phœbe doces.
fra-
dit.

Caput insignia Crux rubra coronata in aureo cæpo.
Emblema.

Qui transis Capua, nec percipis, hospes, in auro
Rubra coronata nostra trophæa Crucis,

Urbs Campana armis, opibus, pietate, fideq;

Explicat in proprium fulgida signa decus.

Illa decet populum, sparso qui sanguine summum
Expulsum Romæ restituere Patrem.

Donat Ioannes illa cum principe Mitra,

Viueret ut meriti fama perenne pij.

Res bene pro Solymis paulo post gesta coronat,

Campani civis vidit & arma Sion.

Hoc te scire volo; non talia facta latere

Debent; exemplo stat pietatis opus.

AD S. P. Q. CAMP.

Ex veteris Capuæ monumentis, & ex nouæ incolis
quales prisca Campani fuerint, conijcitur.

Quem vidisse iuuat Capuæ monumēta superbæ,
Indèq; felicis conijcis Urbis opes,
Si prisca robur populi, si forma puellis
Quæ fuerit priscais discere fortè cupis,
Aspice, qui ciues habeant noua mœnia; prisca
Campani illius lumen honoris habent.
Hic Martes dices, dices hic esse Dianæ,
Stabat quale Capi dixeris antè genus?
Te, Capua, Imperium terrarum iure decebat,
Conueniunt lectis sceptræ superba viris.

In Campanum Amphitheatrum.

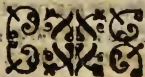
Florentis quondam, tumulatae principis urbis
Diruta membra, hospes, semiseputa vidēs.
Conijce, quanta foret Cāpana potentia quondam,
Abscissi montes huc potuere vehi.
Conspicui, ac magni moles erat Amphitheatri,
Ciuibus exhibuit munera cuncta suis.
Dadaleo ingenio surfit structura, manuq;
Alterius non est gloria tanta viri.
Inuida vastasset rabies ni barbara molem,
Quiuisset nunquam perdere longa dies.
Omne decus periit. tamen admirare ruinas,
Integrum quid si nobile staret opus?

In Campanum Theatrum.

Campani hic belli curas mulcere solebant,
 Hic, vbi ponebant alta supercilia.
 Ad genus omne ioci, cum staret, cerne Theatrum;
 Eheu, nunc fletum tanta ruina mouet.
 Hanc tenuere Patres sedem, sedere secundi
 Hic Equites, hic Plebs sedit, & hi cunei.
 Nunc vbi tot ludi? moles operosa? cadentem
 Sunt spectatorem cuncta secuta suum.

In Campanum Capitolium vulgò Turrim.

Ne credas turrim, talem fecere nepotes;
 Non ea principio sum fabricata meo.
 Trunca vides monumenta Iouis, Capitolia quòdã,
 Inuidit superæ non mea pulchra domus.
 Hostilem valui rabiem superare, diemquè;
 Concussa est frustra sæpèquè terra mihi.
 Quàm scitè dictum, virtus Capuæ æmula Romæ,
 Excelsæ ò nimium principis Urbis opes.
 Quæ Capitolino decorantur moenia templo
 Cum Roma non sunt altera digna Ioue.

In porticum vulgò Gruttas.

Hæc moles porrecta triplex, quæ spectat ad au-
(strum
 Equa suis vlnis, peneq; tota latet,
 Quam tu prætereas, hospes, non digna; licebit
 Ingredier, tetrum non habet illa locum.
 Accipiunt cælum centum spiramina clarum,
 Docta aulas pingit plaste, colore manus.
 Hæc spaciantes Campanos infraq;, supraq;
 Vidit præcinctos deliciofa suos.
 Porticus illa fuit, Parijs stetit alta columnis,
 Imma ornamenti non caruere suis.
 Disce perire, hospes, sub Cælo cuncta, magisq;
 Ipsum hominẽ, antrorũ vix modò nomen habet.

In Trophæum vulgò arcum Capuz.

Hospes, quẽ rectã egressum regina viarum
 Appia Campana ducit ab vrbe noua,
 Quiq; vides, veterem dextrã, læuaq; iacentem,
 Siste, vide, occurrunt quæ monumenta viæ?
 Victori Campana suo Res publica ciui,
 Dum redit, hæc ponit clara trophæa; domum.
 Res vbi gestat foret, qui scribit, præterit hostis,
 Romanam obscuret res ne aliena, tacet.
 Liuide, quòd taceas, carpaq;, quid officit? vna
 Virtutem fornix vel spoliata docet.

Q In tumulum vulgò Carceres.
 Vi transis, molem miraris fortè rotundam?
 Accedas, si quid, scire cupis, fuerim.
 Plurima me fornix vestit, dicasvè facella,
 Artificum docta vermiculata manu.
 Iterno ductu fastigia tollor ad alta,
 Nec caruit cultu coclea tecta suo.
 Ornabant simulacra virum circumq; , suprâq; ,
 Gesserunt forti qui fera bella manu.
 Quattuor in partes æquas diuisa, fouebat
 Vrna intus cineres aurea sæpè suos.
 Qui Capuæ fuerint ciues, hinc conijce; tantum,
 Taureæ tumulus quondam ego gentis eram.

In Tiphatinam arcem, vbi nunc S. Nicolai
 Templum.

HÆc Tiphatorum tenuisse cacumina nullum
 Nostrorum potuit pœnituisse virum.
 Respira, circumq; , præcul tua lumina mitte,
 Magna ex parte tibi nobilis ora subest.
 Vt te prospectus recreauerit vndiq; , nostri
 Oblectent sacri te monumenta rugi,
 Iac veteris Capuæ fuit arx tutissima quondam,
 Hac populos princeps vidit ab arce suos.
 ac vigil è specula signum dabat, emittis hostis
 Si quid molitus fortè repentè foret.
 indamenta valent extantia, quanta fuisset,
 Et qualis moles, alta docere satis.

In aquæ ductum forati montis.

NE gelidam Campanus aquam desideret Vrbi,
 Quæ Tiphatorum terga rigabat aqua,
 Immenso sumptu montem forat, inde reducit
 In faciem, domus hæc ampla fouebat aquam.
 Lata per euripos viderunt mœnia ductam,
 Est ea nunc nusquam, quæ antè perennis erat.
 Vrbs omni si digna perit, cui ducitur, æuo,
 Debuit ipse etiam iure perire latex.

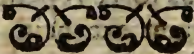
Vbi nunc S. Angeli templum, Dianæ extant Monu-
 menta, vbi & Dianæ, & Veneris inuenta
 sunt simulacra.

DIruta quæ ad montem cernis monumenta, via-
 illa pudicitiaæ templa fuere Dex. (cor,

Quam benè fundarunt ad montem, monsque, nemusque;
 Vt loca conueniunt sola pudicitiaæ.

Stabat pulchra Venus castæ coniuncta Dianæ,
 Certantum Phidiaæ, Praxitelisque manus.
 Esse venustatem nullam, sic ni illa pudica,
 Coniunctis signis asseruere patres.

Quid, Scriptor, carpis Campanam liuidus urbem?
 Plus fidei faciunt marmora sacra notis.

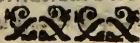

In veterem Capuam in monte Trifisco.

Quem cernis montē, veteres dixere Trifiscum,
 Sunt Campanorum quæ monumenta vides.
 Vrbs vetus in campo per sæpè cremata, potentis
 Per sæpè est populi tuta refecta manu.
 Ut magè tuta foret, posuere in monte, repulsi
 Hinc subita à cœli sunt gravitate sui.
 Postremò ad pontem tutissima mœnia condunt,
 Hic patribus florent mœnia digna suis.
 Hæc te non fugiant, non parua est ea gloria monti,
 Pressus Campano sit si aliquandò pede.

In fontem S. Angeli vulgò Formam.

Inter erã Oreades pulcherrima, Forma vocabar,
 At Tiphatae virgo ministra Deæ.
 Comprimit incautam Bacchus, cum fortè iacerem
 Ad vites canibus plana vagata meis.
 Inuitam quamvis violarit, ab æde repellor,
 Nec strupra admittit casta Diana patris.
 Hic ad radicem templi mea defleo damna,
 Placabit forsan lacryma multa Deam.
 Heu nullis poterit lacrymis placarier illa,
 Ara cui humano sanguine fusa placet:

In Psyche fontem vulgò Fici.

Svm Tiphatorum Psyche notissima nympha,
 Vitrea Nais, aquis pelle, repelle sitim.
 Vulturno quondam magno excipiebar honore,
 Delitui, vt sensi supra parasse Deum.
 Campani tutam inuentam fecere? perennis
 (Paulatim poteram fortè perire) fluo.
 Tutior hinc ductu substrato ducor in Urbem,
 Hic ego sum laticis larga ministra mei.
 Præsto cuncta libens, vellem fons aureus ire
 Grati animi causa ciuibus ipsa meis.
 Hæc volui te scire, satis. modò perge, viator,
 Siste; audi etiam, ne rapiare, caue.

In aquam Trifisci.

FRugis Flisca bonæ Trifisci filia montis,
 Vulturni verò sponsa ego cara Dei.
 Dulcis in amplexus descendo sæpè mariti,
 Obuius ascendit sæpè maritus aquis.
 Campanis quid larga Ceres prodesset amatis,
 Ipsa Ceres nostris ni tereretur aquis?
 Campanis operam nauat Vultur nus eandem,
 Ast operæ coniunx cedit vbiq; meæ.
 Ad potum, pastor, te fons inuitat, & vmbra,
 Distinctum caræ si cupis vber ouis.

In agrum vulgò Casam Cellariam, aut Cereris.

Consitus omnis ager generosis vitibus, illi
 Nobilis inuidit consitus omnis ager.
 Planities ingens apricum spectat ad austrum,
 Campanus gelidis lambit Alacron aquis.
 Est Casa, si quæras nomen, Cellaria Bacchi,
 Est idem Cereris dictus vbiq; casa.
 Condita vina loco ciui, messiq; reposta
 Imponunt à re nomen ytrumq; sua.
 Numina præterea defuncta laboribus anni
 Sunt simul hæc vna sæpè iocata domo.

In agrum Stellatam vulgò Mazzonum.

Quem tu cernis agrum longè, latèq; patentem,
 Campani medium quem secat amnis aqua,
 Is Stellatis ager; stellis vt fulget Olympus,
 Floribus æternis non secus ille suis.
 Vt passim pascunt armenta, gregesq; per herbam,
 Tertia Campani laus ea dicta soli.
 Aspice, vt agricolæ frangant noua iugera lati,
 Vtq; Ceres fluctus hic agat almâ suos.
 Campanus nimium felix ò ciuis, abundas,
 Et tua finitimis suppeditare potes.

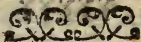

In Vulturum Flumen.

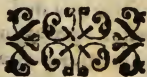
S Annium habet fontem, felix Campania fauces,
 Irrigo Campani iugera lata soli.
 Hortus habet quidquid, collis, campusq; , nemusq; ,
 Cornigeri capitis sunt ea ferta mei.
 Non caret ipsa suis, quos nutrit, honoribus vrna,
 Squamigerum fluius fert genus omne suum.
 Sæpe lauaturi Bacchusq; , Ceresq; laborum
 Exosi sordes ingrediuntur aquas.
 Vulturum dicor, Graiè sum dictus Alacron,
 Tybridis haud lauris inuidet alba salix.
 Gloria mi maior, Vulturum dicta quòd olim
 Sit Capua,, atq; alueo nunc magè tuta meo.

Commendatur Capua.

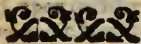
N Atura, studio, fortuna tollitur vnus
 Campanus ciuis noster ad astra fatis.
 Tusca boni quidquid tellus, & Troia quidquid;
 Campanus Tuscus, Troius vnus habet.
 Tuscorum hanc vrbe dux primum cõdidit Oseus,
 Mox Trojanorum dux Capis amplificat.
 Oseam Oseus dicit, Capnam Capis, vtraq; complet
 Gens magna ingenio mœnia cara suo.

Campana regione nihil fecundus vsquam,
 Symbola sunt tantæ mœnia nostra rei.
 Non quòd continuò spectant Bacchum, Cereremq;
 Certantes, tumeant muneribusq; Deum,
 Sed quid sæpè igni consumptam, semper eandem
 Omnipotens tulerit Terra suam Capuam.
 Æmula non Romæ, sed consors pollulat, olim
 Vrbs domina, hoc verò tempore Metropolis.

Quam cernis Capua est, felix illa, æmula Romæ,
 In regione caput, tertia in orbe iacet.
 Pergama sæpè ignis consumpsit, pergama sæpè
 Ipsa suum Tellus reddidit alma decus.
 Hic ad Vulturum natura surgit, & arte,
 Tuta suo tandem barbaro ab hoste magis.
 Vrbs nihil ad veterem; veteris tamen Urbis imago;
 Digna suis patribus, muneribusq; suis.

Ietus Capua in Archiepiscopali aula pictura Cæ-
saris Costæ Archiepiscopi studio restituta.

Subdita mi quondam felix Campania, Romæ
Æmula in Imperio, tertia in orbe fui.
Temperie cœli, terræ vbertate secunda
Nulli, pulchra nimis, diues & armipotens.
Fortuna omnipotens è tanto culmine rerum
Deiicit, & mecum maxima Roma cadit.
Cæsarum vt impensa repararis, Roma, tuorum,
Sic redeo studio Cæsaris ipsa mei.
Est opibus magnum refici, de sentibus autem
Ingenio totam surgere, maius opus.

In Campanæ Academiæ laudem. liberales artes
armis nobiliores.

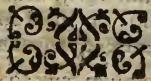
Mars vtero nudus prodit Iunonis adulter,
Armata è cerebro virgo Minerua Iouis.
Hæc Sophiæ studijs, armorum præfidet alter,
Cur homines certant, gloria maior vtri?
Quàm vir Iunonem, bellum pax, tectus inermem,
Quàmquè pudor superat luxum, vterumq; caput,
Iudice me, Pallas tam Martem, academia castra,
Et chlamydem superat tam toga, lingua manum.
Tam veteri armorum domui modò poneris antè,
Vibs Campana, colit quam modò turba sophum.

Epit. Capis Capuz conditoris.

Conditur hic Urbis Cápana, & nominis auctor,
 Qui comes Æneæ, quiq; propinquus erat.
 Ut pius Italiz regnum Rex omne potitus,
 Hæc felix meritis contigit ora Capis.
 Quanta viro fuerit prudentia, quantaq; virtus.
 Discite viro à dignis ciuibus eximium.
 Si caput ad Tybrim terris gens Troia condit;
 Hic ad Vulturnum condit & Imperium.

Epith. Gn. Nzuij poetæ Campani.

Næui, hospes, tumulum vides poetæ;
 Campanus decori suo refecit;
 Miraris nitidis calere guttis?
 Sunt Martis lacrymæ; simul Mineruz,
 sunt Risus, Veneris, Iociq; flentum.
 Sic extaret opus bonæ Camœnæ,
 De se dixerit vt nihil superbi;
 Possunt reliquiæ satis docere.

T. Iubellius Taurea Campanus fortissimus eques,
capta Capua, vxorem, & liberos, ne à Roma-
nis indigna paterentur, occidit.

Virtuti tu nata domus, tu nata triumphis,
Nataq; diuitijs, nataq; delicijs,
Te, patriaq; tua patiére indigna? videbit,
Audiet aut saltem Taurea seruitium?
Nec potero caris animis afferre leuamen,
Expectat durum quem magis exitium?
Imperium cuius non hoc inglorius auxi,
Defendi prohibent impia fata Deum,
Dum sumus integri, dum nobis libera virtus,
Possumus, & captis mœnibus, haud capier,
Dum tota vrbe furit, quærit nos turbidus hostis,
Hoc ferrum cunctis liberet opprobrijs.
Dilecti proceres, vitalis cuncta veneno,
Has vobis animas iungit amica manus.
Dilecti nati, coniux dilecta, præite,
Assequar, hoc pietas efficit officium.
Dixerat, ecce cadunt; facinus virtutis honora,
Est voluisse virum, non trepidasse manum,

T. Vibius Camp. cum xxvij. Senatoribus, indicto
domi suæ conuiuio, ne in Romanorum po-
testatem venirent, venenum hausit.

Imperium felix nimium, ciuesq; beati,
Si nunquam ingressus Pœnus in Ausoniam;

At felix Orbis totus, ni vana libido
Regnandi humanis insita pectoribus.

Res Campana ruit, spes nulla superstes; amicus
Prodidit, hostilis nos manet ense furor.

Cælum dulce, ò dulce solum, dulcesq; Penates,
Subuertit quæ fors impia? dulcis amor.

Flete, viri patriæ casum, nostrumq; , malorum
Vno vincamus millia multa malo.

Hanc mensæ & mecum pateram gustate secundæ,
Promissi, solui, liberat illa malis.

Vt video vnanimes dare brachia mutua collo,
Extremumq; vale dicere, digna manus.

Vibius hæc. fortes præsens hausere venenum,
I, victor, magnis dura minare viris.

T. Iubellius Taurea Campanus se etiam occidit; cui
morienti Flaccus virgas addi iubet.

V Idit vt in caros sæuitum Taurea ciues,
Et Flaccum humanam non tetigisse vicem,
Ne te, Flacce, inquit, fortem iussisse necandum
Fortè virum iactes, ingenuumq; magis,
Qui prius occidi patria ne indigna tulissent,
Vxorem, ac natos me quoq; præripio.
Se ferit en gladio, quem veste tegebat, eodem
Virtutem extinctam, Flacce, ferire potes?

De duello inter Italos, & Gallos. vtrius maior virtus
 in armis, Hectore Feramusca Campano
 Italarum duce.

Victorum in mensis acceptus Gallus in armis
 Captivus nomen despicit Ausonium.

Hunc generosa notat Romana Columna, duello
 Decernunt, genti gloria maior vtri,

Hinc descendit eques numerus delectus, & illinc,
 Spectavit causam miles vtrinq; suam.

Non oblita sua, non oblitura vetusta
 Itala virtutis prævalet vsq; manus.

Victores, Feramusca, tuos vel iudicat hostis,
 Auctorem palmæ te cecinere tubæ.

Scilicet est Urbis Campanæ gignere molles,
 Hectoras est tantum gignere Troiugenum.

Virgines Campanæ, capta à Gallis Capua, ne vim
 patentur, in Vulturum defiliunt. Epith.

CUm Capua ciui capta non parceret hostis,
 Furtaq; polluerent mœnia, strupra, neces,
 Ad patrij ripam confugit fluminis altam
 Ecce pudicitiz plurima virgo timens.
 Callus adest, stuprumq; tenet iam proximus, en se
 Præcipientes vndis præripuere malis.
 Vidit, & obstupuit, nec factum credidit exlex;
 Qui poterat fieri castior, haud voluit.
 Res antiqua fuit Campanis spernere mortem,
 Cedit nec duris virgo tenella viris.
 Hoc patria dignis ciues posuere sepulcrum,
 Sat patriæ nomen, cuius honore cadunt.

Honorij Primi Summi Pontif. Campani Epith.

CAmpanus iacet hic primus Honorius,
 Ortus nobilium sanguine Cnosulum;
 Qui sic Ecclesiam gessit, vt optimus
 Inter Pontifices fulserit optimos.
 Per quem sic resipit falsus Eraclius,
 Fallacem exilio multet vt hæresim.
 Multas Cælicolis condidit hic domos;
 Vt cum Cælicolis atra darent domum.

A D S. P. Q. CAMPANVM

IN PHILIPPI HISP. CATH. II.

REGIS OBITVM ELEGIA.

STant mœstis aræ vittis, tegit omnia luctus,
 Turba gemit circum nigra, sonatq; locus.
 Stat Mausolæum, ferales ante cupressus,
 Luctifico vultu stat Libitina suo.
 Stat torus ex auro, nigrent insignia, clarum
 Hinc sceptrum gemmis, hinc diadema iacet.
 Est ergo magno Tellus orbata Philippo?
 Persoluit Regi debita iusta suo?
 Adsis: Melpomene, lugubres incipe cantus,
 Tibia, quæ maior, funera nostra decet.
 Nec pudeat sparsis etiam prodire capillis,
 Da lacrymas, pectus plange, feriq; caput.
 Priuatus dolor hic? non, toti contigit orbi,
 Incipe, da gemitus, Nænia, perpetuos.
 Quid prodest regnum? fatis quoq; vita Philippi
 Subdita, mortalis non secus ac aliæ,
 Hæc quoq; Parcarum pendeat stamine vita,
 Discrimen nullum, cum secet vna manus.
 Hoc tantum differt, ruit hic maiore tumultu,
 Pendeat filo quo magis altus humo.
 Nullæ utinam insidiæ saltem melioribus annis,
 Vel, qui alijs profunt, serius eriperent.

Sit tua mors quamuis matura, videris acerbus.

Deseruisse tamen regna, Philippe, nimis.

Si redit arboribus florens arenibus atas,

Heu cur longæuis non reuifcitur homo?

Si multos viuunt cornix, & ceruus in annos,

Cur homini est peior tradita conditio?

Si nullis annis Tithoni longa senectus

Conficitur, viuunt Nestor & ipse diu,

Debebat seclum saltem superare Philippus,

Præstabat cunctos qui probitate viros.

Omnibus hoc populis inflixum flebile vulnus,

Italia, at nulli, quam tibi flebilis.

Præcipua est, luge, tua causa, Neapolis Orba,

Siren pulchra, tuis funde sinum lacrymis.

Tu, Capua vrbs, fidei quæ cedis nomine nulli,

Nulli etiam es merito nunc pietate minor.

Quem canere in terris præsentem læta solebas,

Absentem defles, iustaquæ, mœsta facis.

Ergò tuis Tiphata sonent clamoribus altis,

Vulturis tepidis ad mare currat aquis.

Huic tua certabant Regi Liberq; , Ceresq;

Numina, non alij copia dona dabat.

Huic te sollicitè munibas mœnibus altis,

Arcibus, aggeribus, ponteque, præsidij.

Illi se toties armauit nostra iuuentus,

Nec timuit forti pectore dura pati.

Clara illi euasit bello, illi præfuit armis,

Longè illi retulit tot spolia ampla domum.

Spretum illi Italiae nomen defendit, quantens,
 Torquatamq; vident castra redire duo.
 Campanus titulis vni scatet omnibus illi
 Ciuis, magna quibus regna nitere solent.
 Parte alia cerno gentem fulgere togatam,
 Nec minus illa suo splendet honore domi.
 Hic legum interpres, patronus maximus ille,
 Est alij regni tradita summa rei.
 Huius in ore sedet suadela, benignus Apollo
 Huic fauet, & studijs tollit ad astra suis.
 Hinc doctrina alij, hinc alij pietate coruscant,
 Fulgurat hic mitra, purpurea ille toga.
 Hos Capua illustres partus fert Regibus alma,
 In primis sceptro, magne Philippe, tuo.
 Tu decus vnus eras cunctis, tu palma, triumphus,
 Perdidimus regem, perdidimusq; patrem.
 Perdis & ipsa tuum custodem, Roma, fidelem,
 Summi erat hic vnus dextera Pontificis.
 Per te Iustitiam gentes videre, Philippe,
 Per te cana fides inuiolata fuit.
 Te regnante, fuit pietas intacta, trophaum,
 Te regnante, Crucis latius enituit.
 Te regnante, diu nullum scelus iuit inultum,
 Debita virtuti praemia stantq; suae.
 Te cuncti regem seui timuere Tyranni,
 Est prostrata tuis viribus impietas.
 Te magnum Tellus, te magnum vidit & equor,
 Certatim templis dant spolia ampla tuis.

Auxiliumq; tūm gelidas penetravit ad Arctos,
 Nec Cæsar magnus te sine magnus erat.
 Ignotus terras Hispanum nomen adiuit,
 Estq; auctum Imperium, continet Antipodas.
 Imperio magno cum posses omnia, tantum
 Tu tamen egisti, quæ sacra iura volunt.
 Victrici sunt multa manu tibi gesta per orbem
 Bella tamen bellum non tua causa fuit.
 Pacis amor movit: pulsa est iniuria bello,
 Et licet optata deniq; pace frui.
 Vicisti viuens crudelia monstra per Orbem,
 Nec nisi pacato deseris Orbe tuos.
 Aurea discedens nobis tu secla relinquis,
 Tempora Saturni non meliora darent.
 Ultima dona pyræ tristes præbetæ, coronæ,
 Sceptra, ensis, clypeus, purpura, thura decent,
 Perpetuis verò spargatur floribus vrna,
 Munera sint aris intemerata pijs;
 Vos, quibus ingenium clarū, celebrate Philippum,
 Est dignus vestris ille voluminibus,
 Quis ego te terris exquiram, Attendole? casus
 Heu quis tam dirus te patriæ eripuit?
 Hæc debebantur tantum tibi funera nostra,
 Cuius in ore omnis vis erat eloquij.
 Hæc debebantur tibi, cuius ab ore fuere
 Altrifono dicti non semel Austriaci.
 Tu, Peregrine, fauent cui non minus astra, silebis?
 Et tecum iuuenis Riccius egregius?

Nec tū, Sanctori, iuuenis facunde, silebis,
 Non alio poterit dignius ore cani.
 Qui Superūm vitas describis, bella, triumphos,
 Heroum posset non onerare labor.
 Præterea Patruus, decorat quem Purpura, Regi
 Carus erat, nullus carus in Vrbe magis.
 Quis tumuli titulus? tumulo super addite carmen,
 Exemplum sumat, qui regit, inde sibi.
 Imperat hic magna populis pietate Philippus,
 Imperat vno, eodem tempore, & ante sibi.
 victi hostes Parthus, Maurus, populusq; rebellis,
 Sternuntur melius Dis, Caro, Mundus humi.
 Es mirata tuos mortales, Terra, triumphos,
 Restabat maior, hinc abit, astra vident.
 Anguste nuper capiebant regna Philippum,
 Nunc tanto Regi sufficit vrna breuis.
 Quæ viuens olim quærebas regna, Philippe,
 Defunctus vita deniq; consequeris.
 In regnis quæsitâ tuis quæ regna fuere
 Semper, habes tandem, datq; tibi locus.
 Perfruere æternum regnis cœlestibus ergo,
 Hæc stabant animæ debita sceptrâ tuæ.
 Sic tibi qui superest regnorum maximus hæres,
 Succrescat, dignus te patre, dignus auo.
 Gestarum superet rerum quos æmula virtus,
 Nomine, prole magis fulgeat aucta domus.
 Et nisi defensa Roma, nisi, finibus auctis,
 Extincto Othomano, serius astra petat.

Soluere prò tantis meritis nil possumus ergò, ni

Hoc, hoc præter opus, magne Philippe, tibi?

Cul satis ante fides mortali, deniq; Diuo

Nunc factò pietas sit quoq; nostra satis.

Felicis Capuæ Vulturis mœnia nostra

Dum lauet, & lætos ciuis arabit agros,

Et dum conspectu Tiphata superba fruentur,

Et montem quereus, sacraq; oliua premer,

Campano ex animo nunquam tu, magne Philippe,

Discedes, nomen semper in Orbe tuum.

Sis felix, adsis, qui sæpè vocabere nobis

Sat fletum, sat non, magne Philippe, vale.

Epith.

A Vriferam magnus potuisset Iberus arena,

Ignotus nuper diues & Oceanus

Mausolœa suo Regi sexcenta, Philippe,

Sexcentasq; tibi condere pyramides.

Conderis hoc vili tumulo contemptor, in astris

Est anima dignum sat tibi habere locum.

Epith.

O Thomano toties victo, populoq; rebeli,

Extensisq; super finibus Antipodes,

Tot magnis rectis populis, & sanctius ipso

Recto animo, & victo fortius ante tuo,

Hic arma, & sceptrum condis, rex magne Philippe,

Perpetua vt possis pace, quiete frui.

220
In obitu Carōli Iunioris Philippi II. Regis filij.

Carole, prò fatum, diui Caroli, atq; Philippi
Quis non optasset debita scepra tibi?
Eccè fide tantam præsentî Patris, Auiquè
Sidere claro, annis simplicibusq; tuis
Hinc contentus abis, poteris regnoq; , quod vnus
Quærit adhuc, alter serius obtinuit.

Regna laboranti Carolo vt sua cerneret, aurum
Suppetias venit, miles, & ipsa dies.
Carole, ac ipse horæ momento nudus, & vnus,
Et puer es, totum conspicias vndè globum.
Sicq; nota populis meliori consulis altus,
Quam tuus in terris consulisset auus.

Stamina lanificæ cum nerent magna sorores!
Austriadis, Clotho, sistite, clamat, opus.
Numen auus nostrum spernebat Carolus, esset
Hic sextus, gereret rem meliusq; suam.
Dixit, & in proprium sæuit decus ardor, & vna
Mille ablata vltæ signa fuere necis.

In ortu Philippi III. filij Hispaniarum principis.

Quis nouus Hesperijs Titan caput extulit vn-
Flamiferas quorsum præparat ille rotas: (dis?
Lucifer, ipse tuas expecta deniq; noctes,
Ipse tuas, vesper, deniq; nosce dies.

In obitum Margaritæ Austriae Philippi III. Catholici
regis vxoris Epith.

S plus Regis eget regnum, te iudice, regni
Quam Rex, ex auro quæ notet vna, lege.

Margaritâ suo præstat plus diua Philippo,
Quam tot belligerum res bene gesta patrum.

Linquunt regna illi, fœcundat regia coniunx
Multa prole, Orbem quæ regat, atq; tegat.

Conditur hic duro partu sublata, Cybelle
Æternum in natis altera viua suis.

Epith.

Q varentis preciosa bonis hoc omnibus empta
Veloci Pareæ fracta repente manu,

Margaris Hispani speciosa corona Philippi,
Sub nitido pallet marmore, dura manus.

Orbato in terris magnum solamen amantis
Non est quod vita te repararet, amor,

Verum quod niteas coram Ioue stella perennis,
Quodq; relicta viro plurima imago mices.

Epith.

Quod Regi sanguis fueris, quod regia coniunx,
Est inconstantis gratia magna Deæ.

Quod parias natos, est maius munus, at a lma
Naturæ, sapiens consultit illa sibi.

Quod prole Imperium optata reparetur egenum,
Consilij æterni est maximus ille fauor.

Quod verò Regina citò tuâ regna relinquant,
Et teneas Cœli regna cupita prius,

Est opus omne tuæ pietatis; digna coronis
Perpetuis virtus tanta, caduca fugit.

In obitum Comitis Lemi Neap. Proregis Elegia ad
Catherinam Zunicam à Sandouale eius

uxorem.

ERgo tibi Comitē rapuit mors, inclyta coniunx,

Vnaq; vix remanes, quæ duo nuper eras?

Non privata tibi, nec genti causa doloris,

Præcipua est genti, præcipua estq; tibi.

Occidit Hesperijs, vnus licet ille, duabus,

Hesperus ille iure, Lucifer ille mea.

Occidit; at nobis quando lux alma resurget?

Accidit heu nullis ire, redire viam.

Nostra querela tibi venit ergo debita, rebus

Si socios miseris, perlege, habere iuvat.

Castra tuum damnum defle domus, omnibus ille

Et propugnaculum, vallus & altus erat,

Hic tuus alter erat, quem Castrū castra vocabant,

Qui expugnat castris castra inimica, Ruis.

Hispani per quem Reges vicere superbos,

Quo res Hispana est non semel aucta Duce.

Qui quoq; ter, dictu mirabile, mortuus hostem

Profligat, tantum nominis astra dabant.

Quid prodest claros titulis bellic; domiq;

Quid claros Ostro progenuisse viros?

Quid Regi Castram prodest nupsisse puellam?

Reginam Castrum quidne habuisse virum?

Prostratum sceptrum gemmis, auroq; superbum

Omne tuum est, Ostram palluit omne tuum.

Zunica

Perpetuis vitæ cunctis, caducæ fugit.

Zunica progenies, magni germana Diani,
 Regia quò maius nil habet aula viro.
 Zunica progenies digno coniuncta marito.
 Quàm tibi, cui maior causa doloris erit?
 Quando pares olim coniunxit pronuba Iuno?
 Quando magis castum viderat illa torum?
 Nulla querela olim caros turbavit amantes.
 Vos potuit citius soluer: amara dies.
 Non bona sponsa negas, quod vult Hernandus, idèq;
 Quod Catherina cupis, non bone sponse, negas.
 Quòd pulchra sitis, non mirum, prole parentes
 Facti, fertilius mutuo amore nihil.
 Iure ergò in luctu, in lacrymis versaris, & igni
 Iure tuo extincto, nunc tua friget aqua.
 Non dominum imponit Virtus, durumq; tyrannum,
 Oppida communem subdita flete patrem.
 Clementem, iustum clamant, audite querelas,
 Ut nostra Zephyrus flebilis ora ferit.
 Tuq; tuum inprimis Comitem Gallacia luge;
 E capite elapsa est clara corona tuo.
 Te magni Comitem domini fecere Philippi,
 Carus eras nato, carus erasq; patri,
 Dum pater impuris inferret bella Britannis,
 Ipse tuo Regis cuncta pericla subis.
 Mars, tamen ipse ferus parcis, Neptuneq; parcis,
 Servat ab igniuomis Iuppiter insidijs.
 Ad Lusitanum Regem legare propinquum,
 Impositis fide fungere muneribus.

Cum Draco Gallaicas notas inuaderet oras,
 Te populi castrum verè habuere suum.
 Armatus noto naues à littore pellis,
 Descensum prohibes, viribus idq; tuis.
 Vt subiit pondus Regnorum maximus hæres,
 Ad caram primus mittere Parthenopen.
 Mitteris antè alios, quòd magna Neaplis egeret.
 Ipsa viro, insignis qui probitate foret.
 Ecce magistratum ostentas, ostentat & ecce
 Ipse magistratus te simul esse virum.
 Plena pij officij fers hinc mandata supremo
 Pontificum Regis nomine cara tui.
 Te comitatu, auro, argento, gemmisq; superbum
 Vrbs vidit, vidit Orbis in Vrbe simul.
 Totam occurrentem Romam vidi, Angelus altus
 Fulminea signum latus ab arce dabat.
 Quàm dignè Clemens tectis accepit in altis?
 Quàm dignè audiuit? quæ referenda dedit?
 Ardenti circum rutilabat murice lana,
 Totus & assurgit maximus ordo tibi.
 Ecce reuertentem Capuæ te mœnia nostræ
 Accipiunt dignis omnibus alta modis.
 Fert quæ diuès ager, fert quæ Vulturinus, honesta
 Munera, digna viro, dat sua dona Capis.
 Pontem, arces, muros cõmendas, fluminis alueum,
 Ciuis at imprimis maxima castra fidem.
 Ecce operam dantem summa cum laude Philippo
 Te subita Parcæ corripuere manu.

Siren sublato tristis nunc luget honores,
Delicias luges, Paullippe, ipse tuas.
Tu, Sebethes, sinum tumidus Crateris obortis
Implesti lacrymis, nec finis ire grauis.
Carus eras magno, quamuis tu paruus, Ibero,
Hernandi factus carior ergo fores.
Qui Castrum terris nostrum non luget ademptum,
Non homo, sunt cordi publica damna malo.
Quae vis expugnat nobis tam nobile Castrum
Quando iterum nobis nobile surget opus
Ecce resurgit opus, gaude modo, magna Virago,
In natis, genitrix, ecce resurgit opus.
Quam cum Rege suo Comiti bene conuenit alio
Cum Comite ut Regi conuenit usque suo
Concedis fato tandem, Rex magne Philippe,
Consurgit natus, magnaq; scepra rogit.
Tu quoq; magne Comes, Naturae denique cedis,
Atq; vices natus suscipit ipse tuas.
Te fidam Comitem ostentas utrisque Philippis,
Das operam nato, das operamq; patri.
Ecce senem quanti faceres, discedis, ut illi
Proximior fieres; perpetuusque Comes.
At Nato soboles domino, non dedecet aetas,
Ad magnos usus magna relicta tua est.
Hispanos inter proceres nitet alter in aula,
Alter Parthenopes grande subiuit onus.
Parcite vos Populi lacrymis fidi: ille senectam
Exiit, in natis firmior ille suis;

Inquē

Inquè etiam nato rectorem scetit eundem. Idem nati
Parthenope, agnoscit dona Philippi eadem. O
Vno proq; duos annoso pullulat arbos. In
Felices ramos Castra, nouosq; fereti. In
Hesperijs redijt duplex, idemq; duabus. O
Hesperus estq; tua, Lucifer estq; mea.
Quòd nati doleant, nihil est; gaude, inclyta proles,
Ambo estis vestri maxima imago Patris.
Desinis esse vxor, nihil, optima Roscia, perdis,
In natis carum cernis, amasq; virum.
Coniuge præterea coniunx in te ipse superstes,
Atq; vno coniunx tempore, & vxor ades.
Has admitte meas lacrymas, admitte leuamens,
Postulat hoc pietas, officiumq; meum.
Regia supremi Regis nunc accipit illum,
Et cum Rege nouo gaudet honore suo.
Conspicit vnde suos lætus, simul optat honestos,
Ostenditq; suum quod teneatis iter.
Hic magis ille potens, præsens magis indè relictis
Expectat, lacrymis, Zunica, parce tuis.

IO CAROLI MORELLI

CAMERANI

EPIDRAMMATEM

1774

IN NAPOLI

Per la Stamperia di ...
M. DC. LXXIV

IO. CAROLI MORELLI

CAMPANI

EPIGRAMMATVM

LIBER.

NEAPOLI,

Ex Typographia Ioannis Iacobi Carlini,
M. DC. XIII.

IO. CAROLI MORELLI

CAMPANI

EPICRAMMATUM

L I B R U S

NEAPOLI

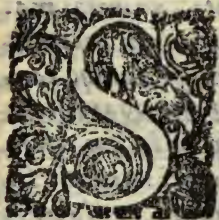
Ex Typographia Iacobi Iacobini Caroli
MDCCLXIII

IOANNES CAROLVS

MORELLVS

DECIO BAVCIO

PATRONO SVO. S. D.

*S*ibi mihi consilium foret, clarissime
 Deci, tua in me merita enumera-
 re, Isibmon profectò, ut aiunt, fo-
 dere mihi viderer: tantòq; tibi me
 obligatiorem existimo, quod non
 meo tribuis merito, sed ex tua hu-
 manitate id totum est profectum:

cui cum gratiam nullam referre valeam, pudet ver-
 bis mihi saltem satisfacere non posse; quod si omnem
 eloquentiæ fontem exhaurirem, nihil tam magnificè
 dicere possem, quod ad tuas laudes exile non videre-
 tur, nec vllò tanto effici potest præconio, ut claritas
 tua maius quippiam splendoris addatur. Te omnes
 nostræ Capua Solem, Lunam, ne dum cæcidam Ste-
 lam existimant; & licet tuis in virtutibus liber
 velut habenis, apertisq; eloquentiæ campis, docti-
 mus quisq; euagetur, tamen in eam omnes ventu-
 sententiam, satis sibi de te dixisse videri, si omni-
 bus laudem imparem fateantur. Verum sinan-
 issimum tantum rumorem tuæ existimationis esse
 cinatorem; qui vir es non literis solum, ac morum

*integritate, verum etiam rara prudentia, miroq; re-
rum usu insignis; qui virtutem amas, foves, donas:
qui noua edificas templa, vetusta exornas, sacella
transfers, non tibi, tuisuè, verum pietatis causa pu-
blicæ communitati; quiq; ambabus manibus paupe-
ribus largiris. Vt ad rem igitur recurrat oratio, est
in animo prò viribus rependere; non vereor, quin
prò tua eadem singulari humanitate, animiq; ma-
gnitudine meum sis libenter munusculum acceptu-
rus. Epigrammata mea nonnulla collegi, cumq; ea
scriberem, non erat is animus, ut euulgarentur;
amicorum suasu, vel potius impulsu in lucem edere
constitui. Patere obsecro tui celeberrimi nominis ti-
tulum ipsi operi velut facem quandam prælucere;
nec quiuis, vel alienigena, vel nostra in patria na-
tus, ad quos, ut res tulerit, scripserim, vel rei mili-
taris gloria, vel literarum studijs, vel titulis quan-
tis, quantis coruscus, se Decio Baucio dono missum
iis grauari debet, cuius præterea generis nobilitatē
auerfari minimè potest. nullis auribus damus. & ve-
ra dicentes omnibus placere debemus. Bauciorum
familia Capana in Vrbe suo ab initio semper sum-
ma in honore fuit, quiq; nobilitatis in ea amplissi-
mi sunt honores, ijs semper sancta, ubi non solum
cum vetustioribus sanguine coniuncta est familijs,
verum eam etiam clarissima quæq; Neapolitana
nobilitas sibi affinitate copulauit, plurimi facit, atq;
fert in oculis. Ea est enim Bauciorum familia, qua*

Caroli Primi in Neapolitani Regni expeditionem
 ex Narbonensi Gallia auspicia sequens, ob egregiam
 belli, domiq; nauatam operam, multis oppidis in eo-
 dem regno donata claris titulis diu enituit, cuiq;
 Regina nubere non sunt dedignata. Et quamquam
 hoc tempore altera fortuna ratio est, tamen adhuc
 suum pristinum retinet ingenium, gloriæq; ad id stu-
 diosa est, ut pro ea vel conseruanda, vel consequen-
 da, vno tantum excepto Deo, omnia contemnat; eosq;
 viros semper tulit, quos florentissima quæq; vrbs,
 regnumq; nobis inuidere possit. Accipias ergo bita-
 ri fronte quidquid mitto, meq; totum simul accipe;
 quod si aliud gloria, laude, æternitate maius dare
 possem, tibi dedissem; & quanquam æterna fortassis
 non erunt, dedi tamen tanquam futura. Vale. meq;
 amare perge. Neapoli. Idibus Sextilis. M. DC. XIII.

M
 P 3 Ad

Ad Alfonsum Gesualdum Cardin. Episcopum Ho-
stiensem, cum Neapolit. Archiepiscopus
creatus esset.

Inferior longè non nostra Neapolis Vrbe,
Si tantam sedes hanc facit esse Petri.
Esto, Pontificium summus, cui summa potestas
Desuper in terris, vnus in Vrbe sedet,
Quis negat hoc nobis? consors decerneret omnis
Pontificem dignum te quoq; Roma suum.
Parthenopen idem, tantus, qui, quantus vt Orbi
Esse satis posses, accipis, atq; regis.
Parthenope felix, cui cum plus indiget, vni
E Cœlo tantum mittitur auxilium.

Magna esset quamuis, & nota Neapolis Orbi,
Huic, tamen ignotum, quis locus esset, erat.
Id benè decernit dominatrix deniq; Roma,
Est Romæ standum deniq; iudicio.
Vt Patrum primus, toto qui regnat in Orbe,
Iure tenet sedem Principe in Vrbe suam,
Sic tibi Parthenopen Patrum, Gesualde, secundo
Tradens illa, tibi censuit esse parem.

Magna diù fuerit quòd nutrix Ilia, magnum
Et mirata diù sit iuuenem, atq; senem,
Inuida quæ poterit nobis hæc lingua negare?
Clara tua est tantum Parthenopea parens.

Et tamen illa tibi facta est modò filia; maius
 Addo, etiam iuncta est sponsa pudica viro.
 Tam Iouis haud miri partus; connubia nec tam
 Mira, potest virtus hæc, Gesualde, tua.

Ad Iulium Antonium Sanctorium Cardinalem.

Ecclesie dicens pro causa fortè Philippum
 Appellas dominum purpura sacra tuum.
 Non tulit hoc Princeps auersa mente Quiritum.
 Vnum se dominum prædicat esse tuum.
 Affirmas dominum Sixtum; dominumq; Philippum
 Contendis forti pectore & esse tuum.
 An quia sit fidei defensor? maximus idem
 Regum? Rex idem sit tuus, auctet, amet?
 Magna quidem est omnis Regis tibi causa colendi,
 Maxima, quòd tulerit patria plena fide.
 Est Campanorum pro regum occumbere causis,
 Sanctorio maduit sanguine sæpè solum.

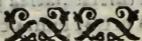
Ad Vgonem Verdalam Card. & Melitensem ma-
 bulii regii Magni Magistrum.

TE Cruce religio, gladio te robur, & ostro
 Te decorat pietas vndiq; sancta sacris.
 Ecquis adhuc Mundo tantus respanduit heros
 Et cui maiestas non veneranda tua est?
 Crux facit horrendum Stygijs, mortalibus entis,
 Miscet cum Superis purpura, datq; locum.

Ardenti lana dum vestit murice Sixtus
 Vgonem, causam tu mihi, quæso, refer.
 Fecit, vt addatur Melitæ, vel gloriâ Romæ?
 Altera vt alterius, fecit, honore micet.

Dicitur in primis Melite præclara fuisse,
 Esleq; textrinis insula sacra bonis;
 At meliora tamen potuit, vel talia nunquam
 Texere pro Ducibus patria grata suis.
 Et licet ipsa Tyros tot vellera murice tingat,
 Non tamen es Romæ tu æquiparanda, Tyros.
 Das verum tu sola ostrum, decus addis & ostro,
 Vrbs, vestis, decoras tu satis vna Ducem.

Verdalæ magnum nascenti Iuppiter æquus
 Præbuit Vgoni robur, & ingenium.
 Hoc Sophiæ sapiens Pallas, Mars belliger illud
 Militiæ studijs instituere suis.
 Vt fieret notum quantum præstaret alumnus
 Robore, concessit Thrax propria arma Deus.
 Ipsa toga tandem vestit nunc murice tincta,
 Ac ostentat opes Attica Virgo suas.

Ad Octavianum Cardinalem Aquinium Neap.

Archiep.

Hæc tres fatali Sirenes æquora cantu
 Mulcebant; nullus nauita tutus ijt.
 Callidus ast vnus contemnere sciuit Vlyfles,
 Et desperatas obruit æquor aquis.
 Mœnia nunc implent peiores; mittit in horas
 Parthenope è tûmulo millia mille suo.
 Quid canitis? peiora manent; Aquinius ab Vrbe
 Præficitur sacræ maior Vlyffe rati.

Ad eundem in Hieronymi Aquiniui Ducis Hadriæ

Patris obitum.

Propter eos tantum debemus fundere fletus,
 Cum quibus extincta est fama, & humata simul,
 Carmina magno Hadriæ debentur læta; superstes
 Ille sibi, viuic docta per ora virum.
 Gratulor ergo patris tibi fata, libentius idquæ,
 Quod nato dignus sit pater, ipse patre.

Si proles verax existit patris imago,
 Et fati in natis noscitur ille suis,
 Vir fuit in terris genitor: benè notus in orbe
 Est toto; cuius natus in Vrbe micas.

Gloria te faceret, genitor, si nulla perennem,
 Quem tamen æternum gloria multa facit,
 Sat foret vna tibi natorum gloria multa,
 Vt posses Diuum dicier ipse parens.
 Annos tandem naturæ cedis, eosdem
 Tu germen fructus integritatis habes.

Ad Decium Carafam Card. & Neap. Archiep.

Abstulerat capiti patris, Carafam, tiaræ
 Inuidiosa tuo gratia nulla decus,
 Illa immota tibi Romano stabat in ostro,
 Æterno in libro scripserat alta manus.
 Scripserat alta manus, stat mitra notata sub ostro,
 Vt venit maius, spontè secuta minor.
 Ianitor id cœli benè P. A. V. L. V. S. nouerat vnus,
 En tibi temporibus donat vtrûmq; suis.
 Aufertur nulla promissum desuper arte,
 Dilatum, meritis auctius inde venit.

Ad D. Thomam Aualum de Aragonia, de Aquino
 Antiochiæ Patriarcham.

Quod sceptris es iuncta domus, non, Auale, mi-
 sanguine, quæ Regum sanguine clara domus.
 Quod fortis, belloq; potens es dicta per Orbem,
 Nec mi ror, duro Marte oriunda domus.
 Hoc tantum, vix credo mihi, demiror eandem

Te sanctum atq; humilem progenuisse virum.
 Hoc nisi sit, quid erit? stirps candida pullulat intus
 Almi Aquinatis, germen es vndè nouum.
 Vna, eademq; solet sic radix insita ferre
 sponte sua niueas, purpureasq; rosas.

Ad Deodatum Gentilem Casertæ Episcopum Nuntium in Neap. Regno Apost.

M Annini, Clemens Octauus, morte relata;
 Magnum perdis, ait, tu, mea Roma, virum.
 Gentilis merito non erit succedat honori,
 Cognitus in magnis rebus & ipse diu.
 Ecce nec ignotum Paulo te cernimus auctum,
 Aucturus Princeps creditur inq; dies.
 De patria, de gente Crucem quæ stemmata tollunt,
 Deq; sacro altiloqui stipite Domminici,
 Esse nequis numeris nisi cunctis editus, Heros,
 Ipse Deodatus es, cætera sponte patent.
 Debitus vnus honor virtuti purpura tanta,
 Virtuti tantus debitus vnus honor.

Ad Cas. Costam Capuæ Archiep.

S Aturnalibus his diebus vltro
 Si, citroq; licet dari, & referri,
 Sumas, quod mea musa dat libenter
 Donum, quo melius, decentiusq;
 Indus ne ipse quidem daret superbus.

Carmen Cæsaribus decus perenne,
 Do, Cæsar, tibi carmen; at remittes
 Quid? quamuis fatear rudi Camœna
 Te lecta mihi præstitisse magna,
 Præstares tamen ipse nil egenti.

Id solum mihi, te rogo, remittas,
 Quod fors abstulerat, tuæq; Roma
 Commisit manui; mihi salute
 Non ipsa fuerit magis cupitum;
 Da, nam dat senior Deus libenter.

Da, nam synthesibus solent diebus
 Gaudere his domini, suisq; seruis
 Lati dant operam; haud pudebit, cia,
 Post rasum caput esse me daturum
 Maiorem olim operam, libentiusq; .

Ad eundem Romam profecturum.

ICæsar, pete perlibenter Urbem;
 Vestes te Tyriæ manent, vocantq; ;
 Felix carpe age principem viarum.
 Tristes non Hyades, nec aut Orion,
 Sidus Pleiades nec aut niuolum
 Nascentur, neq; Luna cum rubore.
 Ne quæras tibi gallicas, lacernas,
 Vteris modò, calceis, togaq; .
 Nam fiet tibi ver hyems cuncti.
 Occurret sacer obuiam Senatus,

Et claves tibi Dij , Dextq; tradent.
Cui non Cæsaris est aperta virtus?
Et fortuna? per ora cuncta viuis.

Ad eundem.

ARgenti ad cultum misso mihi pondere , mirum
Non est, cum victum tu quoq; suppedites.
Victum? desperata salus, atq; ocia fulgent.
Quid mereo? ah quantum soluere difficile.
Inuitò credas mihi largirere, fuisset
Cæsareum semper ni dare, egere nihil.

Ad Annibalem Capuam Neapolit. Archiep.

PArthenope à sacro Sirenas mille sepulcro
Tres vltura neces deliciosa parit.
Omnia pestifero sunt cantu mœnia plena,
Est plenus pontus, collis, agerq; sonant.
Heu, quis non capitur cantu? somnoq; grauiatus
Non fit monstrorum dentibus esca feris?
At tu stans puppi sacrae dux nauis in alta,
Et ciauum mira dexteritate regens,
Nō modò te incolumen seruas, sociosq; , sed omnes,
Qui iactent oculos in te aliundè suos.
Prò dolor, vt penetrat sub manes fama, sorores
Se se præcipites dant Phlegetontis aquis,
Et noua Sirenum soboles Crateris in vndis
Obruta continuò luxuriosa perit.

Ad Ioannem Vitellium Caputaquensem Episcopum
olim Calenum.

Virtuti nimirum tuæ erat domus arcta Calenum,
Vitelli, nouit deniq; Roma fatis.
Ecce dicecesis, qua non videt Itala tellus
Maiorem, fidei tradita iura tuæ.
I, subeas munus; commisso consule ouili,
Audiat Vrbs, dicat, sunt quoq; parua viro.
Sic tibi Nestorem Superi dent viuere, Præsul,
Ut te prisca etiam purpura in Vrbe manet.

Ad Benedictum Manninum Casertæ Episcopum.

Dvro tua sacra caret, Benedicte, iuuenta magi-
Et quæris dignum te reperire virum,
Alter es Eacides: magno, qui tradit Achyllem,
Phœnici, dicit qui bene, idemq; facit.
Qui bene tam dicat, si mittere fortè neq; imus.
Quod maius, faciat qui meliora, damus.

Ad Paulum Regium Vici Equensis Episcopum.

Audiat hæc ætas, nequijt quæ sera docentem
Paulum audire olim, te modo, Paulè, suum.
Hinc etiam raptus, non esse arcana videris,
Qui Superum nobis tam bene pandis opes.
Partenope felix, cui Petrum cernere quondam,
Gigne-

Gignere nunc Paulum contigit, atq; frui.
Æqua magis felix, cui missus Apostolus vni,
Tarsensi dignus perficis officium.

Ad Paulum Æmilium Sanctorium Sanctissimi Papæ
Referend.

Sit quamuis, vt fama tulit, subducta Quirini,
Sanctori, patruo summa corona tuo,
Non cadit ille tamen, quantus non cognitus ante,
Maior in offensa fultit, habetq; gradum.
Purpura sit quamuis vnâ subtracta nepoti,
Ipsa tamen virtus non suo honore caret.
Ergo viro tanto cum dignus vbiq; canaris,
Fortis & ipse feras, conuenit, inuidiam.
Iudicet id sanus quisquis: est vera mærerit
Gloria, non vera est gloria habere decus.

Ad Ioannem Petrum Micillum Deodati Gentilis
Casertani Episcopi Apost. in Neap. Regno
Nuntij Auditorem Camp.

Care Casertanis semper, Micille, tiaris,
Gessistiq; sacram qui benè sæpè vicem,
Deniq; Gentilis iudex, qui & Nuntius alta
Ius in Parthenope dicit Apostolicum;
semper nostris, fauisti rebus honestis,
Et nostri causa sensit amicus opem,

Non

Non minor hic sit apud maiorem gratia nostri,
 Hic æquè, ac alibi noscis in officio.
 Detentum in vinclis tibi commendamus amicum,
 Est cui totius tradita summa fori.
 Innocuum debes tutari iustus vbiq;,
 Ultrà aram nobis non sit amica domus.

Ad eundem. 2

TE fortunatum dicunt, Micille, potentem
 Dicunt Fortunam spontè fauere tibi.
 Obscurare tuum credunt sic nomen iniqui:
 Fortunæ nullum numen, inane volat.
 Fortunam sibi quisq; facit: prudentia vitam
 Si regat, es felix, ni regat vlla, miser.
 Perge, vt cœpisti vitæ sapienter habenas
 Aut laxare tuas, aut premere ipse tuas,
 Quæ tibi amicitias prudentia gignit, honores
 Alla tuis meritis gignit vbiq; pares.

Ad Io. Dominicum Ricciium Camp. Prothonot. Apo-
 stolicum concionatorem ceber.

Ricci, cum referes arcana superna fidelis,
 Famaq; doctrinam docta per ora ferat,
 Hic auditores concurrunt vndiq; clara
 Deserit in primis littora Parthenope.

Sic aurea Diuum interpres traxisse catena
 Auribus innexos creditus est homines.
 Cum verò semper placeas, cum semper & auris
 Non saturata vnquam pendeat ore graui,
 Non est cui possis conferri; missus ab alto
 Dicendi exemplar diceris esse nouum.

Ad Io. Baptistam Attendolum Camp. poetam pe-
 ritiissimum, eum Puteolos vocans.

T Antùm ergo ripas Vulturni, Cycne, vadosi,
 Et Tiphatorum culmina nota coles?
 Sat. monti, fluuiiq; ; vocat nunc Nereis, olim
 Hanc & Sebethi dulcis amauit olor.
 Audi etiam vatis Cumani, Attendole, vocem,
 Cycne, ait, huc venias, hic magè tutus eris.

Ad eundem de diui Petri lacrymis Tanfilli poëma-
 te ab eo emendato.

F Rigidus ardenti percussus lumine
 Distillat lacrymis, serpit humiq; Petrus.
 Serpit humi Petrus, currunt cœnosa fluenta,
 Purgat nemo pia sacra fluenta manu.
 Vix digitis tangit primis Attendolus, aurum
 Protinus in fluidum tacta cucurrit aqua.
 Non sic effectus diuus Pactolus, auarus
 Lydorum Regis cum tetigere pedes.

Tanfillo Petrus, tibi verò, Attendole, debet
Tanfillus, patrium debet vtriq; solum.

Ad Camillum Peregrinum Camp. de dialogo super
Tassi Loffredo edito.

VT solet externæ vires aperire peritus
Mercator gemmæ, quæ preciosa micet,
Omnibus occultas, aut paucis fortè parentes,
Non omnes notas, nec, Peregrine, fatis,
Omnia sic Tassi per te patefacta poetæ
Lumina, sic per te lucidiora nitent.
Te simul ostendis cunctis magnum esse poetam,
Præceptis nolunt credere, ficta legant.
Si tumet altifono Tassi Pádus ære, sonora
Non tua Vulturum fert lyra ad astra minus.

Ad Franciscum Isam Camp.

SI quid quæ matri succrescit planta recisæ,
Posthumus & patris quid retinere solet,
Qui fuerit noster Campanus Nævius olim,
Noscere, si sanus te legat, Isa, valet.
Si tot Campanus luces post secula sanguis,
Integer in priscis qui fuit ille viris?
Invidus haud dicat Campana superbia turget,
Cum tantum præstes vir novus ingenio.

Ad Cæsarem Mancinellum.

Quando abit, atq; redit nobis ætne ocior an-
 quis non dat domino dona ferenda suo?
 Quis uè animum gratum famulo non indicat, illi
 Dans aliqua, vt crescat munere cara fides?
 Ast ego inops caro quæ mittam dona patrono?
 Et diues Carolo quæ dabis ipse tuo?
 Sume animo lato quæ possum mittere dona,
 Maiora his nequeo, nec meliora dare.
 Mecænas meus es, Mecænas carmina laudat,
 Do Mecænati carmina grata meo;
 Sisq; mei solum memor, & defensor in Vrbe,
 Nil cupio vltorius, nil meliusq; dabis.

Ad Ant. Angelucium Cæsaris Capuz Archiepiscopi
Vicarium.

Credit vt Angelicis manibus bene Iuppiter Or-
 bt. Vt voluunt orbes Angelicæq; manus,
 Sic tibi committit Cæsar Iouis æmulus Urbem,
 Antoni, nostram, sic regis ipse datam.
 Omnibus vt vitam rebus chorus ille ministrat,
 Campanis pacem sic tua cura tuis.
 Angelus hic quamuis paruus dicare, minorem
 Te tamen haud censent, quàm tibi Roma satis.
 Si verò afflictis Caroli medicabere rebus,
 Raphael magnus tu Carolo alter eris.

Ad Pompeium Peregrinum Campanæ Ecclesiæ
Decanum. S. T. D.

Quadragesima inter sedes dignissima, mitræ
E regione sacri prima corona chori,
Adiutorem oneri gaudemus, eumq; nepotem
Effe tuum potius, traditum ab vrbe tuo.
Sic tibi succedat Superiorum in sede vocato,
Q od tu penè alter velle videre pater,
Dignos vt is patruo, non hæc damus auribus, olim
Succresti patruo talis & ipse tuo.

Ad Stephanum Benedictum Camp Campanæ Ec-
clesiæ Archidiac. S. T. D.

Communes, Benedicte, tuos vt semper honores,
Munus amicitia postulat, ipse putem.
Te nuper vidi decoratum tempora lauro,
Et decorata simul tempora crede mea.
Te video in Stephani nunc auctum principis templo,
Miq; oculus videor Præsul esse simul.
Prosequitur cunctus te noster ciuis amore,
Et nunc prosequier visus amore pari.
Virtu em doleo commanem non mihi tecum,
Vnde tibi ortus honor tantus, & ortus amor.

Ad

Ad Laurentium Monæcillum Camp. Campanæ Ecclesie Primic. S. T. D. ex cuius familia fuit
S. Stephanus Calatiæ Episcopus, in
Stephani fratris obitum.

Fles immaturo præreptum funere fratrem,
Et simul antiquam penè ruisse domum.
Principis accensus qui Prineuscæreus ædis,
Extinctus nè alijs tu potes esse foris?
Quem sacri docuere libri; sacra laurus honestat,
Quì labor iste tibi tantus inanis erit?
Qui verbis alios erecti sæpè disertis,
Hos cadere exemplo nunc patiere tuo?
Quæro, quid in terris nisi Cælum scandere quæris?
Cælum quæris adhuc anxius, ille tenet.
Iunctum almo Stephano gentili crede, coronis
Emicat ille suis, emicat ille suis.

Ad Scipionem Donatum Camp. Campanæ Ecclesie
Primicærium. S. T. D.

ERgò meam laudas, dulcissime Scipio, musam?
Ergò digna legi, luceq; visa tibi?
Qui vox in Stephani psalmos, hymnosq; canentis
Es Domino dextri prima locata chori,
Es qui multiplici doctrina clarus, honestat
Laurea quem sacri gloria prima libri,
Es qui non vilis yates, non falsus amicus,

Est tua non parui mens faciendâ mihi.
I, liber, ad prælum tanto laudatus ab ore
 Laudatis fies carus vbiq; viris.

Ad Io. Petrum Pacconum Camp. S. Mariæ Maioris
 Primicerium.

TE miseror, mirorq; simul, Paccone, quòd ast-
 Te cruciet; forti pectore quòdq; feras.
 Idq; magis miror non munia linquere sacra,
 Et nihil esse tibi dulce labore magis.
 Cui populi multi commissa est cura, choriq;
 Esse alijs debes ipse lucerna micans.
 Cui sacri arrident libri, huic patientia fructus
 Tranquilla, ignotum, quos ferat, esse nequit.
 Hic fecer, hic vrar dicentem audiuius, inter
 Æternum superos sit modò parta quies.

Ad Vincentium Morellum Camp. S. Mariæ Maioris
 Canonic. nepotem domum ab Vrbe reuocans.

CArior ò patruo, quàm patri, partus vbiq;
 Ingenij nostri, dulcis vbiq; comes,
 Me nè tuo credis conspectu posse carere?
 Te sine me credis viuere posse diù?
 Ipse tuæ quàmuis fructus pietatis in Vrbe
 Reppereris, visas templaq; cara tibi,
 Est tamen eiusdem pietatis spernere caros

Nolle

Nolle tuos, oculos claudere velle seni.

Ædis præterea quæ stat Campana MARIAE,
Collegam ad numerum te vocat alma tuum.

Ad Michaellem Monicum Camp. Beneficiatum,
S. Rufi.

DAs nostræ viuos Galatææ carmine vultus,
Dixisses melius qui rude marmor opus;
Si nota artificii sua sunt; informius illo,
Credas, à nobis prodijt ante nihil,
Quod spernunt alij, non tu laudabis, haberi
Ne dum vis lynceus, mente carere putent.
Spernere ne laudes tanti videamur amici,
Cui nūquam tribuit patria nostra parum,
Hoc ferimus tantum, nostræ si gratia musæ,
Mutuat hanc nobis dulce Maronis opus.

Ad Lucam Pisanum S. Prisci Rectorem.

Spontè solent partus propriij plerumq; placere,
Et plerumq; simul laudat amicus homo;
Ipse meos numeros extollis amicus ad astra,
Ipse auctor numeros negligo spontè meos.
Diligis ergò nimis, nimioq; agitaris amore,
De me ego, parce, vni vix mihi credo satis.
At quoniam tribui multum tibi semper, iniquum,
Estq; viri tanti spernere iudicium,
Exeat in lucem Carolus, modò musa Pisani,
Est luce hoc dignum, præuia dicat, opus.

Ad Ferdinandum Vastanum Camp.
Vicarium. Foranum.

Nillus abit, Vastane, dies, quin inter amicos
Parthenope fiat mentio digna tui.
Te pleriq; dolent nunquam venisse, putantq;
Quæstor quoniam factus es ipse fori.
Nolle latus dicunt alij te linquere Falci,
Atq; huc, ne perdas, nolle venire, locum.
Cedo, quis iste locus? Carolo rescribe petenti,
Ni fiet, scribet forsitan Iſa tuus.
Ast ego, nec fallor, cunctis præponere rebus
Commiffi curam te puto, credo gregis.
Sit quidcunq;, modò venias, si quando vocaris,
Vt cunq; est, rebus consulis ipse tuis,

Ad Io. Vincentium Vectam. S.T.D.

TE multos annos tenuit pulcherrima Siren
In studio sacri, candide Vecta, libri.
Ecce virens tandem tua laurus tempora cingit,
Et cingit digitum candida gemma tuum.
Hoc facio magni, tibi grator; pluris at illud,
Quòd te delicia non tetigere sinus.
Non mirum a teneris, illis voluentibus, annis
Moribus ornatum nouimus ingenuis.
Ergò domum redeas, expectant munia sacra,
Te manet in sacris plurima cura gregis.

Ad

Ad Baptistam Menzonum. V. I. D.

Non, Baptista; tibi frater, tibi non soror vlla,
 Vnicus es matri filius, atq; patri.
 Omnes deliciae solus Baptista parentum,
 Vni Baptista sunt bona cuncta domi.
 Legibus insudas, vbi tantum proficis ardens,
 Vt tibi non faciat nominis indeparum.
 Credimus en iungi cum te sanctis Himeneis,
 Effet vt indè tua progenie aucta domus
 Munia sacra subis, puerum, vt quem casta iuuabāt,
 Ducere casta iuuet lustra futura virum.
 En sacrum ad primum lautissima mensa paratur,
 Acceptus CHRISTVS munere primus egens.
 Imo pro sponso sponsa es, Menzone, superna,
 More Dijs placito scis celebrare diem.

Ad Io. Baptistam Perinum Camp. I. V. D.

SI patriæ, patri quivis, si natus amicis,
 Nemo vni natus dicitur esse sibi,
 Post quàm sacrarum sic nosti enigmata legum,
 Vt partum capiti sit decus indè tuo,
 Et prodesse tuis præsertim munere legum
 Ipse potes, repetas, docte Perine, lares.
 Publica præsertim vocitant sacra, cuius abesse
 Non fortis debes pars preciosa rei.
 Præterea vitam turpis res degier illis
 Est foris, esse quibus possit honesta domi.

Ad Hieronymum Faluum Campanam
Academiam clausam querens.

F Alue, Academiae nostrae quid contigit? eheu,
Quam tacet illa citò, quam ruit illa citò,
Inuita forsan fuerat fundata Minerua?
Et sine non potuit numine stare diu?
Talia non dicam. sex non inuidit Athenis
Patria gymnasio nostra loquent suo.
Desidia ò semper Capuae fatalis, honorem
Et veterem perdit, perdit & illa nouum.
Si mihi quid scribes, totam perijisse negabo,
Et meritò, noster pars bona Flauus erat.

Ad D. Benedictum Vuam Camp. Cassinatem.

C Vm lego, sapè lego, prudentes, Vuam, puellas,
Altifono nuptas quas canis ore Deo,
Nescio diuini sapiunt quid metra saporis,
Et quid diuini nescio odoris olent.
Non tales dicam Parnassum ferre liquores,
Ut potus posses talia, tanta loqui.
Aureus illius tu palmitis, Vuam, racemus,
Qui verè palmes vitis ubiq; viger.
Nursinus palmes tuus est, est vitis I E S V S,
Quid miri, tantum si tua Musa placet?

Ad D. Iacobum Graphium Camp.
Cassinatam Abb.

Quod scribis Graphicè, Graphi, tuosq;
 Tellus tota legit, probatq; libros,
 Cassino tribuunt tuo, ferenti
 Partus spontè sua pios, peritos.
 Doctrinæ domus illa; sanctitatis,
 Esto vinea, seminariumq;
 Estò, vera canunt, sed odioso
 Tegunt plura silentio, relinquunt
 Debitos patriæ, & tuis honores.
 Num gens, patria; quàm modo es, minorem
 Cassino dedit alma? laureatum
 suscepit Benedictus, & pudicum.
 Est nostræ Capuæ, tuæq; gentis
 Natos edere semper efficaces.
 Vidit Parthenope, vrbs, & Orbis omnis.
 Te gaudent socij vt suum videre
 Præsulem, meritò domus beata,
 Qui rem tantus homo geris pusillam,
 Quantus qui gereres benè vniuersam;
 Dignus, quem decoret nitens Quiritum
 Ostram, quem decoret Petri potestas.
 Te tanti meritò decent honores,
 Ardens qui omnibus es, Graphi, lucerna.

Ad Fr. Virgilium Qualerium Camp. Minimitarum
in Campania Prouincialem .

P Arthenopes quem clara audit prouincia ma-
Francisci minimus non Minimita tui, (gnæ,
Mitto tibi iuuenem, patriæ qui partus amatæ est,
Francisci eiusdem captus amore venit.
Suscipies, credo lætus, quia mittit amicus,
Cuius es expertus non semel ante fidem.
Est malus, at resipit; vitæ se pœnitet actæ,
Auctorem vitæ te cupit esse nouæ,
Num falsus? doctrina adeò. & pietate coruscas,
Ut sidus dicant totius Ecclesiæ.
Seruato pro ciue tibi stat querna corona,
Quernam quam tellus non ferat, astra ferunt.

Ad Fr. Ignatium Scathonum Camp. Minimitam
concionatorem eximium.

C Oelestis. Minimita fator dulcissime verbi,
Digneq; Francisco miles vbiq; tuo,
Si tantum est alijs consultum, vt plurima messis
In Cœlum fuerit missa labore tuo,
Te patria & moueat; charitati iuncta supernæ
Ni magis, haud debet sollicitare minus.
Regressum en video, videorq; audire, potensq;
Ecce mala euellis gramina, sancta feris.
Ecce vitæ Cœli ponis noua templa Mariæ,

Fundamen præbent antra superba Capis.

En ad structuram currit lapis vndiq; sanctam,
Eloquij sancti vis ea tota tui est.

Sic olim Amphion Thebanam dicitur Urbem
Fundauisse, sono saxaq; tracta lyra.

Ad Fr. Stephanum Morellum Camp. ex prædicato-
rum familia Constantinopolim Vicarium
generalem missum.

T Vta audes, teneris es quæ cõplexus ab annis,
Linquere Domminici patria claustra tui?
Tuta putas longi, Morell; pericula ponti?
Capturumq; putas littora tuta magis?
Care Morelle, redi, à Thracibus, æquoris vndis
Omne malum timeas, care Morelle, redi.
Spes agnosco tuas; pro CHRISTO, i, perge, laboras,
Dum Romæ morem, quæ iubet ire, geris.
siue cadas ferro, aut vnda, durouè premaris
Seruitio, ad uotum sunt ea cuncta tuum.

Ad Fr. Philippum Paschalem Camp. Minimitam, cui
coruum piscem mittit.

NE tibi quid coruus erocitet, Minimita, sinistri,
Qui formidabas talia sæpe puer,
Mitto tibi coruum Campano è littore coctum.
Ut sit tuta magis res tua, mutus erat.

Non

Non vidit filias, non montes vidit apertos,
 Non visco captus, non pedicisq; meis.
 Non cœlum pinnis, pinnis maris imâ secabat,
 Attraxit vasto vasta fagena mari.
 Vescere, care puer, mensas decet ille pudicas,
 Nomen auis tantum, rem tibi piscis habet.

Ad Baptistam Capuam cl. reg. olim Flauium
 Equitem Hierosolomyt.

ES miles clausus, nuper qui miles apertus,
 Terræ Solymæ miles vt ante, modo.
 Crux tibi iam dudum munibat candida pectus,
 At nunc insignit crux tibi nigra caput.
 Tunc præcursoris miles, tunc miles I E S V,
 Nunc Seruatoris miles, & alterius.
 Curè vt qui Solymam gettabas corde supernam,
 Præferres etiam deniq; mente bonus.
 Restat vt occultus coram nunc te hostis inermi,
 Armato cecidit notus vt ante, cadat.
 Flavius & terræ, & Cœlo Baptista coruscum
 Spectaculum, sacræ gloria militiæ.

Ad Alexand. Ventrillum Iureconsultum Camp.

M Vfarum studia extollis, fruerisq; poetis,
Teq; quod est maius fingere multa iuuat.

Et tamen oppugnās infesta mente poetam

Subdolos in causa, quæ mihi iusta fauet,

Desiste incæpto, aut vatū ne tange libellos;

Est hoc, est quodam prodere velle modo.

Dicis, vt ostentes callere sophismata, factum,

Hoc in iudicijs creditis esse decus?

Vt tibi conueniat tecum, defende poetas.

Defendes quoniam iusta, & honestus eris.

Siquè cauillari nolis desistere, prò me

Magnus Alexander sisquoq; , laudo, manu.

Ad Angelum Baronum patricium Camp.

A Ngele, cum sedear in puppi, prima regasq;

Cum summa clauum dexteritate manus,

Alter ades Campanæ Vrbi, qui sustinet Orbem

Angelus, atq; manu voluit in axe suum.

Vt vitam concors Mortalibus ille ministrat

Motus, sic regimen ciuibus omne tuum

Si mens Campanis priscis hæc sana fuisset,

Staret adhuc nobis forsitan imperium.

Ad Annibalem Leonardum Camp.

E Cce sacri, Leonardi, fori reuocaris ad acta,

Gaudet vbiq; actor, gaudet vbiq; reus.

In tabulis spectata fides tua semper, vtrumq; ,

Et spectata simul postulat ante manus.

Nōstra

Nostra suo dulci gratatur Musa sodali,
Et bene sincero pectore cuncta cupit.

At, quæ iudicio causæ vertuntur in isto.

Nostræ, sint cordi, poscit, ut ante, tibi.
Pro calami mercede tui cape carmina nostri;
Istis versiculis nobiliora tuis.

Ad Aurelium Valentinum Iureconsultum Camp.

A Vreli, es factus Micillo affinis, amico
Quo mihi non ante hæc carior alter erat.

Ut fuit hoc notum; causa mihi factus amici
Carus es; id voluit munus amicitia.

Notior es factus, factus mihi carior, ipsum
Micillo ut dicam surripuisse locum.

Parce, Micille, mihi, si tu postponeris illi,
Elegisse tua est gloria tota virum.

Ad Carolum Vitellium patricium Camp.

Hispano Regi non es tu, Carole, fidus,
Deberes fidei qui memor esse patrum.

Gallia quid nostræ Capuæ, aut tibi profuit vnquam?
Et pateris gallos viuere, aliq; domi.

Perfidia delere notam cupis ipse? molestum
Da cædi gallum, nocte, dieq; necat.

Nec tu propterea diceris perfidus hospes,
Ut prorsus culpæ suspitione vaces,

Mitte

Mitte mihi, occidam, torrebo, deniq; véscar,
 Sim tibi Læstrigo, sim Polyphemus ego.

Ad Cæsarem Falcum Equitem Hierosol. Patriciúm
 Camp.

E St Capis Etrusco si dictus nomine Falco,
 Tuscaq; gens Capuam condit, & inde vocat,
 Si gens Falcorum Campana pollet in Vrbe,
 Et sua falcatam stemmata tollit auem,
 Qui rem fundarunt, Ducibus Lucumonibus ortam
 Falcorum gentem quis negat esse tuam?
 Etrusci pietas, belliq; peritia mores
 Ostentant summum clarius esse genus.

Ad eundem.

A Duerso aduersus duros cum forte cruentus
 Confereret Belgas Austria Marte manus,
 Cum foret inclinata acies, Aquilamq; superbam
 Efferret victor barbarus Austriacam,
 Magnanimus non ferre potes tu, Cæsar, in hostem
 Irruis; en madidus sanguine signa refers.
 Cæsareus nequijt victus te Cæsare dici
 Sanguis. Virtutem quæ noua ferta manent?
 Ad Cæsarem Vitellium Regium Consiliarium Pa-
 tricium Camp.

I Vdicia en tandem audiuit corrupta Philippus,
 Officio vindex fungitur ecce suo.

R Non

Non leuiter saltem maculatus nemo repertus
 Cæsar, es inuentus tu niue candidior.
 Ære magistratum sibi si quis comparat, ære
 Ille magistratus vendere iura solet.
 Quæstisti fasces tantum virtute mereri;
 Quid mirum reddas si mihi vbiq; meum?

Ad Cæsarem Vitellium Iunio-rem Patricium
 Camp.

Est volucrum Regina domi tibi, pauoq; semper,
 Alterna & gaudent semper amicitia.
 Cur, Cæsar? tua adest nobis Lucretia Iuno,
 Ipse autem nobis Iuppiter alter ades.
 Romanus vir tu sanguis, Alatria coniunx
 Sceptrifera soboles fulgida Parthenopes.
 Sic tibi dent Superi longeuum pignus amoris,
 Quiuerit vt iungi maius in Orbe nihil.

Ad Clementem Honofrium Medicum, &
 Philosop.

Cum, Clemens, morbos cures feliciter omnes,
 Extinctosq; etiam Ditis ab ore voces,
 Te magno Phœbi nato conferre iuuabit,
 Aut ipsum potius dicere Phœbigenam.
 Cum verò referes Naturæ arcana parentis,
 Et referas magnus qui generetur Homo,

Ipsi

Ipsi te magno patri conferré licebit,
 Latonæ aut ipsam dicere progeniem.
 Tam bene differeret de re facundus Apollo,
 Sol; qui Hominem generat, omnia quiq; videt.

Ad Decium Baucium Patricium Camp.

Quòd tu sceptrifero sanguine virginem
 Ducas Parthenopes, non tibi gratulor,
 Regina solitæ nubere Baucijs.
 Nec quòd diuitias dotibus augeas,
 Patrum diuitiæ sunt tibi sat, super;
 Nec vultu quoniam pectore candido,
 Vel nigris oculis, crinibus & nigris,
 Verbis mellifluis nympa hilaret virum.
 Non priuata tibi munera talia,
 At sunt digna quidem, queis ego gratuler.
 Sed quòd nobiles prædita moribus
 Conformis veniat moribus hæc tuis,
 Casto digna viro, digna viro pio.
 Sic det Iuno tibi pignora dulcia,
 Quos dignos videant longa superstites
 Longæuis etiam secla parentibus;
 Sic Lucina eadem partibus adsit, vt
 Istis nil eadem pronuba nuptijs
 In terris habeat læta decentius.

Ad Decium Argentium Patricium Camp.

Sanguinis antiqui Campani germen honesti
 Semper amans, Urbis gloria magna noua,
 Clare domi, belliq; , Deci, cui publica pollent
 Tot commissa tibi munia nostra magis;
 Quòd prodire mihi voluisses terre volenti
 In lucem largo munere latus opem,
 Hoc facio tanti, vt non solum præstita dicam,
 Sed Mæcenates tempus habere nouos.
 Est voluisse facis. Superis placet vna voluntas,
 Pyerides Diuum quis negat esse genus?

Ad Fabium Marchesium Iureconsultum Patricium
Camp.

Interpres legum, quo non prudentior alter,
 Et quo non audit maius in Orbe forum,
 Suscipe, Campana tibi venit ab Vrbe, clientem;
 Commendet per se patria patricio.
 Te bona Parthenope iusti, veriq; patronum
 Prædicat, & castas nouit habere manus.
 In causa oppugnor sancta, spoliiorq; sacerdos,
 Discerpor, longo tempore penè cado,
 Sceptrorum es quamquã patronus magnus, egentes
 Complecti res est non tibi honesta minus.
 Vtilior tamen est. soluet pro paupere Regum
 Rex non in Cælo spontè caduca Deus.

Ad Fabricium Capuam Camp. Morconi Principem
Patricium Camp.

A Ut Capis Albanus, Capis aut Troianus, ab ip-
Regum principio sanguis, idemq; genus,
Mœnia dicantur Capuæ fundasse, putandum est
Alterutrum auctorem sanguinis esse tui,
Quid nisi fundata cognomen ducis ab Vrbe,
Inquæ illa Princeps est Capua ipsa domus.
Est Albam vobis in stemmate cernere longam,
Est & Troianæ cernere gentis opes.
Infita præterea maiestas regia, virtus,
Et decorat princeps multa corona caput.

Ad Ferdinandum Salgilium medicum, & Philosop.
Camp.

V Era hæc religio ferret si templa dicari,
Fallax magnificis vt vetus illa viris,
Quale fuit Phœbo, nymphaq; Coronide nato,
Deberet templum surgere tale tibi
Ille salutiferis Epidauro vt profuit herbis,
Sic tu Campanis Peonia arte tuis.
Dignus eo omnipotens quoniã Deus vnus honore
Et tu non debes laude carere tua,
In nostra saltem, Fernande, quiesce Camœnã:
Debet enim, sensit sæpè salutis opem.

Ad Franciscum Petrillum Iureconsultum
Camp.

EXquirant alij suis Campanis
Sibi diuitias, mihi est amicos
Tantum quærerere sat viros probatos,
Claros ingenio, eruditione.
Tu Campanus vbi meus latebas?
At non dicier is latere debet,
Qui tam notus in Vrbe, in Orbe notus
Est dicendus homo patens in Vrbe.
Caietana domus iubar Quiritum
Nitens vsa tua suis in amplis
Vrbanis opera, Petrille, rebus,
Quæ prudentia, quæ fides tua, indicauit.
Ergo si numerarier meorum
In gregem patiere, cum beatis
Videbor numeratus ipse Diuis:
Quòd si nolueris meæ Campanæ
Causa, quæ rudis est, inelegansq;
Communis patriæ velis amore.

Ad Franciscum Antonium Adamum Iureconsul-
tum Camp.

V:Rbs nisi fulgeret per se Campana per Orbem,
Per te nota Orbi nunc foret illa satis.
At patriæ causa nulli tu cognitus vnquam,

Virtu-

Virtutis veheret ni super astra decus.
 Propterea magnus nullam iactavit Homerus,
 Plurima te iactat patria, Homere, suum.

Ad Franciscum Vitum I. C. Camp.

Agricolam laudat iuris, legumq; peritus,
 Scis cur. tu laudas, factus & agricola.
 Non quia deficeret tibi ad Ostia turba clientum,
 Quem bene consuleret nocte, dieq; cliens,
 Sed quia quam verbis, duxisti viuere factis
 Tutius esse pijs, nobiliusq; viris.
 Tu mihi, Vite, bonus verè consultor haberis,
 Qui tibi iure caues, qui citò diues eris.

Ad Hectorem Gentilem Medicum, & Philosophum
 Camp.

Cum Genium Superi celebrarent, dicitur
 E luxu Pallas abstinuisse Deum.
 Cur se continuit? corrumpit namq; voluptas
 Ingenij vires, omnibus esca mali.
 Haud secus ipse facis spernens genialia nostra,
 Tantum vt calleres munera Cecropia.
 Huc venias, veniensq; loco sapientior illa
 Vteris, miram nam tibi cerno modum.
 Quidq; studes medice, tibi, si te nostra iuuabunt,
 Ipse tuus primo consulat Hippocrates.

Ad Hieronymum Isam Camp.

Ergò, conspectæ niuæ Mineruæ
 Symbolum præfers minus, Isa, durum,
 Fortè se in Cadmi ducis abluentis.
 Fonte secundus?

Mentis en fulges aciè ferenda
 Ante, quam Phœbus daret; impetrauit
 Ecquis Æcæa? tibi ne est Chariclo
 Altera mater?

Cum canas ergò sapiens remota,
 Quæ tui, pandas, fugiunt amantes,
 An sacram inuita teneam Minerua
 Ipse Camœnam.

Ad Hippolytum Lanzam Bozettum Camp. Patric.
Iureconf.

EDite magnanimis equitum, Bozette, Magistris
 Ensis vbi tuus est, lancea, claua, thorax?
 Ecce toga clares Latia, turbaq; clientum
 Ipse domi, atq; domi non tua fama minor.
 Vtilis ò semper patriæ gens, inclyta quondam
 Belli, nunc pacis tempore, scita domus.
 Vt Campana stetit res olim gentis in armis,
 Sic nunc in legum tuta patrocinio.

Ad Hippolytum Vmbrianum medicum, & Philof.
Camp.

Artis qui medicæ fuit repertor,
Vestrum Pierides adite fratrem,
Vestrum si cupitis valere vatem.
Diuino miser ecce destitutus
Vefano trahitur furore, totum
Nec in quo iacet, hunc capit cubile,
Et sancto haud Helicone digna fatur.
Ferte mi auxilium rogo merenti,
Nam vestrum decus est, honorq; vestri
Cultores mala nulla ferre. magno
Pro Phœbo en mihi missus Vmbrianus.

Ad Iacobum Ant. Florum medicum, & Philosop.
Camp.

Sæpe tibi gallos misi, te semper iniquo
Accepisse animo mi retulere mei.
Talis auis medico vigilanti conuenit vna,
Conuenit haud perdix, haud mele agris, itys.
Archiatro ignotum sacram tibi forsitan? in te
Irrites, caueas, ne, bonè, Flore canes.
Quid si serpentes prudenti sæpè dedissem?
Et tamen eiusdem sunt monumenta Dei.
Accipere est vatum, non mittere munera; magni,
Parua licet dederint, sunt facienda tamen.

Ad

Ad Iacobum Tannoctam Med. & Philof.

ERgò tibi natus fato præreptus acerbo?
 Quid iuuat heu medicum, quid iuuat esse patrē?
 Qui potuisti alijs, qua præstas Pæonis arte,
 Heu prodesse tibi, docte Iacobe, nequis?
 Consolare tamen; summo Medicoq; Patriq;
 Sic visum, quam tu, diligit ille magis.
 Transtulit in Superum sedes, vitamq; perennem;
 Nullus vbi morbus, lætitiâ omnis vbi.
 Est eadem tibi meta viæ: longæuus eundem
 Quæris adhuc, tenuit quem puer ille locum.

Ad Ioannem Antonium Mannam Camp.

Publica quòd patriæ iuuenis benè gesseris olim,
 Atq; senex melius munia cuncta geras.
 Quòd patriæ gignas natum, quo laurea maior
 Non agit in magno litigiosa foro,
 Sunt magna officia in patriam; communia verò
 Sunt tibi cum multis, subdita temporibus.
 Quòd Campana fides tenebris prius obruta cæcis
 Toti fit Cælo nota calore tuo.
 Officium ducò maius, dignumq; trabali,
 Quod clauo figant, marmoribusq; notent.
 Sed quid opus Mannæ monumentis? illius arte
 Cum patria in patriam stabit ubiq; fides.

Ad Io. Baptistam Capuam Campilactari Marchio-
nem Camp. Patric.

HÆc Academia lux est lætissima nostra,
Non debet Cressa pulchra carere nota.
Nostra, Heros, vultu sæcundas pectora, maius
Nescio concipimus quid, ferimusq; nouum.
Maturi per se partus, mens plena laborat,
Fere animus laudes dicere sponte tuas.
Quid primū? quid mox? & quid tandem vltima dicā?
Me miserum, torrens obstruit ora nouus.
Augusto coram crescens aliquando vel ipsa
Conticuit forsā Musa Maronis item.

Ad Io. Benedictum Agrippam Med. & Phil.
Camp.

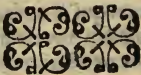
FEbribus ardentem te vidi, sumq; misertus,
Audiui tandem conualuisse, placet.
Quid ni? causa mihi tecum intercedit amoris,
Præterea nobis vnus Apollo pater.
Si sapit haud quidquam sapiens, nec talis habendus
Qui nequit & nescit utilis esse sibi,
si malus est medicus, qui se curare nequiret,
Is quamuis alijs esset Apollo nouus.
Tu, tibi qui sapiens prodes, morbosq; repellis
Arte tuos, sapiens es, medicusq; bonus.

Ad Ioannem Benedictum Pacconum Iureconsultum
Camp.

Mirantur cuncti cunctas te vincere lites,
Vnanimis tribuunt, quòd bene iura tenes,
Est alijs etiam iurisprudencia, causis
Et tamen hi summa cum leuitate cadunt.
Rem teneo melius, qui iusta, & vera tuetur
Patronus, nunquam naufragus esse potest.
Prætereà truncas lites, componis & illas,
Paccone, omne tuæ est hoc bonitatis opus.

Ad Io. Petrum Morellum Camp.

EN fundamentis iactis, Morelle, Neapolis.
Te sophiæ sedes, atq, magistra tenet,
suspirata diù. Sirenum noster eandem
Esse domum hanc etiam scribere cogit amor.
Virtutem es missus multo sudore paratum,
Acquiret nunquam desidiosus homo.
Hæc si præteriens tantùm tam cautus Vlysses,
Hic tu quò debes cautior esse morans?

Ad Iosephum Vinearolum Iureconf. Camp.

Est vnus non partus honor tuæ, Iosephe, genti,
 Non vna est genti gloria parta tuæ.
 Ille toga quamuis, quamuis hic fulgëat armis,
 Virtutis tamen est vnus illud opus.
 Cum tuus insigni donatus stemmate Regum
 Munere gentilis miles honestus eat,
 Pacificaq; toga tu cures nobilis vrbes,
 Clarus vt incedat quisq; labore suo,
 Expertem non esse tui se miles honoris
 Iudicet, & te nec militis esse puta.
 Est commune domus decus, est non gratia rami,
 Radicis vis est, arboris omnis honos.

Ad Iosephum Camœum Camp.

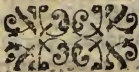
Ingenij multas acies tua mira, Camœe,
 Verùm, qui noui, non ea mira mihi
 Obstueo tantùm tanto virtutis amore
 Te captum, ætatem sit super vt teneram.
 Et calles Masas, & calles ipse Suadam,
 Et Sophiæ calles abditiora puer.
 Summus vt Orator tulerit, vatesq; ,sophusq;
 Ad Cœli fructum sidera sæpè tuum.
 Ecce capis leges Romanas . perge ,beatas
 Vrbes, contigerit si a sapiente regi.

Ad Iulium Cæsarem Imbrianum. I. C.

AN tulerit legum lator plus, nescio, Cæsar
 Nobis, interpretes, Cæsar, an ipse boni.
 Is iubet, atq; vetat, verùm tu Phæbus vt alter,
 Obscura illustras iura quid ipsa velint.
 At fateor, mirè cum scribas, condidit vnus
 Cæsar mirè, aperit Cæsar & vnus opes.

Ad Iulium Falcum Equit. Hierosol. Camp. Patric.
 strenuum Melitensis classis ductorem, &
 insignem Musicum.

Iam tua Relligio teneris cognouit ab annis
 Sacra tuis virtus quanta futura foret.
 Præficit en classi, præsentem currere cûrsus
 Ecce parâs animo, nec tibi, Falcè, times.
 Nulla mali, aut damni capiet formido, potentis
 Hoc cytharæ spondet vis, gladij; tui.
 Hic ferus exleges perimet feliciter hostes,
 Sedabit tumidas altera dulcis aquas.
 Mars ferus es gladio, testudine dulcis Apollo,
 In toto vt non par clareat Orbe manus.

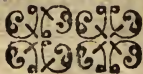

Ad Lælium Thomafium Camp. Patric.

Est armata fequens Capuam Thomafia, Læli,
 Cæfaris Imperium dicta migraffe domus.
 Etrufcas inter gentes clariffima femper
 Extulit hæc Senis ftemmata prifca fuis.
 Claruit & Capuæ belliq; domiq; parumper
 Inclinata tamen principio alta fuo.
 Gaudeo patronum per te natalibus illam,
 Gentilemq; fuum deniq; reftitui.
 Gaudeo plus multò; quòd fis tu talis, vt vnus
 Hoc fine tu poffes nobilitare tuos.

Ad Leonem Pratillum Med. & Philof. Camp.

Inftaurata falus fuperat fi cuncta, quid ergo
 Illius auctori nunc tibi retribuam?
 Qui dare pauca queo, cupio tibi cuncta. quid? audi,
 Nil quoq; , fi Quintus Carolus ipfe, darem.
 Effet, fi qua darem læfus communis Apollo,
 Læfus amor, cum vnã pofcat vterq; vicem.
 Sume, Leo, tantum quæ poffum munera, verfus
 Nàm funt magnificis præmia digna viris.

Ad Marcum Iunianum Camp.

Egisti pueros in scenis, Marce, venustos,
 Est Iouis in scenis visus adesse puer.
 Egisti ancillas in scenis, Marce, tenellas,
 Et visa in scenis non fuit vna Charis.
 Egisti seruos in scenis, Marce, dolosos;
 Visus es in scenis tu mihi Mercurius.
 Egisti molles in scenis, Marce, puellas,
 Est visa in scenis mollis adesse Venus.
 Egit amatores patientes Marcus, ibidem
 Visus & in scenis esse locutus amor.
 Non hæc scena decet, non hæc te paruula, stare
 Patria deberent Amphitheatra tibi.

Ad Melchiorem Mazzeum Cam. I. C.

Munia certatim nunc hæc, nunc, Melchior, illa
 Mandat iudicio patria nostra tuo.
 Iure quidem. iuris tantum prudentiæ, quanto
 Committi possent maxima regna, facit.
 Ipse magistratus vires ostendis, eodem
 Seq; magistratus tempore habere virum.
 Quamquam parua regis, tamen æquis legibus Orbẽ.
 Magna gubernantis fulgis imago Dei.

Ad Octavium Piccolellam Camp. Iureconsul. Cam-
pania Auditorem.

G Rassantis sceleris, licentiaq;
 Turbantum placidam urbium quietem,
 Piccolella, fori seuerioris
 Quasitor vigilans, simulq; iudex,
 Et vindex. tibi debet omne Regnum,
 Ne dum tradita nostra terra virga,
 Ne dum Parthenopè modò quieta.
 Debet Rex tibi maxime Philippus,
 Nullo milite tu potes togatus,
 Quod exercitibus nequireret ille.
 Fugit hinc homicidium, rapina,
 Dolus compositus, latensq; nusquam est;
 Si quis, hic patet illicò, solutum
 Illicò, domitum illicò videmus,
 Tutus Cymmerijs nec est in antris.
 Ad celebre tuum pauent sorores
 Nomen Anguifera, pedem nec audens
 Efferre ad Superos, neq; in tenebris.
 Inuidet Rhadamanthus in profundo,
 Dicit iustitiam tuam beatam,
 Felices vocat & tuos labores,
 Quòd te iustitia tuæ labores.
 Mittent in Superum locos quietos.

Ad Paulum Bottonum Camp. Med. & Philos. cuius
 præcipua opera Iesuitarum collegium est
 Capuæ illatum.

Sunt merita in patriam tua clauo digna trabali,
 Non quòd Pœonia clarus in arte iuuas,
 Sed quia doctrina gens, & pietate corusca
 Infertur magno, Paule, labore tuo.
 In disciplinis, in moribus aucta iuuentus
 Ingenuis Capuam tollet ad astra suam.
 Hoc abs te factum duco, decorata perennè
 Ut tibi sint paribus mœnia nostra viris.
 Dum magni sapiens Academia stabit **IESV**,
 Campana stabit Paulus in Vrbe simul.

Ad Paulum Marefcam Camp. Patric.

Musa Peregrini per se sat nota, secundum
 Est possessorem nunc lyra nacta suum.
 Digna quidem; sed opes seruabat clausa; patebat
 Artifici soli vix decus omne suo.
 Dignior en tandem per te modò, Paule, videtur
 Gratia, qui referas non minor ipsa tua est.
 Contigit ante chely, quod nobis: inuenit Hermes
 Ipse chelym, pulsat magnus Apollo chelym.

Ad Pompeium Frapperium Camp. Patricium
Militum Tribunum.

ECce senex tandem teneris præfectus ab annis
Militiæ Capuam victor ab hoste redis,
Quàm pulchri visu cani, quàm vulnere pugnas
Quamq; audire iuuat, quamq; duella iuuat.
Quò, quo Mars reuocat? maneat. sat sanguinis ho-
Fudit, membra decet fracta labore quies. (stis
Castra valete, satis retulit Frapperus honoris.
Non poterunt patriæ tollere blanditiæ.

Ad Scipionem Baucium Pomiliani Arcus Domi-
num. Camp. Patric.

STella quid in rubro tibi candida, Scipio, fulget?
O quàm, progenies Baucia, signa decent,
Te Narbonensis perfulsit Gallia quondam,
Tu data mox magnæ fidus es Hesperia.
Tu belli, atq; domi semper clarissima, teq;
Iungere non Reges erubere sibi.
Ne Capua arctari credas te deniq; nostra
Est eadem semper lux vbiq; micet.
Et nisi per Capuam, vt fulges, fulgere daretur,
Hoc maius, per te fulgeret illa tamen.

Ad Scipionem Forgillum I. C.

Pars ingens, Forgille, fori, pro iudice in illo
 Qui quoq; ius ciui dicere sæpè soles,
 Qui nuper patronus eras, qui deniq; iudex
 Eiusdem es causæ factus ab Vrbe meæ,
 Cerno inter stantem te saxum, altareq; , cuius
 Oppugnator eras, inuidiosus ades.
 Ne cruciere. libens ista te libero cura,
 Integra arbitrio cuncta resurget tuo.
 Hoc doleo, si fortè cadam; te dicet iniqui
 Patronum rumor spontè fuisse prius;
 Non dicet Morellus; habe tibi vbiq; patronum,
 Dicet te melius consuluisse libros.

Ad Vincentium Mustum Camp.

Cella tibi non vna domo vinaria subter,
 Urbis Campanæ condidit auctor opus.
 Quidquid in his vini regis, huic Aruisia cedant,
 Quod magis arridet, fit niue frigidius.
 Aut Bacchus dormiuit ibi tres, fertur vt, annos
 Aut hic eductus, vel sacra fortè domus.
 Quod semel illa mihi de testis miserit olim,
 Est non carminibus prætereunda meis
 Quid si vina mihi misisset sæpè? libenter
 Præferrem, seruat quæ sua vina Ioui.
 Nil ego de domino dicam. mihi parcat amicus.
 Est mustus, satis hoc: cætera percipiat.

Ad Vincentium Nouellonum Camp. Patric.

TE in Cælum ciuis, Vincenti, laudibus omnis
 Extollit, magni pendit, honorat, amat.
 Non quòd sis claro Nouiorum sanguine cretus,
 Id fit, iactabat quod vetus Osca genus;
 Munia vel subeas, vel quòd contentus auitis
 Diuitijs, parcus nec tibi plura velis;
 Non quòd sis fortis, doctus, spectabilis ore,
 Omnia magna quidem nomina, magnus honos;
 sed quoniam bonus es, qui tantum si bonus esses,
 Dicat sanus homo, totus honestus homo.

Ad Vincentium Rattam Camp. Patric.

SI Rattis titulos rapuit virtutis honestos,
 Si genus extinxit nobile penè dies,
 Non tamen ingenio poterit spoliare, mereri
 Quin maiora queat, pluraq; posteritas.
 Hoc tua progenies inprimis indole præfert,
 Promittitq; suo sanguine digna satis.
 Quæ sanguis patiens æstusq; , hyemisq; , famisq;
 Non speret longo tempore Cantabricus?
 Instrue te dignos, certat Constantia tecum,
 Subsidio nouit matribus illa dari.

Ad Hostiliani Principem.

Carrasæ domino meo, & patrono;
 I, dono, mea Musa, da libellum.
 Sis quamuis nihil, aut parum diserta,
 Et dicant licet hunc virum eloquentem.
Exi Parthenopæ, petas Veseuum,
 Hic Cælo fruitur magis Crotone
 Clementi, inueniesq; differentem
 Cum oratoribus, atq; cum poetis,
 Oratorem etiam gravem, & poetam.
Maiestas iuuenem tibi indicabit,
 Tu manus reuerenter osculata, &
 Dicens nomine plurimam salutem
 Nostro redde sacras viro tabellas.
Dum considero perspicacitatem,
 Magne Heros, tuam, & eruditionem,
 Tædet pollicitum esse me, pudetq;
 Rem persolvere non sat expolitam
 Cuius ingenium politiora
 Argumenta decent, & altiora.
Sed si me inspicias rudem, & pusillum
 Sunt hæc digna, fatis, superq; docta;
 Hoc certum tamen est, ut illacunq;
 Sunt, ob magnum animum tuum placere,
 Accedit quoq; diligis me, amasq; .
Carrasæ domino meo, & patrono
 I, dono, mea Musa, da libellum,

In Rodulphi Aquini Iesuitæ Martyrium in Indijs
coronati

Ad Hieronymum Hadriæ Ducem patrem.

Cum fortis cecidisset agone Rodulphus in Indo
Pro Christo, oppugnans impia signa pius,
Talia verba parens Hieronymus esse locutus
Dicitur, audito. ò germinè digne parens.
Est meus hic natus, miles duce dignus I E S V,
Et patriæ, & generis gloria vera sui.
Quàm dignè siccis oculis tua funera curo,
Quem res cum superis tam benè gesta locat.

Ad Mondragonis Ducem in ortum filij.

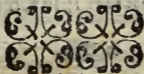
Non vni, Carrata, tuus puer ortus honori,
Plurima cui gentis gloria stravit iter.
Id melius certi spondet Iouis ales, in astris
Hæc oritur, terris cum tuus ortus amor.
Non vna in vultu splendebit gratia, pulchrum
Nil genitore magis, nil genitrice magis.
Id melius spondet maiestas florida Maij,
Excipiant Charytes, excipit alma Venus.
Magne puer, casu non nascere magnus in Orbe,
Nascenti Regi nasceris ipse Comes.

Ad Forliti Ducem.

D Vm præceptorem, Carazole magne, nepoti
 Insignem quaris moribus, ingenio,
 Comparo te Peleo, Fernandum comparo Achilli,
 Comparo Phœnici, cui data cura tua est.
 Cur hæc inuideat priscae mirabilis ætas
 Non est, Heroas gignit & illa suos.
 Gratulor ergò tibi, mecumq; Carazolus alter,
 Viueret ò vtinam magnus Homerus, ait.

Ad D. Indicum piccolomineum de Aragonia
 in Alphonsi Celani Comitis fratris
 obitum.

E Rgò tibi Alphonsum rapuerunt, Indice, Parca?
 Quiq; ferè alter eras frangere penè simul?
 Cur genus vndè tuum, tibi non proponis humatos
 Summos tot Reges, Pontificesq; pios?
 Hoc tibi præcipuè deberet ferre leuamen;
 Quòd fuerit dignus patribus ille suis,
 Talis & ingenij quòd fulgas munere, prisicum
 Vt per te possit omne redire decus.

Ad Flaminium Brancatium.

BRancati, antiquum Sebethi, deniq; restitit
 Vulturni lumen, præsidiumq; nouum,
 Si sua virtuti debentur præmia ubiq;,
 Si sua vel virtus præmia semper habet,
 Quis tibi tam dignas decerpserit vndiq; laudes,
 Quæ non ostendent se benè spontè prius?
 Qui nunc astra refers, tractas qui deniq; terras,
 Mirus inaccessos qui penetrasq; locos,
 Te meritò possunt Phœbo conferre potenti,
 Omnia quem cernunt, omnia quiq; videt.
 At mihi tu verè Phœbus dicere, Camœnis
 Qui reddis veteres, qui referasq; domos.

Ad Octauium Sconditum.

DVcta puella tibi est, Octaui, diuitis hæres,
 Atq; eadem præstans corpore, clara domo.
 Hanc non vxorem, dominam fore sepè superbant
 Effutit stultè liuida turba tuam.
 Nos, qui sincero gaudemus pectore, quiq;
 Sanctè diligimus, cernimus interius.
 Inuentum nunquam, nusquam coniunctius illo
 Certamus vinclo, connubioq; nouo.
 Non ne tibi in cunctis cum coniuge conuenit?
 Tu pulcher, diues, nobilis, atq; tener.
 Quisq; parem ducat, ne sit querimonia, maius
 Addo, non expers sanguinis illa tui.

Ad Ioannem Baptistam Portam de Olympiæ
Comœdia.

Clausâ iacebat humi, circum Risusq; Iocusq;
Lugebant tristes, scena decora patrum.
Prodiit at postquam sublimis Olympiæ Portæ.
Stat, patet, & lætis additur alma Venus.
Spectatum admissi ciues, modò plaudite, Plautum
Reddidit en tandem blanda Thalia suum.

De Penelope eius Tragicom.

Dum noua Penelope tandem à te prodeat, alter
Tu mihi Laerte, Porta, videre fatus.
At quoniam eloquio video florere puellam,
Addo, nec fallor, maior Vlyse nites.

Ad Pompeium Barbaritum.

Quãdò erit, vt noster, quæ nos coniuxerat olim,
Illa eadem iungat docta Neaplis, amor?
Qui desiderium potero perferre? cadenti
Fert frustrâ ò quoties dulcis amicus opem.
Sì, quæ nos inter primum fundauit amorem,
Fungetur scribens munere Musa suo,
Non modò stabit amor, tenuit qui summa, videbor
Sed quoq; præsentem semper habere virum.
Tam scitè scribens oculos præstringis, & aures,
Qui legit, aut audit, dicat vt illa geri.

Ad

Ad eundem de Parthenopes fletu in Margaritæ Au-
 striæ Hisp. Reginæ obitum poemate ab
 eodem edito.

Parthenopes cantus si quis non audiit olim,
 Eiusdem fletus audiat ille modò.
 Ex dulci fletu quàm dulcis conijce cantus,
 Quando ferat somnos fletus & ipse suos.
 Margaris Austriacæ Sirenis funera flentis,
 Pompei, lacrymas, tristis & ipse, legis.
 Margaris, Inda nitens est quæuis lacryma, cedat
 Eridani lacrymis lacrima nota tuis.
 Digna tuæ Zunicæ sunt ista monilia collo,
 Quæ luget Dominam non minus ægra suam.

Ad Carolum Pintum.

Terrarum si fortè quibus tu Pindus in oris
 Sit quæris, iactat Theffala terra suum.
 Desertum inuenies montem, siccosq; liquores,
 Vix saxi retinet nomen, ubiq; silet.
 At si quæris vbi sit gratia pristina Pindi,
 Hanc tantum iactat Parthenopea suam.
 Laurifero à Pindo cum Musis lætus Apollo
 Transtulit in Pintum quidquid honoris erat.
 Audijs vt Pintum, diuino exceptit honore;
 Pinde, inquit, valeas, hic mihi Pindus erit.

Ad Auilam Cyprium concionatorém cele-
berrimum.

N Auigat in Cyprum concha Venus orta repête,
 Submittit flores terra beata pedi.
 Elegit sedes alias Cytherea deinde,
 Omnibus at posuit sedibus antè Cyprum.
 Hic inter Charytes dulces exercet amores,
 Concipit hic, vtero fertq; , paritq; Deos.
 Hic alios inter partus Amor editur ille,
 Mercurij pignus dulce, secundus Amor.
 Non ergò miror Cyprium te excellere forma,
 Dulcia & eloquij flumina ab ore dare,
 Aut habet hoc proprium generandi patria munus,
 Aut illi potius teguere Dei.
 Cœlestis Venus, & Cœlestis nuntius, ambos
 Et sermo & facies, Auila, semper olent.

Ad Paulum Monachum Puteolis prædicantem.

G Randiloquū quisquis Paulū non audijt olīm,
 Audiât hic tandem te, bone Paule, modò.
 Hinc eadem raptus nouisse arcana videris
 Ipse Dei in Cœlum, cui licet vsq; loqui.
 Puteoli semper felices; cernere Paulum
 Quondam, audire modò contigit, alter ades.

Ad Franciscum Guerrerium Iesuitam, Iesuitarum
collegium commendans.

Quam sit formosum corpus, pater optime, vestrum
Ipsum dat formæ symbola clara caput.

Præsides, informi faciem qui præbuit Orbi

Tam pulchram, ablata restituitq; cadens.

Non ergo est mirum, si vos tam mundus honestet,

Cum sua det membris maxima iura caput.

Ad Vincentium Quatrimanum, Neap. Vicar.

Muniuit reliquos manibus Natura duabus,

At tu, Vincenti, dicere Quatrimanus.

Cur? tibi cognomen dignum tua facta dedere,

Quæ facis ipse, alijs sunt meliora duplo.

Ad Paulum Morellum, qui Annibalis Caput Neap.

Archiep. funus oratione honestarat.

NI tibi Mercurius fauisset, Paule, valebas

Nequaquam tantum sat celebrare virum.

Mercurij in Cælum pennis te tollis, honores

A superis habitos cernis ibi Annibali,

Et tibi Mercurij dulci distantur ab ore.

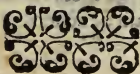
Idcirco nobis tam benè scribis opus.

Ad eundem.

Dum tu viuentis nostri, & morientis honores
 Pæfulis eloquij flumine, Paule, rigas,
 Non solum afflictos miserè solaris amicos,
 Pulchrior his etiam sed reuirefcit homo,
 Proponis vitam cunctis, mortemq; beatam,
 Efficis, vt viuant, vt moriantur ita.
 Annibalem poterat melior non dicere lingua,
 Non meliorem alium dicere lingua virum.
 Carmine Mæonio tam dignè magnus Achylles,
 Et tam Mæonium carmen Achylle nitet.

Ad Io. Baptistam Anticum à lupis ouium stragem
 passum, cui lupum piscem mittit.

Quas facere lupi prædas audiuimus ægri,
 Morelli imprimis condoluere tui.
 Quid nî? Si nobis agni mittuntur, & hædi,
 Et complet missus cascus omne penus?
 Septis ipse tuis gratum facturus amicis
 Indixi nostris hic quoq; bella lupis.
 Inuisum saltem nobis vlciscere nomen,
 Hic lupus est nostro captus in amne, vora.

Ad Iosephum Solarum Neapoli scribentem

SI liqui gemitus vobis, lacrymasq; Solare,
 Non procul hinc gemitus, nō procul & lacrymæ.
 Parthenope ante oculos versatur nocte, Solarus
 Dimidium ast animæ nocte, dieq; meæ.
 Oppida Parthenope mihi sordent cuncta carenti,
 Dulcius & nusquam te reperire datur.
 Quæ canet orbis? in his solamen montibus vnum
 Sunt in conspectu mœnia cara meo.

Ad Paulum Portarellum in sibi poetarum nomen
 vendicantes.

ARbor inarescit Phœbo gratissima, scindit
 Ecce omnis ramos turba profana sacros.
 Quisq; comas ornat, solum dux abstinet, atq;
 Vates, quid? lauro nunc quoq; caupo niter.
 An dormit Nomius? plebs vt Cyllenius audet?
 Heu, non ridebit fronde virente carens.
 Tu ergo, cui meritò decoraret tempora, versus
 Quiq; facis mira dexteritate novos.
 Inuhere, insulta, dente arma teq; Theonis,
 Et tua sic deinceps gloria maior erit.

Ad Berardinum Ricciū Cosentinū Melitense
bellum heroico carmine scriben.

Berardine, nouam dum lynceus perlego Musam,
Qua bellum felix tu Melitense canis,
Comparo te magno, qui scripsit bella Maroni,
Quæ in Latio quondam sunt Phryge gesta duce,
Tu maiestatem versus rapuisse videris,
Materiemq; ; ornat picta figura locos.
Dicuntur Calabri quondam rapuisse poetam,
Parthenope verò pulchra tenere modò,
Iudice me, Calabri rapiuntq; ; tenentq; poetam.
Qui negat hoc, Calabrum te legat ille virum.

Ad sallustium Iaquintum.

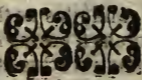
Ad te me nunquam cani, rugaq; vocassent,
Id potuit solum candida vita prior!
Inueni maius, fuerat quàm fama locuta,
Dulcis ea est atas, quæ solet esse grauis?
Quid mirum? tales gignit sapientia fructus,
Præsidium poterat non aliunde dari.
Non ego sum vires miratus corporis vnquam,
Ingenij vires laudo, Iaquinte, tui.
Es nobis alter Nestor, mittebat ab ore
Quæ quondam dulci dulcia mella suo.
Quid restat? viuas felices Nestoris annos,
Vt possis nobis utilis esse diu.

Ad Bagolinum.

EN, tua quid faciat, cognoui deniq; musa,
Et lepide Lepidus carmina cuncta refert.
Diceris in rictus, in nasos scribere, & ollas,
Et Iusus alios vndiq; mellifluos.
Misit, vt audiuit, crepitus mea musa cachinno,
Puteoliq; nouo contremuere sono.
Hæc super effinges, Bagoline, epigramma; remittes
Si ad stomachum, deinceps tu mihi maior eris.

Ad eundem.

Multa mihi ignoto dixisti, plurima noto.
Hospes vt es factus, cur fugis Harpocrates?
Te Trax accepit forsan, Bagoline? cauendum
Duxisti vitæ, diuitijsq; tuis?
Constiti, vt Æsonidem rapiente per æquora vento
Hypsiphile carum littore, tristis ego,
I. stulte accerfis damnum, qui fluctibus atris
Credis, Sarcinulam perdis & Attalicam.

Ad Dominicum Roccum poma mittentem vna

cum versibus.

Mittere mi versus est, quod dare fontibus vndas
Cui sunt Musarum scrinia plena domi.

Mittere sed ficus, vuas, & poma carenti,

Et cupido, proprium nil magis esse puta.

Hæc mihi tu mittes, tibi versus ipse remittam,

Qui versus vates velle videre, nouus.

Non ideo sperno tua carmina, mitte, remitte,

At semper veniat sportulâ plena simul.

Ad eandem sacerdotem piscationi operam

dantem.

Andreas olim sarcibus fortè, Petrusq;

Diuitias magnas retia fracta suas:

Præteriens, hominum dabo vobis, inquit. IESVS,

Piscatûm, subito retia destituunt.

Ad genus hoc etiam piscandi duxerat idem

Te à puero, & magnum vidimus esse virum.

Deseris ecce senex CHRISTVM, præponis iniquus

Piscem homini, inuigilas nocte, dieq; mari.

Quid mirum ægrotans si pœnas ipse dedisti?

Vix miser es tumuli tractus ab ore tui:

Ad studium antiquum redeas. ni fiet, in Orcum

Descendes Stygiæ quàm citò piscis aqz.

Ad Salvatorem Zitum.

Sanguine iuncte mihi materno, carior autem,
 Quam de progenie si patris ipse fores,
 Quando sacerdotem castum te rota Neaplis
 Prædicat, in sacro sis memor ipse mei.
 Nolo mihi exores mitras, ac Nestoris annos,
 Hæc bona sint quamuis, hæc mala & esse queunt.
 Me tenet vnus amor, noctesq; diesq; requiro,
 Paruus vt in Cælo sit mihi, Zite, locus.
 Hoc mihi nil solues maius, cui maxima debes,
 Hoc tutum in terris poscere, non aliud.

Ad Petrum Monach, Cassin.

Nota Albana satis, nota est Seplasia, Petre,
 Et quæ armatorum sit superata manus.
 Illius at palmæ Campanos tæduit, abste
 Nunc iuuat, & refert vincier, estq; decus.
 Delicias ergo frangens & inermis, & vnus,
 Te Diuis æquas, fortior, arma gerunt.

O, Sacris nuper manibus pastoris in vlnis,
 Care puer, contra Dæmonas vincte meis.
 Quem genui Christo, fidei rudimenta beatæ
 Quem docui, ostendi cuiq; salutis iter,
 Heu quæ tam teneros febris fera seuit in artus;
 Mors sit vt in roseis pallida picta genis?
 Quæ rapuit verbis canam violentia mentem?
 Quis nouus in paruo corpore morbus agit.
 Si mini tam es carus, quò carior ipse parenti?
 Natorum cælebs nunc scio quid sit amor.
 Accipe, summe parens, pro nato vota parentum,
 Tantaq; nec voto sint sine vota meo
 Carmina mille tibi promitto, sed prius illa,
 Quàm figam, puro concinat ore puer.

Epith. Parthenopes

Quæ in liquido viuës dominabar marmore quod-
 Hoc modò sub duro marmore Nympha premor,
 Sic voluit fatum fatalis vector Vlyssis,
 Imò ego cogor aquis spontè perire meis.
 Non tamen hic duri careo solamine casus,
 Vlcisci tandem contigit, atq; datur.
 Confedere loco, posuerunt mœnia Graij,
 Hos ego pestiferis obruo delicijs.

A Spice, qui transis, casus intellige nostros,
 Et miserere simul, siquid amoris habes.
 Formosum iuuenem redamo formosa puella,
 Et dignum amplexu censeo grata meo.
 A domino thalami in thalamo dire' opprimor vna,
 Non caelat furtum luna inimica meum.
 Queis erat vna fides, & vita vna, vnus amorq;
 Crede mihi, dulcis nex fuit vna simul.
 Hoc vno dicam crudelia fata, quod vnam
 Non vnam dederint, conderet vna minor.

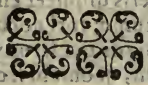
V No fortè duos in lecto vidit amantes
 A quinto Maiores, tertio ab orbe Venus.
 Tunc Venus. hic aliqua cum pellice ludere Martem,
 Membra ego dum video Martia, & arma, puto.
 Et similes curæ præcordia Martis adurunt,
 Hac Venus est; video membra ego nota, refert.
 Præcipites adfunt: obtutu noscere causam
 Mutuo, cur veniant, Zelotipi ambo queunt.
 Sic falli gaudent; cupiunt semperq; , sed Orbi
 Terrarum Superis displicet esse pares.
 Conueniunt, furtumq; tori coquere maritum,
 Opprimit incautos qui ferus vltor eos.
 Latus vterq; redivit, quoniam securus amorum est,
 Et forma in terris inuidiosa perit.

Epith.

O, cui pulchra fauet Venus, à me disce sepulta,
 Quàm pulchra & possit forma nocere tibi.
 Vxor eram, atq; nurus casta, & pia, meq; iuuenta,
 Et forma pauci non cupiere proci.
A tot amata duos colui socrumq; virumq;
 His odio, infelix, à tot amata fui.
 Vir dum ægrota parat virus, dat pocula socrus,
 Quis timet hoc insons? inscia sumo necem.
 Causa necis non culpa fuit, sed forma, necavit
 Zelotipus formæ factus vterq; meæ.

Epith.

Non modò, nata, diù debebas viuere, patri
 Sed quoq; longæuo mi superesse diù.
 Nil genuisse iuuat, nil instituisse, dolorem
 Extremum, heù, linqis, delicia ante meæ.
 Hebræa insignis, Graia, linguâq; Latina,
 Voce, chelyq; taces? forma, pudorq; iacet?
 Prodest, nata, tibi fueris quòd talis, vt orbi
 Viuas, vt peream sed mihi, nata, nocet.

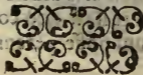
295

Epith.

Gente tua digno te spondeo, nata, marito,
 Das te digno alij, quem legis ipsa, fidem.
 Nostra fides feruet, sponso poscente, nec ipsa
 Fers frigere tuam, sollicitasq; virum.
 Te rapit antè diem dictum dilectus IESVS,
 Zelotipusq; suis collocat in thalamis.
 Gaudeo, nata, patri meliora nepotibus ipsis
 Præstare æternùm sic mihi nupta potes.

Epith.

Nobilis ipsa viro dum vis concederè nulli,
 Virgo, tuos thalamos, a tot amata precis,
 Vafra tuos spondes hymenæos omnibus, vnum
 Ut credat sponsum se fore quisq; tuum.
 Dum trahis in longum, tantùm què corde tegèbas,
 Ut cupis, utq; petis, præripit altus Amor.
 Præreptam sibi quisq; dolet: ceditq; superno
 Quisq; viro: dignam numine quisq; putat.
 Digna cales lacrymis cunctorum tecta sepulcro;
 Caldior in viuis, viuaq; pectoribus.

Epith. pueri, Et delphinis, de quibus

Aulus Gellius.

EXtincto puero, Delphinus vector, amansq;
Orbus, & impatiens littore spontè perit.
Cum puero tegitur felix modo; marmore gaudent
Hoc etiam, iunxit Parcolana manus.

Epith.

Ivlus hic Cæsar iacet, olim Roscius alter,
Et tumulum decori dat pia Scena suo.
Contegitur Plausus, Risusq;, Iocusq;, Venusq;
Delicias luge, Parthenope alma, tuas.

Epith.

TE prius in mentis tumulo, mox marmore codo;
Soluere cur nequeo marmoris officium?
Nec grauis ipse forem genitori filius, essem
In sphaeris veluti sunt elementa suis.
Nec satis officio nati fecisse viderer,
Quem pater innumeris afficis officijs.
Hoc mihi solamen restat; citò condar & vnâ,
Et dabitur tecum posse perennè frui.

Vllet ut natum, petit arcem Antonius altam
 Virginis, Hippolytus suscipit ipse patrem.
 Gaudet honore senex, iuveni Dominamq; precatur,
 Ut; quæ mortali sunt meliora, daret.
 En manè extinctum nouit. mors optima rerum
 Est ergò? clamat, te, bone nate, sequar.
 Per necis; infelix, iter? ah, te fallis: in Orcum
 Descendis præceptis, filius astra tenet.

Ad Puellam Neapolit.

PArthenopè dulci dulcis magè filia matrè,
 Ergò periit amor pulchra puella tuus?
 Respice quò durus posset dolor ire, tuæq;
 Argumentum ingens ossa parentis habe.
 Sumè chelym potius matris, te habet illa secundam,
 Et desle dulci tristitia fata sono.
 Non modò mœrorem pelles, reuocabis ad auum
 Sed quoq; lætitiã Ditis ab ore tuam.

Andria dolōris impatiēns in cisternam

desilit.

Dum fugere instantes fato cupit Andria curas,
Lethiferumq; furens nil videt esse domi,

O felix, exclamat, habes tu, Portia, prunas,
Ergo mihi misera quid dare posset opem?

Dixit, & in niueam cisternam desilit. Ecce
Quam pateat cupidis vndiq; mortis iter.

Equus, & eques in Sulphuriam cadunt, &
percutunt.

Vlciani cum Gallus eques cecidisset ahenō,
Dicitur his verbis esse locutus equo.

Eripe nos, inuicte, malis, virtute Macedon
Rex vestra incolumis, Coeles & ipse redit.
Tunc equus ex hoste, ex vnda, non ignibus vnquam,
Nec tibi prodesse hic Phaetontis equi.

In Vini potatorem quendam saepè natantem.

Quid tibi dulce magis vino? quid amarius vn-
Et, tamen admiror, saepè natare velis.
Hoc puto, nec fallor, Superos te poscere, fiat
Vt mare tunc vinum, cetus & ipse maris.

Dia-

170117777 Diana puella pudica. colophon.

Dianam, vates, vestram sperno ipse triformem;
Numina Dianæ sunt potiora mea.

Vestra feras armis in silua, hæc figit inermis
Tantum homines oculis; monia nostra vident.

Vestra micat noctes alieno lumine, lumen
Hæc mea dans alijs nocte, dieq; micat.

Vestra Iouis Stygij coniunx violata; maritum
Ast habet hæc superum non mea tacta Iouem?

Cedite, nam potior vi, luce, pudore, viroq;
Vna sit & vestris digna voluminibus.

170117777 **Silvia Fissis labijs puella.** colophon.

Quò fugis à silua lepus? ut sim tutus, in undas.
Ah, nutrit, redeas, pontus & ipse canes.

Quò miser ascendam? in Cælum? canis igneus illic;
Et nostros etiam percutit ille canes

Ergò descendam ad manes? peiora manerent,
Qui vorat hic animas est canis, isq; triceps.

Quid faciam? has ædes teneas; hic Silvia tutum
Excipiet certo pulchra puella sinu.

Ecce tenes illam. video tantum ecce labella.
Alter, ut in Cælo, lucidus aster ades.

De Theodorico Morello Campano prius Authori
 ignoto, cuius de verborum copia Lugduni ad
 centum annos, & pluries impressum
 extat Enchiridion

Quæ Theodoricum Campanis parca tegebat,
 Et quæ Morellis inuida terra suis?
 Quis te, quis patrijs tandem Deus appulit oris,
 Morellisq; legi, docte Morelle, dedit?
 Te Lugdunensis fecit non Gallia parui,
 Ut prælo dignus non semel antè fores.
 Suspiras Cælum extorris, camposq; relictos,
 Fortunamq; tuam, spesq; , virosq; tuos.
 Restitui hoc etiã est patriæ æternùm ipse libello
 Viue tuo, mecum contumulere meo.

A D A V C T O R E M

D. Andrea Tartalioni Martenisiensis
Epigramma

A Vdisset Carolum Phœbus cum fortè canentem,
Obstupuit mirans; alter Apollo datur?
per Stygias iuratus aquas, est fortè sacerdos
Orpheus Elysia valle reuersus, ait.
Iurè alij cedant, quot, quot cecinere Poetæ,
Quicquid habent omnes, omnia solus habet.
Ite, virum lauro certatim ornate sorores,
Quem dicam nobis hoc placuisse magis?

Caroli Pinti Academici Ociosi.
Ad Lectorem.

S I Morelli opus hoc leges; sepulcris
Mirandum tibi Coelites loquentur.
Cœlestes melius viros loquentes
Suis quis numeris tulit? poeta
Hic noster, sacer, ac pius. Poetam
Quis non dixerit optimum, latinè
Cœli seu canat incolas beatos,
Seu quos terra tenet caduca ciueis?

F I N I S

Ignoscas, lector, erratis, quibus plurimis opus scateat; cum enim imprimeretur, accidit auctori persæpe egrotare; quare alijs emendatio credita, ut legis, non bene successit. visum est tantum dictiones corrigere, cætera omittuntur.

pag.		carmen mendum	emenda.
5	tit.	Sancti	Sancto
7	12	Domino	Domini
12	5	fic	fic
17	1	Tuders	Pastor
20	4	exhibier	exhibitus
ibidem		at	et
22	2	suæ	sunt.
27	tit. 1.	Cassin.	Cassinat.
29	1	signis	signis
31	8	conecrat	consecrat
32	2	offerens	offerens
33	9	bumatur	bumatus
35	13	vifi	vifi
50	5	Et	en
53	12	Iacynthus.	Hyacinthus.
58	9	Aureo	Auro
64	5	omnipotens	Omnipotentis.
78	3	supertes	superstes
85	7	fulmina	fulmina
85	8	caudida	candida
87	3	coro	caro
96	15	coniugere	coniungere.
107	2	Bellamino	Bellarmino
112	8	serana	serena

134	19	<i>guerperi</i>	<i>puerperi.</i>
136	16	<i>Edueniente</i>	<i>Adueniente</i>
142	12	<i>Athos</i>	<i>Atbo.</i>
143	22	<i>Cæliculum</i>	<i>Cælicolum.</i>
147	12	<i>Qui sui</i>	<i>quisuè</i>
154	4	<i>manet</i>	<i>monet.</i>
160	2	<i>magni</i>	<i>magnis</i>
160	20	<i>vestiijt</i>	<i>vestijt</i>
<i>ibidem</i>		<i>equis</i>	<i>ecquis?</i>
200	19	<i>gestat</i>	<i>gesta.</i>
213	t.2.	<i>patentur</i>	<i>paterentur.</i>
215	14	<i>Consulum</i>	<i>Consulum.</i>
237	17	<i>ciauum</i>	<i>clauum.</i>
230	3	<i>pontificium</i>	<i>Pontificum</i>
244	14	<i>Præsul</i>	<i>Præsulis</i>
280	13	<i>leuame</i>	<i>leuamen.</i>
286	4	<i>bomo</i>	<i>bumo.</i>

Imprimatur.

Petrus Antonius Ghibertus Vic. Gen.

Mag. Thaddæus Caputus Augustianus deputatus vidit.

VA 1
1528283

181
7
21

